

WOJSKOWA AKADEMIA TECHNICZNA

im. Jarosława Dąbrowskiego

WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA, LOGISTYKI I ZARZĄDZANIA

ZAŁĄCZNIK DO ROZPRAWY DOKOTRSKIEJ

*Temat: **MODEL DOSKONALENIA ORGANIZACJI DZIAŁAŃ
ZAPEWNIAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWO PERSONALNE
W SZKOŁACH***

Autor:

mgr Sylwester PNIAK

Promotor pracy:

dr hab. inż. Włodzimierz MISZAŁSKI, prof. WAT

Promotor pomocniczy:

dr inż. Bogdan ĆWIK

W a r s z a w a 2022

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
1. RYSUNKI I TABELE	9
2. PROGRAMY RAMOWE SZKOLEŃ.....	51
2.1.Program ramowy dla personelu szkolnego	51
2.2.Program ramowy dla uczniów.....	53
3. ANKIETY DO BADAŃ.....	56
3.1.Ankieta skierowana do dyrektorów placówek szkolnych.....	56
3.2.Ankieta skierowana do nauczycieli	69
3.3.Ankieta skierowana do uczniów	77
4. WYKAZ TABEL I RYSUNKÓW.....	85

WPROWADZENIE

W niniejszym załączniku przedstawiono uzupełniające wyniki badań oraz materiały, które zostały wymienione w dysertacji lecz nie zmieściły się w głównym wątku rozprawy. Załącznik stanowi zbiór rysunków, które prezentują zestawienie odpowiedzi respondentów z podziałem na grupy badawcze oraz dodatkowymi sugestiami ankietowanych.

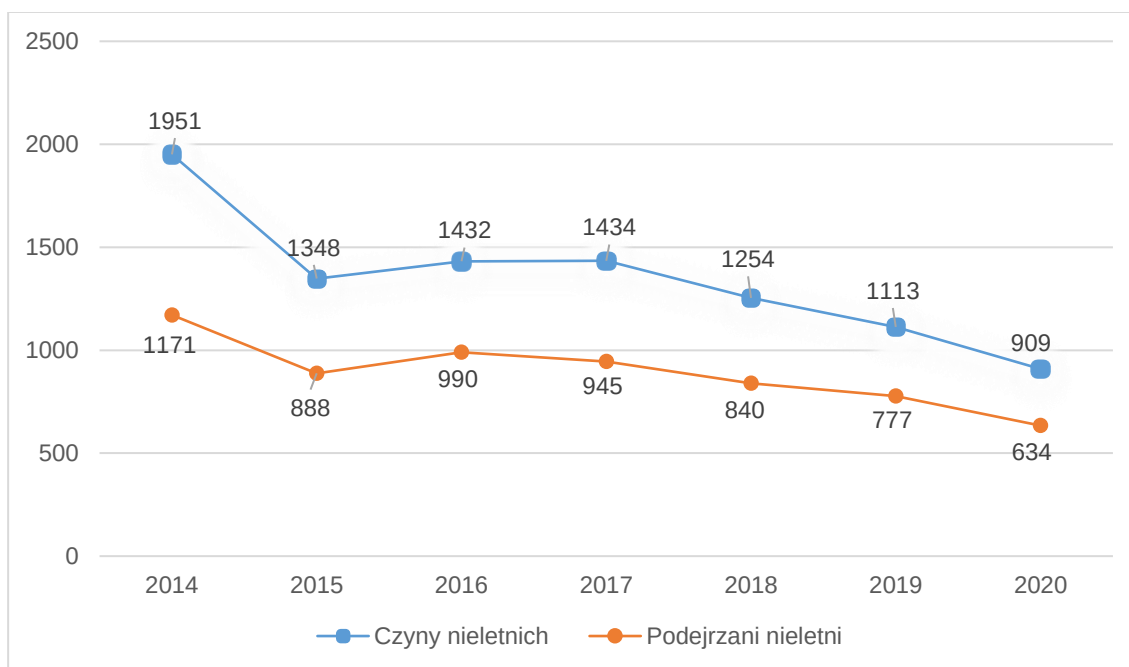
Ponadto załącznik zawiera dane statystyczne Komendy Głównej Policji prezentujących poszczególne formy zagrożeń.

Dodatkowa tabela przedstawia wykaz szkół, do których została wystosowana prośba o możliwość przeprowadzenia badań – z prezentowanej listy ostatecznie wzięło udział 44 placówki szkolne.

Część drugą załącznika stanowi propozycja programów ramowych skonstruowanych dla personelu szkolnego oraz młodzieży szkolnej. Ich zamysłem jest podnoszenie odporności placówek szkolnych poprzez powszechny proces szkoleniowy.

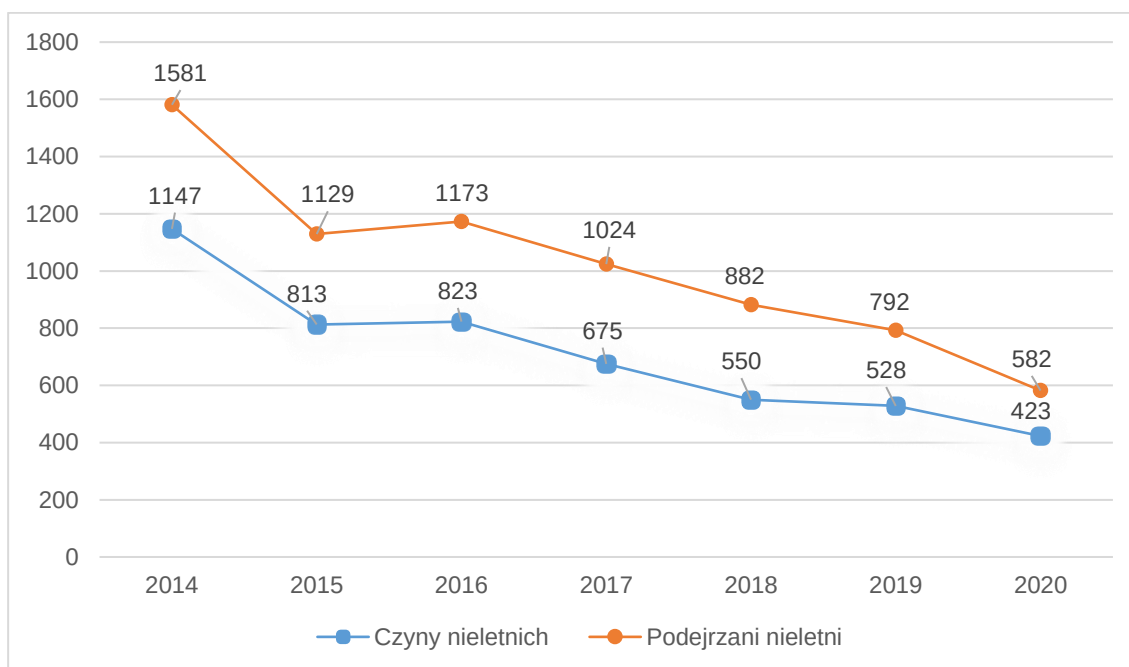
Kolejno w załączniku znajdują się ankiety badawcze skierowane do dyrektorów, nauczycieli oraz uczniów poszczególnych placówek szkolnych. Ostatnią część stanowi wykaz rysunków i tabel.

1. RYSUNKI I TABELE

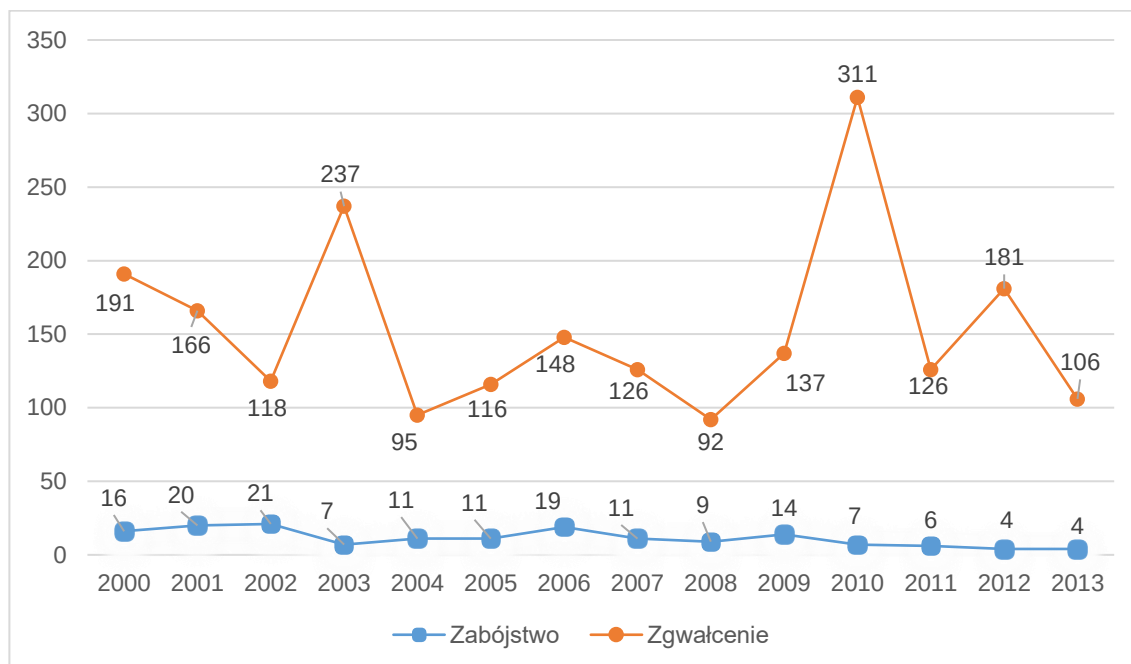
Rysunek 2.1. Przestępczość nieletnich – uszczerbek na zdrowiu

Źródło: Na podstawie danych przesłanych z KGP.

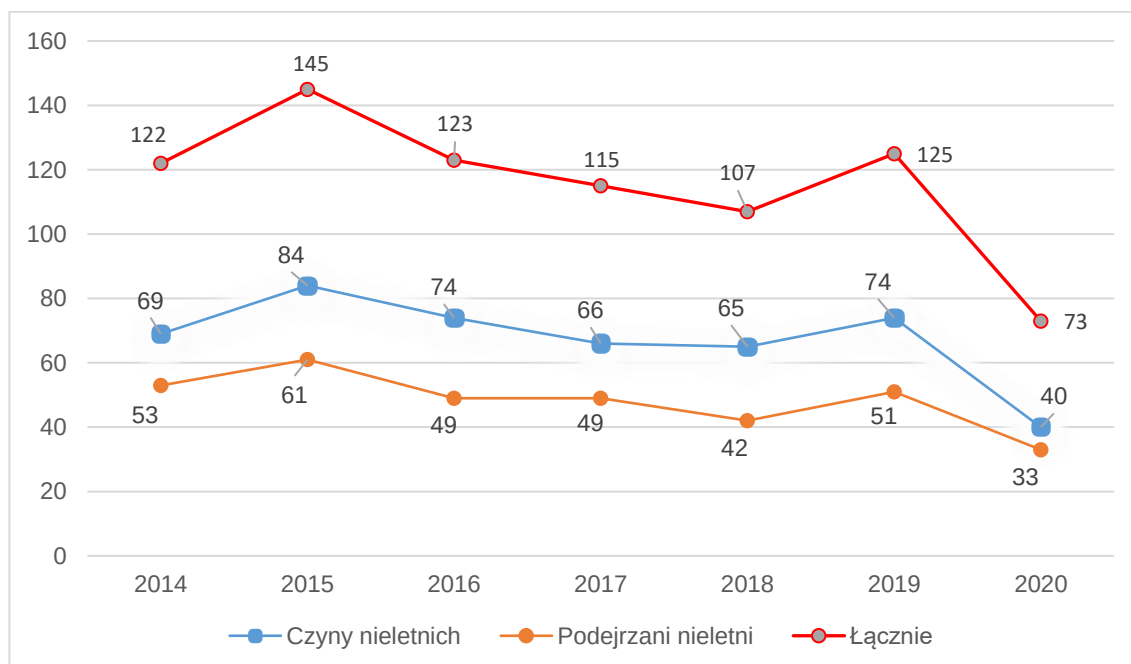
Rysunek 2.2. Przestępczość nieletnich – bójka i pobicie

Źródło: Na podstawie danych przesłanych z KGP.

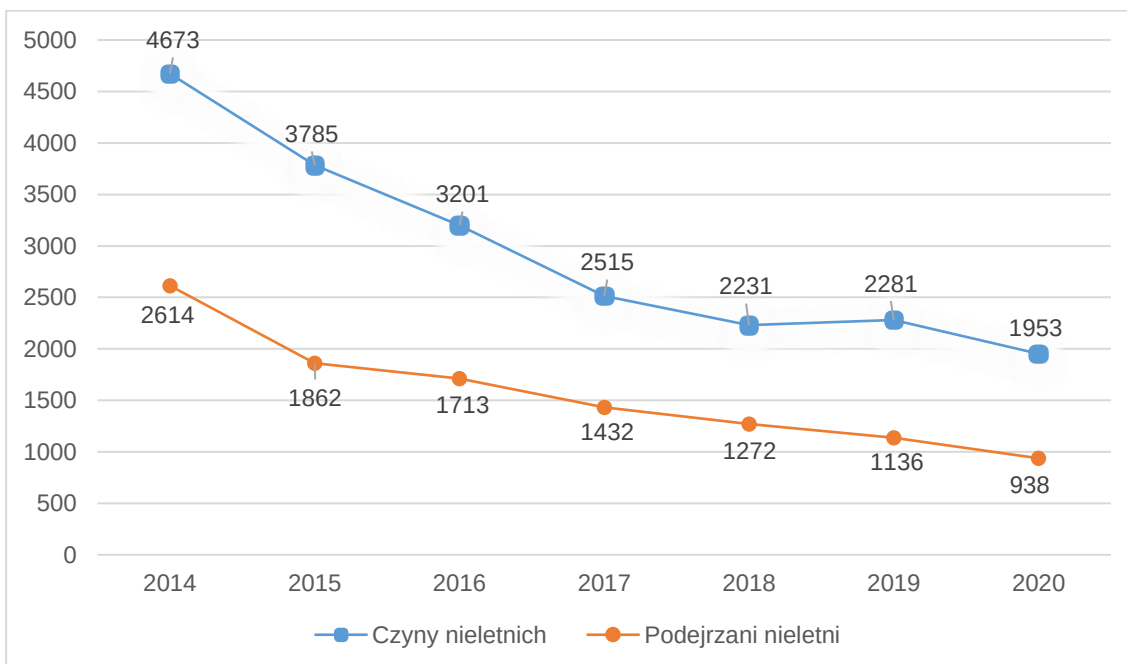
Rysunek 2.3. Przestępczość nieletnich – zabójstwa / zgwałcenia

Źródło: Na podstawie danych policyjnych, [w:][online.] <https://statystyka.policja.pl/> [dostęp 20.07.2021]

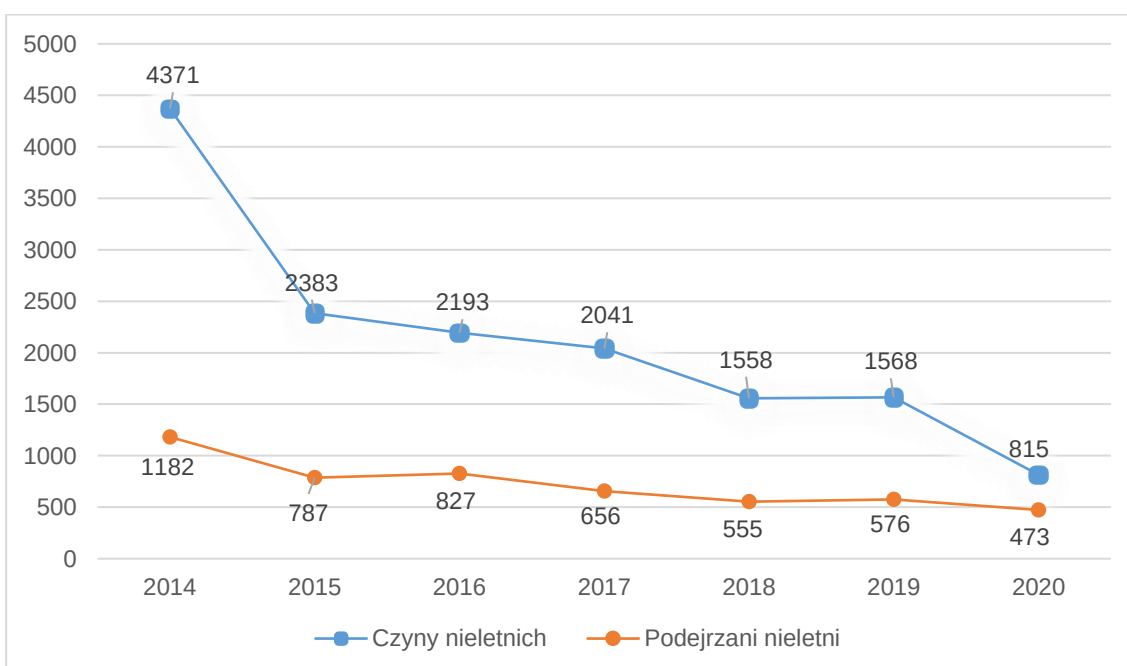
Rysunek 2.4. Przestępczość nieletnich – zgwałcenie (art. 197KK)

Źródło: Na podstawie danych przesłanych z KGP.

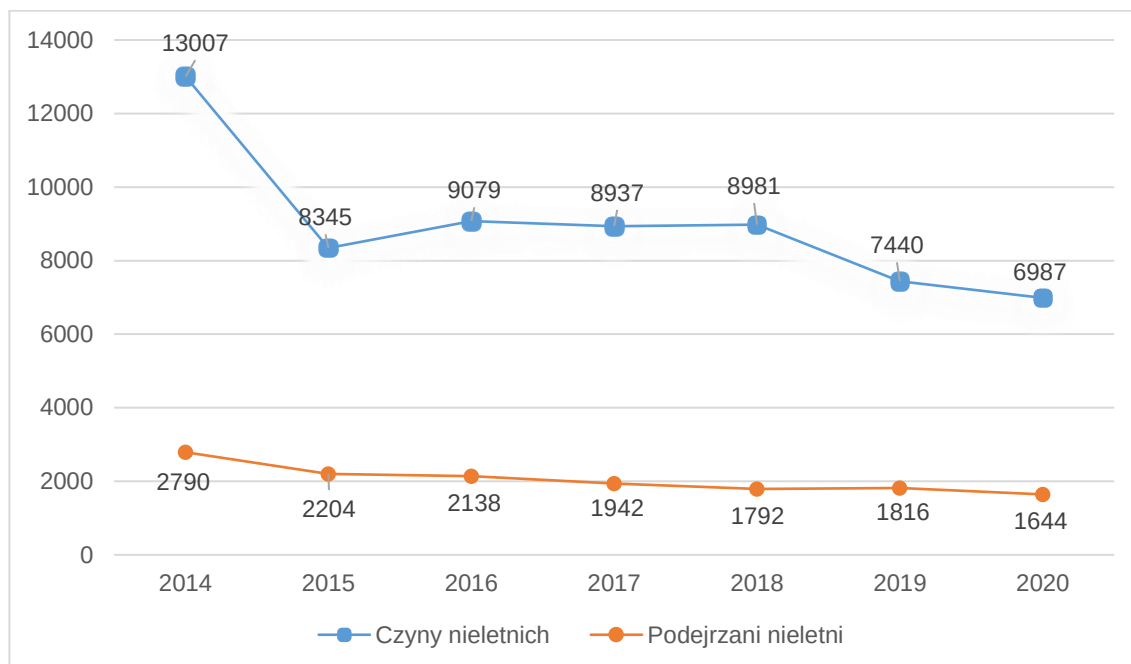
Rysunek 2.5. Przestępczość nieletnich – kradzież cudzej rzeczy

Źródło: Na podstawie danych przesłanych z KGP.

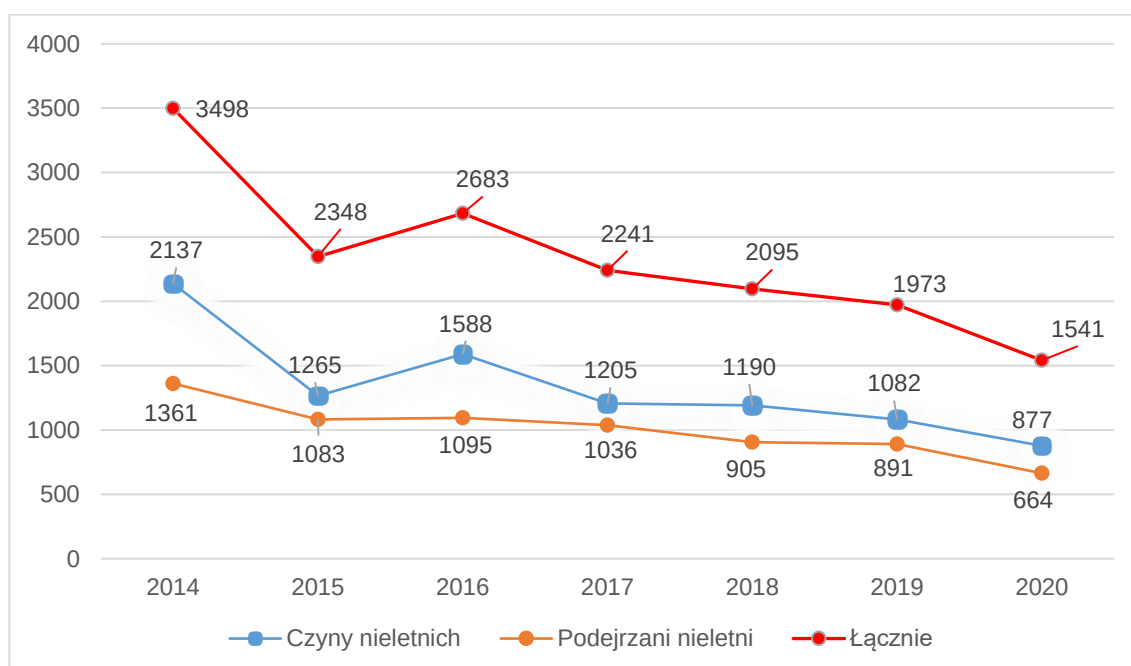
Rysunek 2.6. Przestępczość nieletnich – rozboje kradzież i wymuszenia

Źródło: Na podstawie danych przesłanych z KGP.

Rysunek 2.7. Przestępczość nieletnich – ustawa o narkomanii

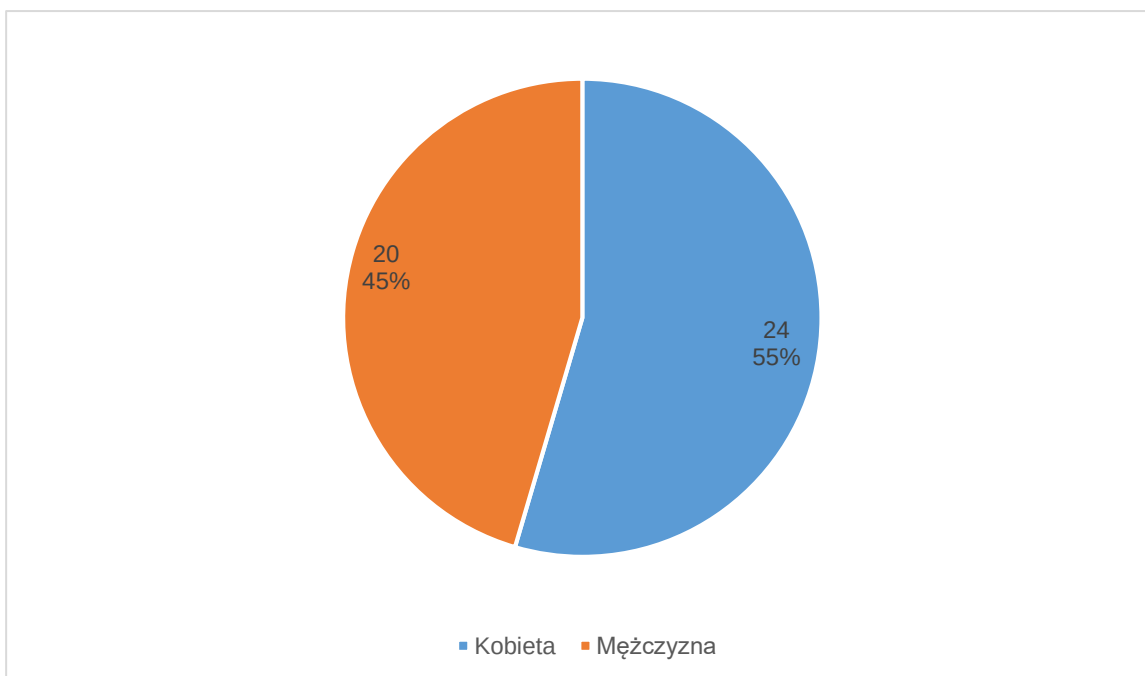
Źródło: Na podstawie danych przesłanych z KGP.

Rysunek 2.8. Przestępczość nieletnich – uszkodzenie rzeczy

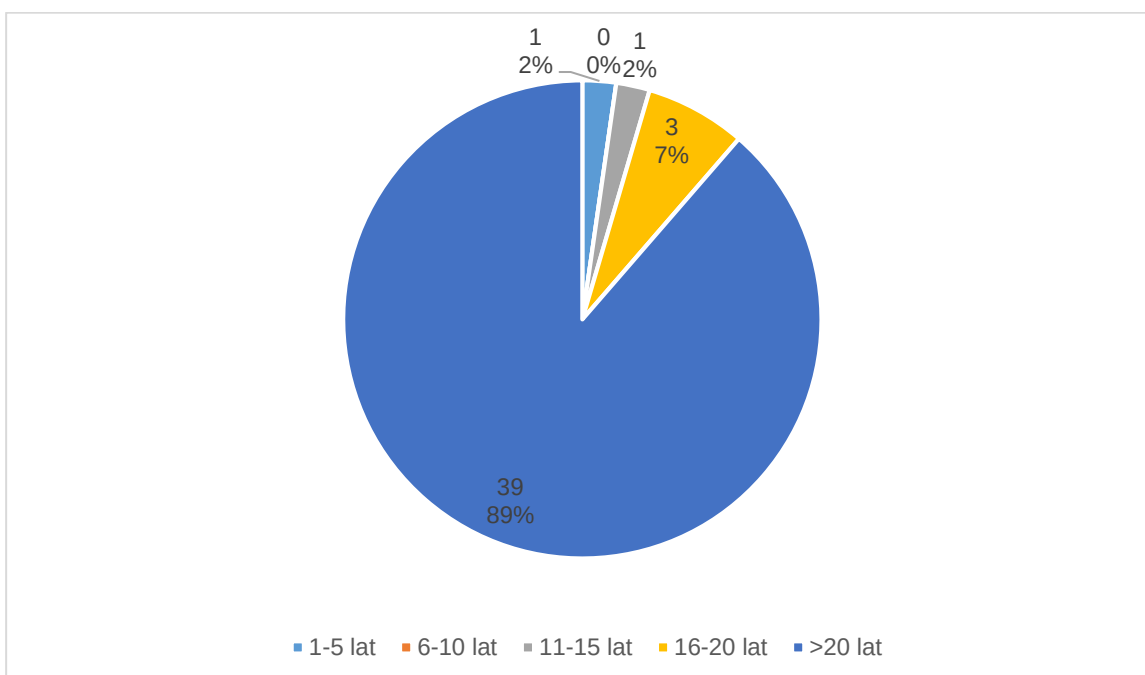
Źródło: Na podstawie danych przesłanych z policji

CZĘŚĆ ANKIETOWA DOTYCZĄCA DYREKTORÓW

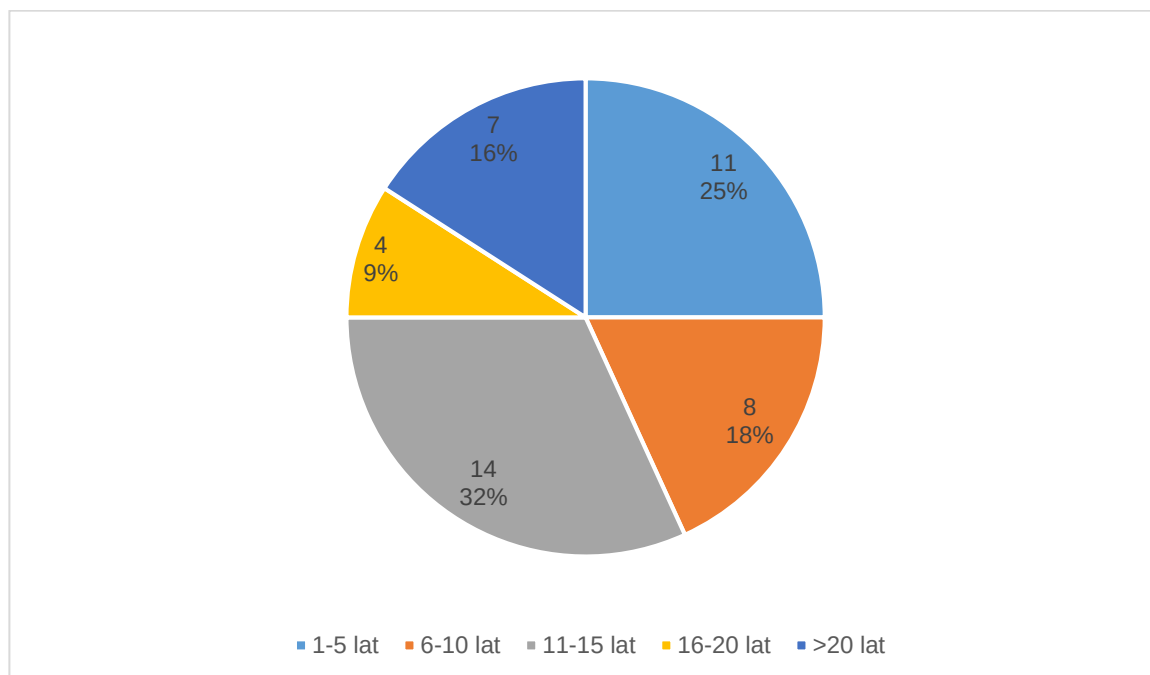
Rysunek 4.1. Dyrektorzy – płeć

Źródło: Badania własne

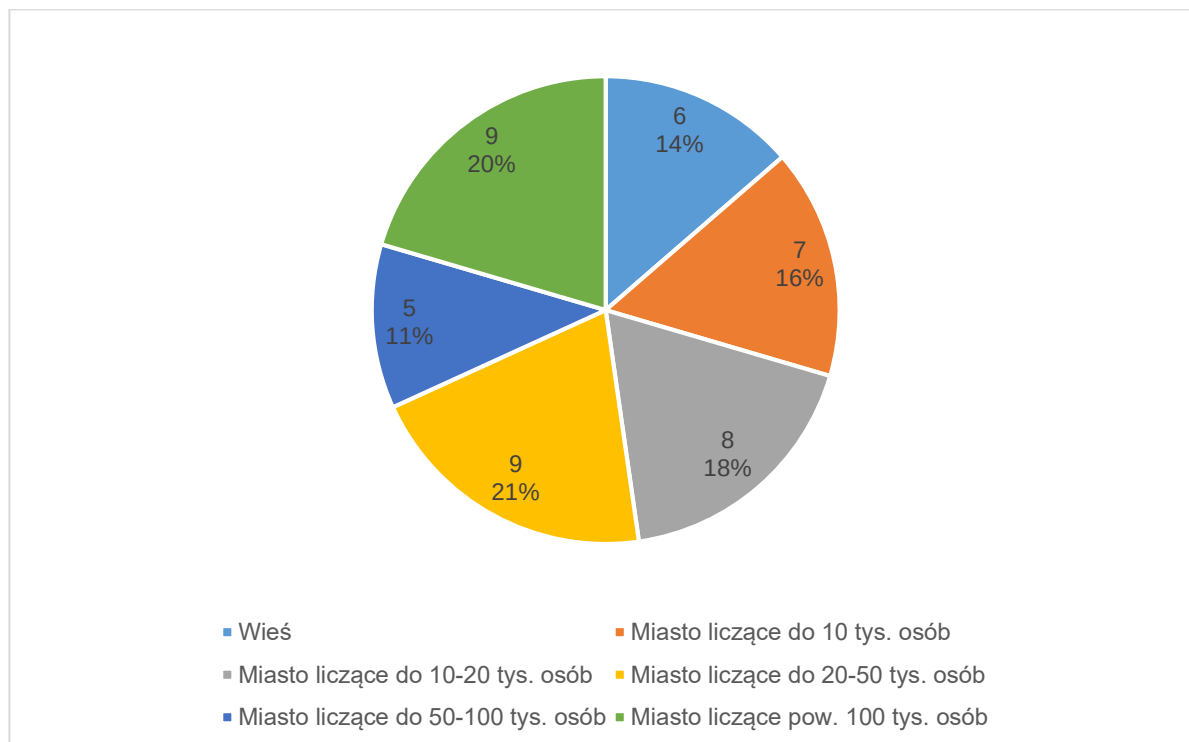
Rysunek 4.2. Dyrektorzy – liczba przepracowanych lat w zawodzie

Źródło: Badania własne

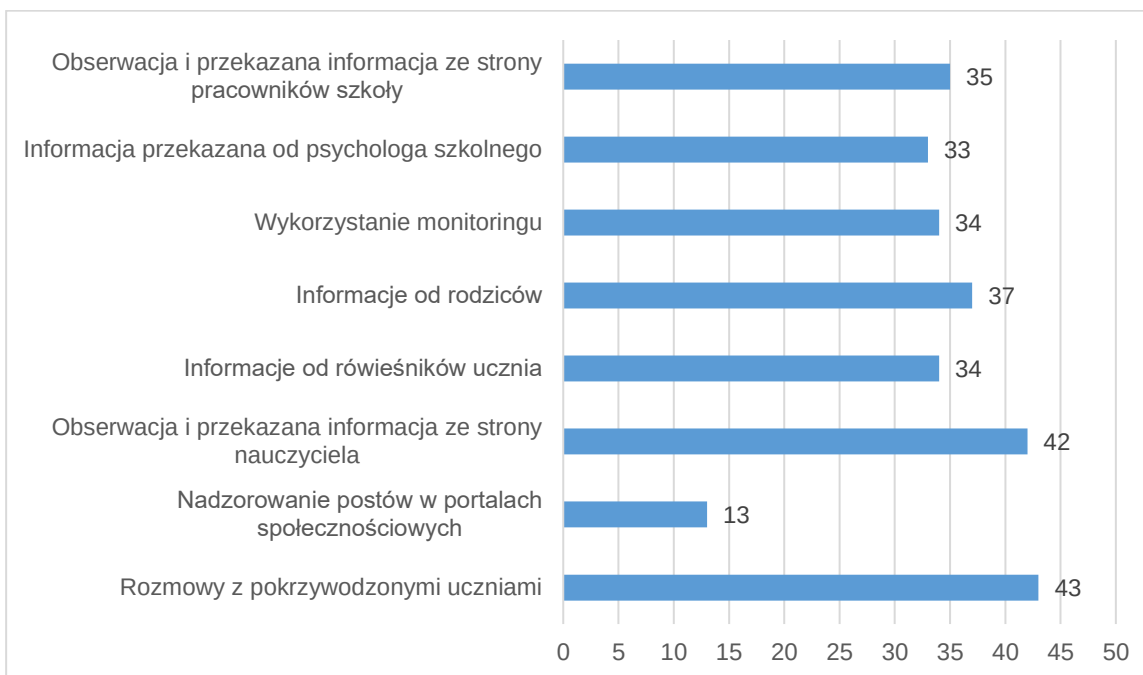
Rysunek 4.3. Liczba lat przepracowanych na stanowisku dyrektora

Źródło: Badania własne

Rysunek 4.4. Miejsce zamieszkania ankietowanych dyrektorów

Źródło: Badania własne

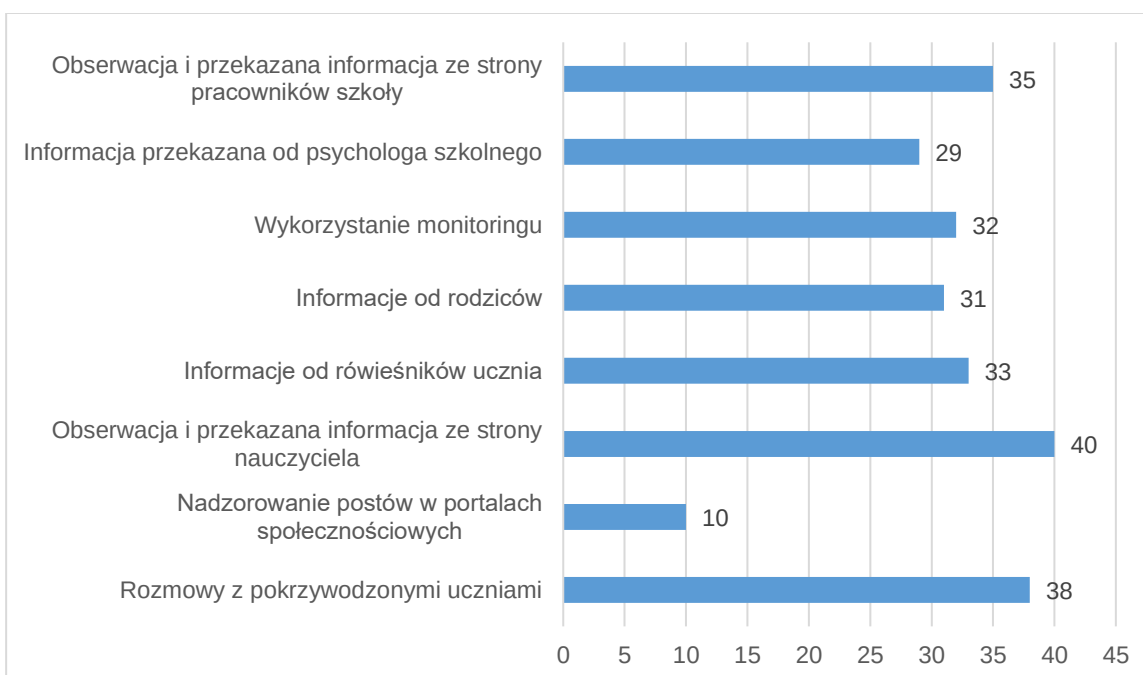

Rysunek 4.5. Identyfikacja zagrożenia wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły wobec agresji i przemocy wśród uczniów w opinii dyrektorów

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Coroczne badania ankietowe skierowane do nauczycieli i uczniów;
- Bezpośrednia obserwacja uczniów podczas przerw;
- Identyfikacja zagrożeń przez pedagoga szkolnego i/lub koordynatora ds. bezpieczeństwa.

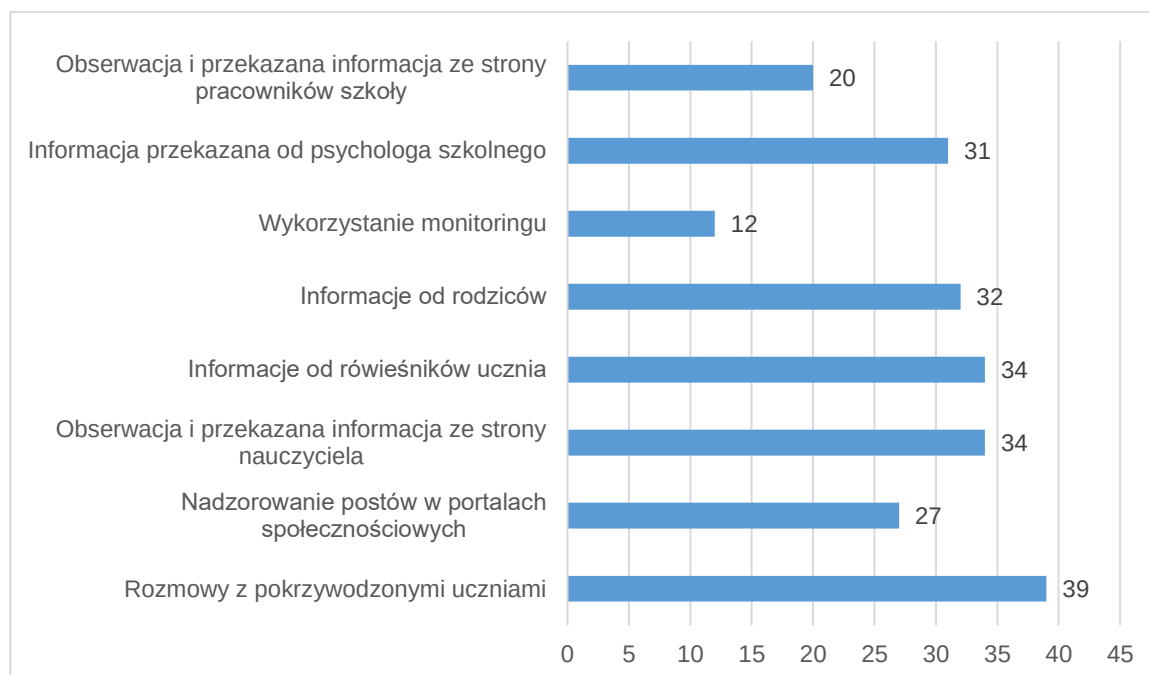

Rysunek 4.6. Identyfikacja zagrożeń wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec narzędzi niebezpiecznych wśród uczniów w opinii dyrektorów

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Informacja od rodziców ucznia;
- Obserwacje własne, informacje przekazane z Komendy Policji, organów prowadzących, MEN, Kuratorium Oświaty.

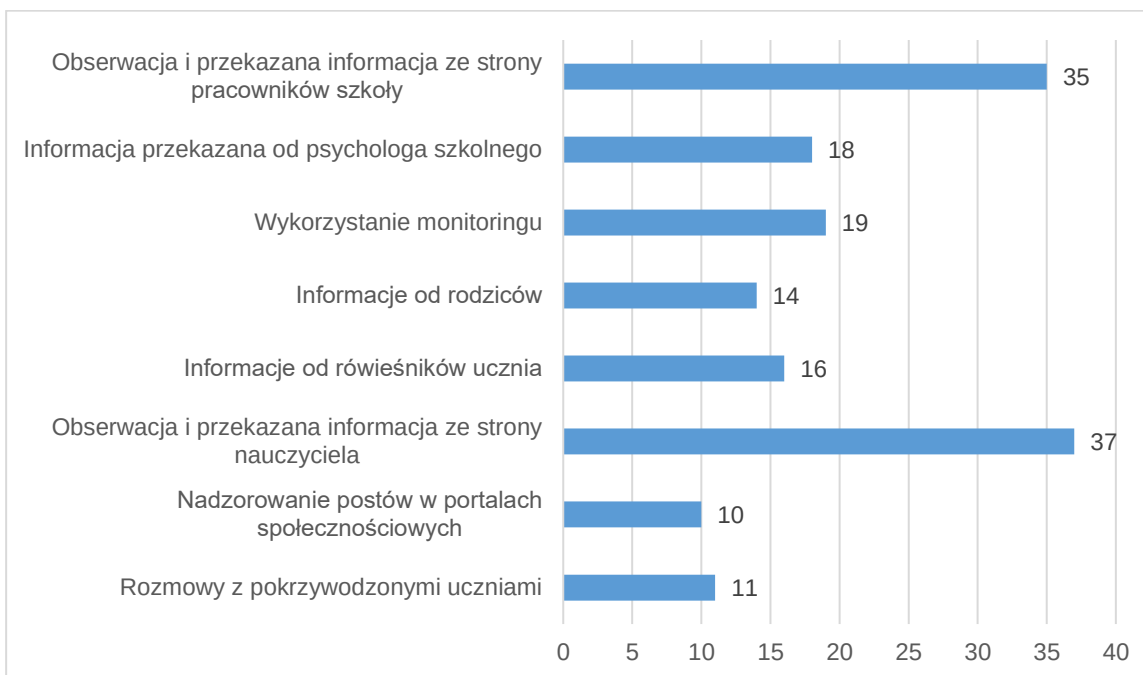

Rysunek 4.7. Identyfikacja zagrożeń wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec cyberprzemocy w opinii dyrektorów

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Coroczne badania ankietowe skierowane do nauczycieli i uczniów;
- Informacje od pracodawców, mieszkańców, klubów sportowych, trenerów.

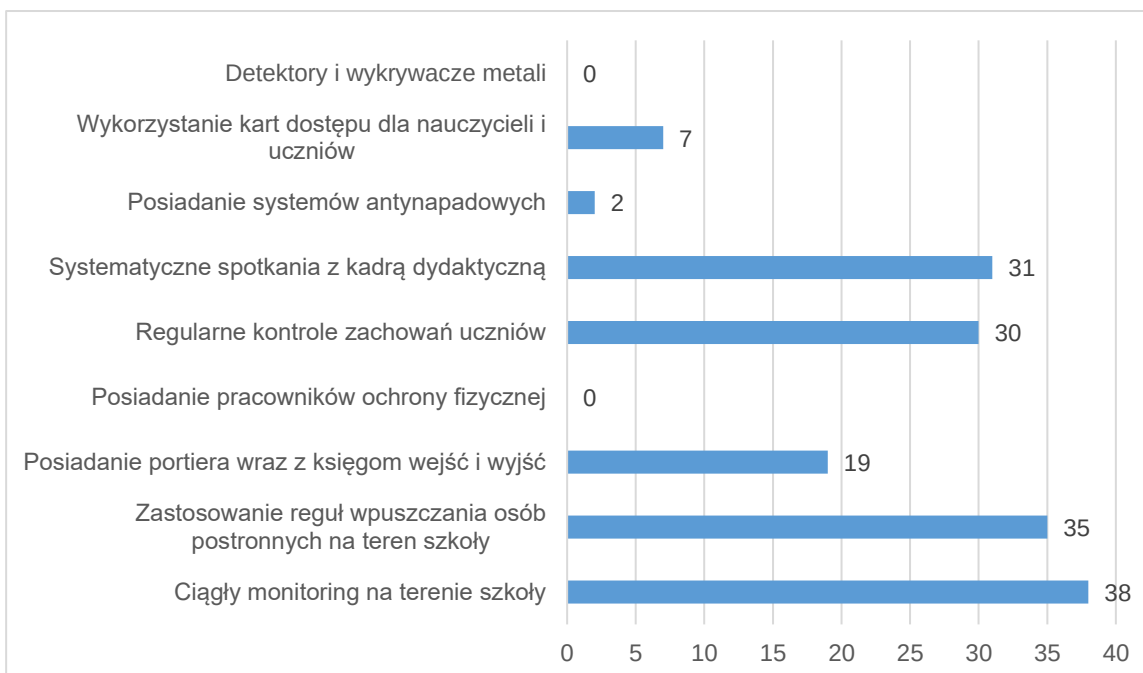

Rysunek 4.8. Identyfikacja zagrożeń wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec przemocy uczniów względem nauczycieli i pracowników szkoły

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Coroczne badania ankietowe skierowane do nauczycieli i uczniów;
- Obserwacje własne;
- W przypadku stwierdzenia przemocy uczniów wobec nauczycieli, nie wiemy, który uczeń tego dokonał, potrafią ukrywać dane personalne.

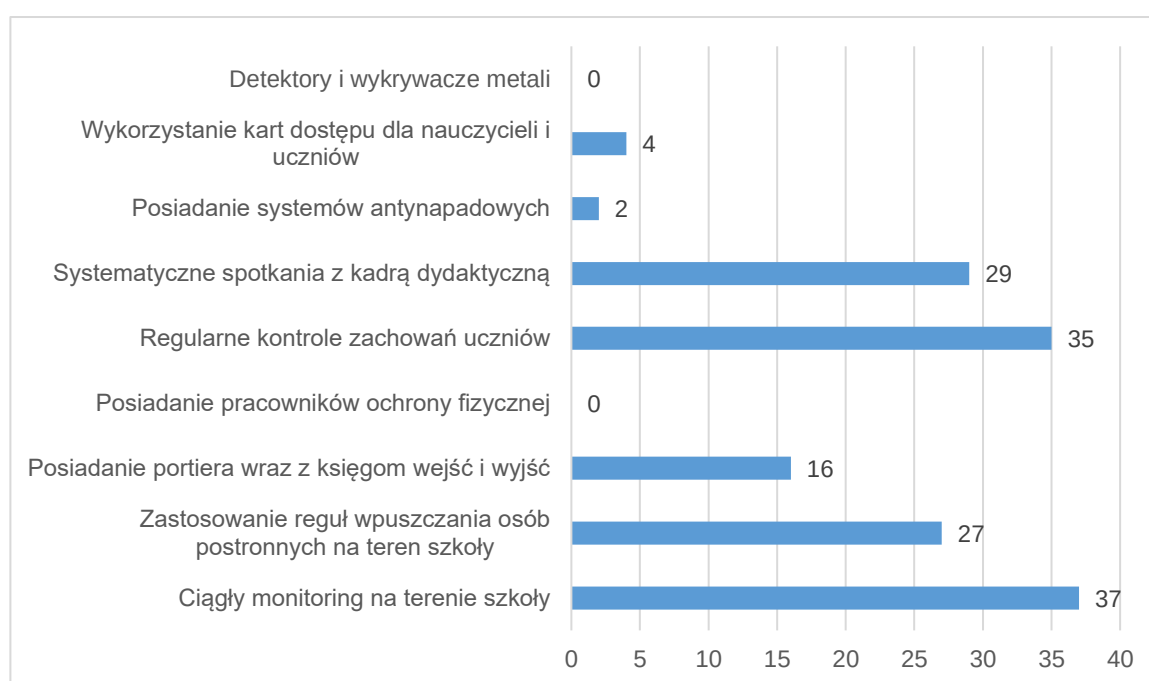

Rysunek 4.9. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem agresji i przemocy wśród uczniów

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego, ewaluacja zadań wychowawczych, spotkania z fachowcami;
- Spotkania ze specjalistami z zakresu odpowiedzialności karnej;
- Szkolenia;
- Praca wychowawcza na godzinach wychowawczych, opieka pedagogów szkolnych nad uczniami;
- Rozmowy pedagogów, warsztaty dla uczniów, szkolenia dla nauczycieli, spotkania z przedstawicielami Policji, psychologami, kuratorami sądowymi wraz z analizą sytuacji uczniów.

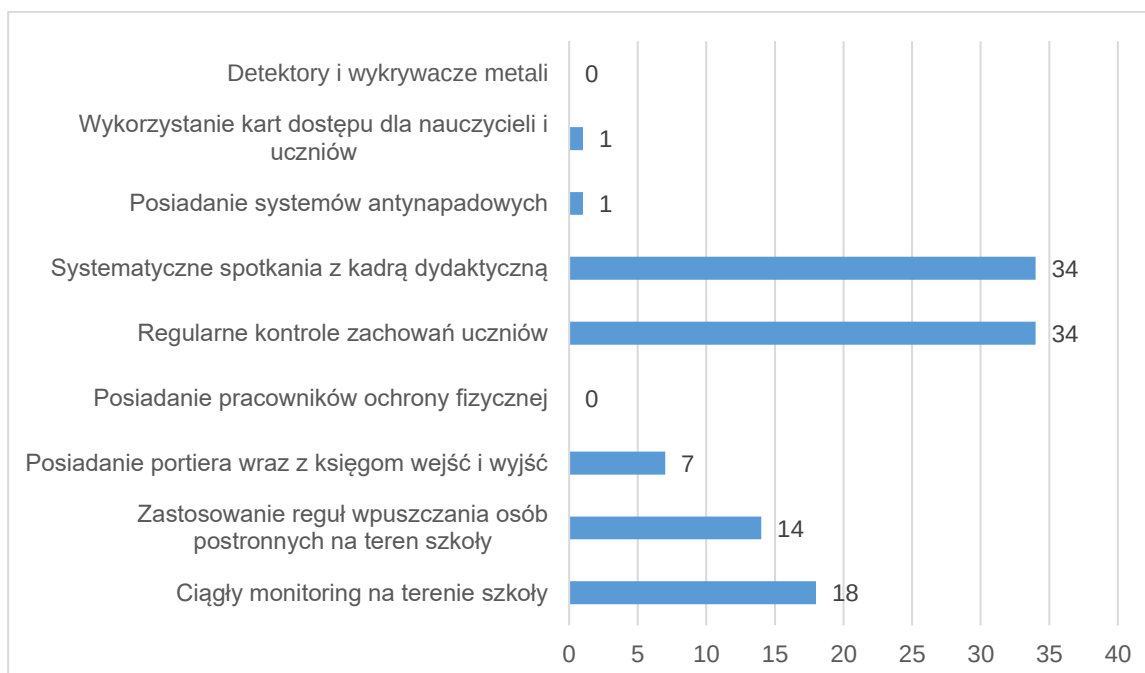

Rysunek 4.10. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem narzędzi niebezpiecznych wśród uczniów

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Informacje od rodziców rówieśników uczniów;
- Szkolenia, rozmowy z uczniami;
- Nadzór nad aktywnością uczniów w szatniach;
- Dyżury nauczycieli na przerwach pomiędzy lekcjami;
- Pedagogizacja rodziców, tematyka godzin wychowawczych;
- Reakcje na informacje o obecności narzędzi niebezpiecznych wśród uczniów.

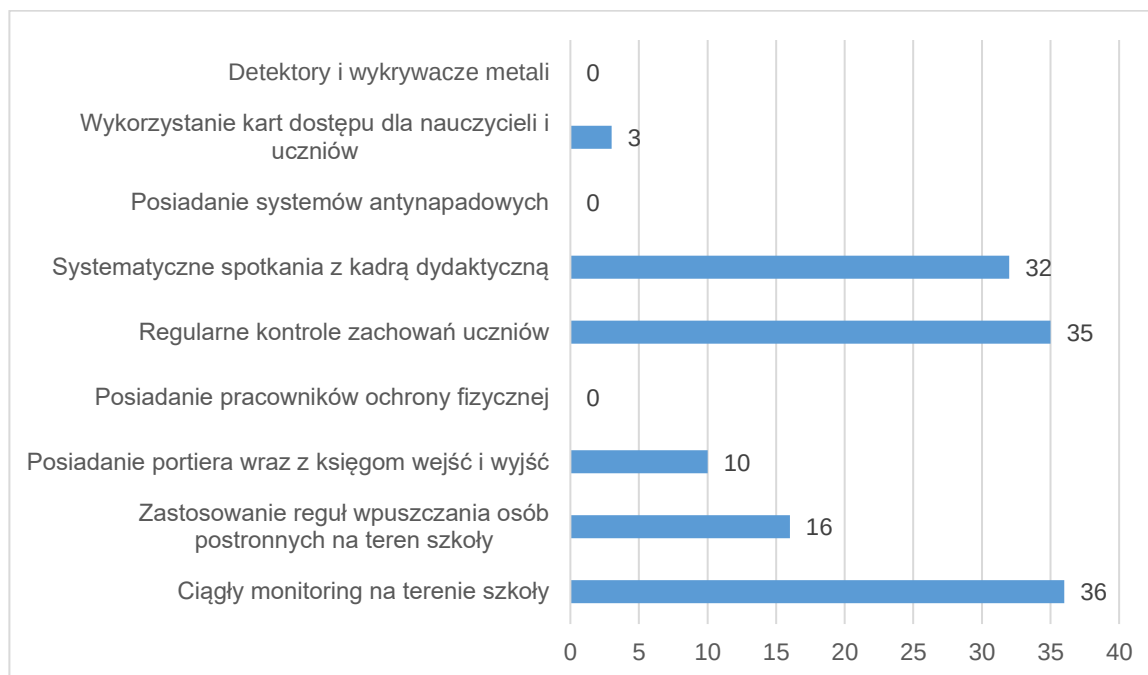

Rysunek 4.11. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem cyberprzemocy

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Rozmowy ze specjalistami o zagrożeniach, odpowiednie zabezpieczenie sieci w szkole, szkolenia rodziców;
- Zajęcia profilaktyczne dla uczniów, spotkania z policją;
- Monitorowanie facebooka, stron internetowych, rozmowy w grupach klasowych, szkolenia uczniów;
- Profilaktyka, reakcja na informacje od pokrzywdzonych o wystąpieniu przypadków cyberprzemocy.

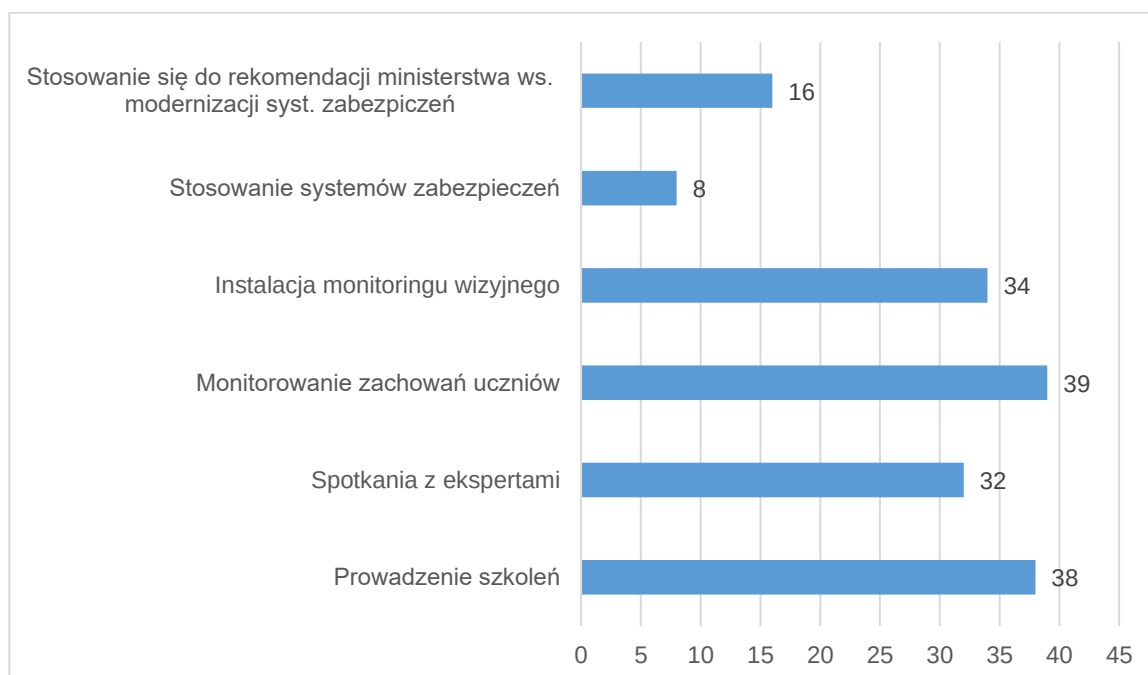

Rysunek 4.12. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem przemocy uczniów w stosunku do nauczycieli

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Praca wychowawcza z uczniami, budowanie w szkole klimatu zaufania i współpracy między uczniem a nauczycielem;
- Działania wychowawcze, profilaktyczne.

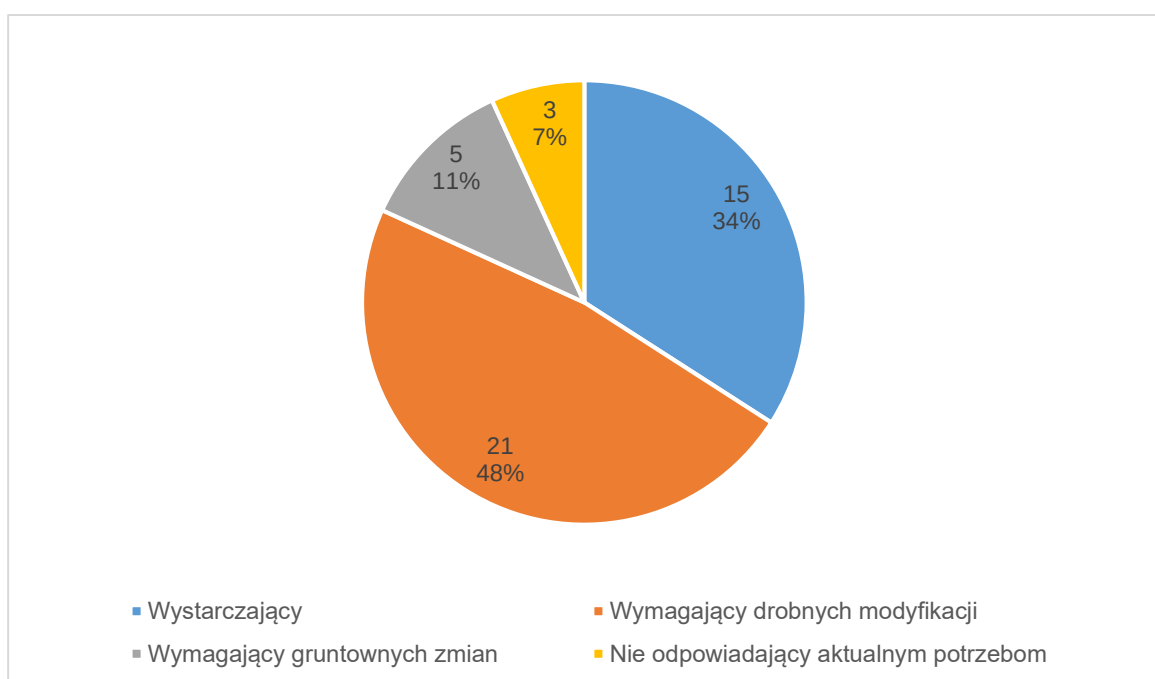

Rysunek 4.13. Dbanie o bezpieczeństwo szkół, w czym się wyraża

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Promowanie pozytywnych zachowań uczniów, promowanie wartości współpracy, zaufania i szacunku dla każdego człowieka;
 - Systemy monitoringu, dyżurów nauczycielskich, współpraca z policją, system identyfikatorów;
 - Wykonywanie audytu bezpieczeństwa;
 - Przeznaczenie dodatkowych środków na bezpieczeństwo;
 - Szkoły nie są wyposażone w narzędzia i środki zapewniające bezpieczeństwo.
- W małej szkole jak ta , w której pracuję nie posiadamy nawet monitoringu. Na przerwach dyżurują nauczyciele. Kontrolujemy w miarę możliwości by nikt z osób trzecich nie przebywał na terenie. Temat bezpieczeństwa podejmujemy w rozmowach z uczniami i rodzicami.

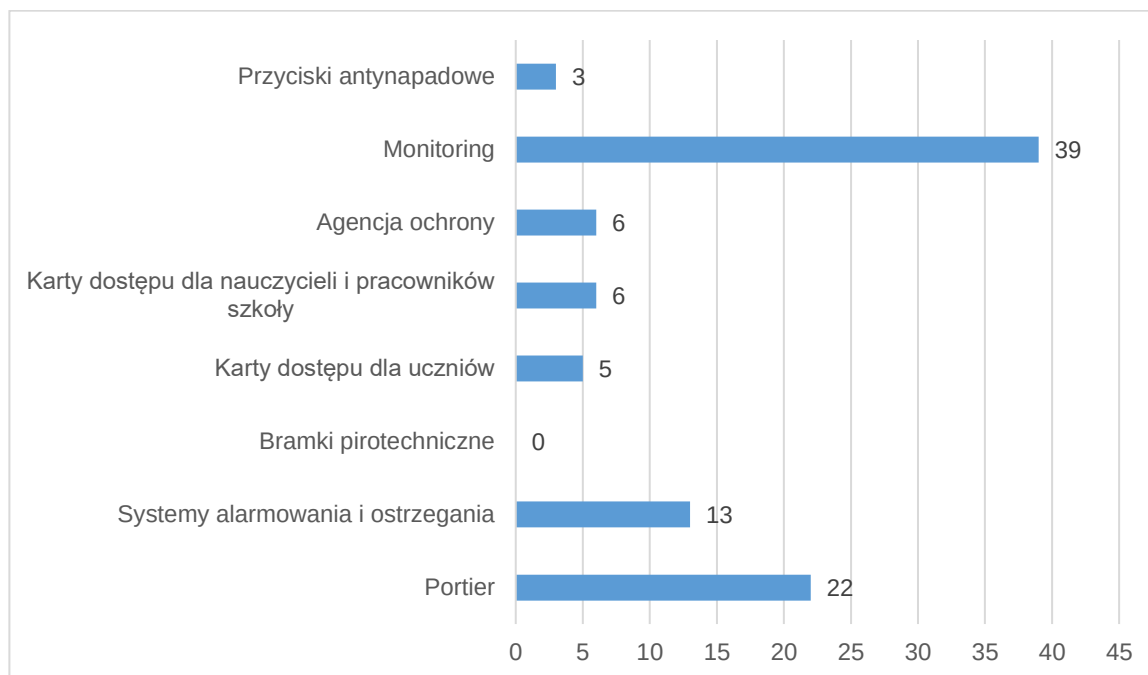

Rysunek 4.14. Ocena obecnego procesu szkoleniowego obejmującego zapewnienie bezpieczeństwa personalnego użytkowników szkół

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- W tych obszarach, gdzie rodzą się nowe zagrożenia, na bieżąco tworzymy procedury postępowania w określonej sytuacji.

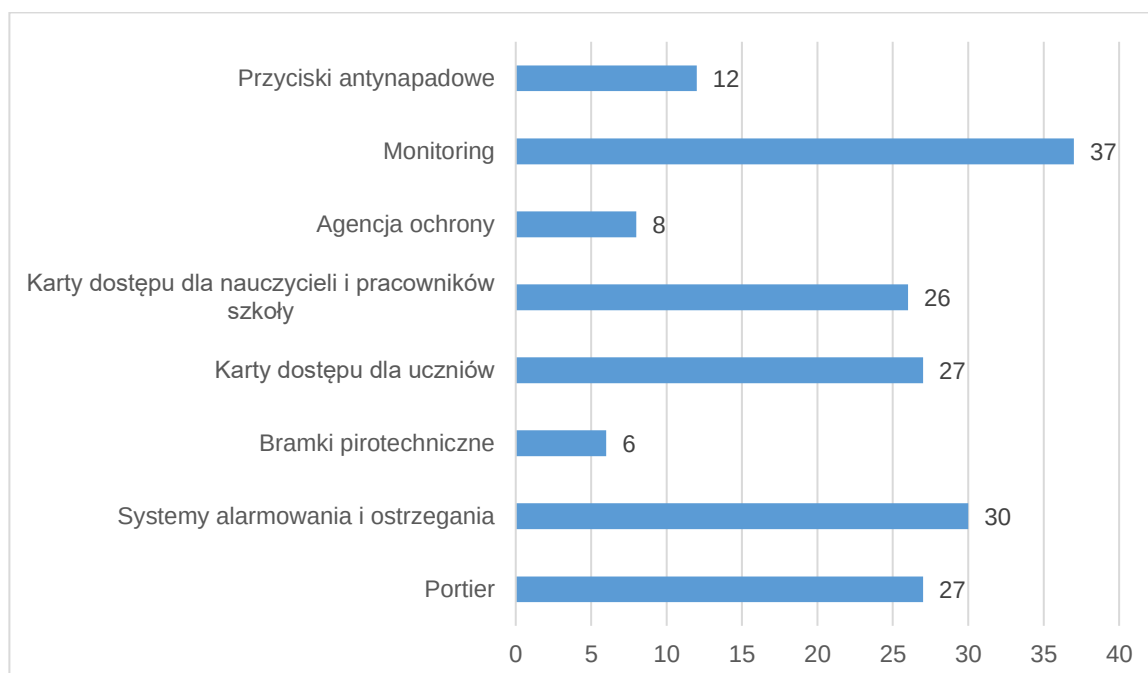

Rysunek 4.15. Zabezpieczenia wykorzystywane na terenie szkoły.

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Nadzór pracowników obsługi szkoły, dyżury nauczycieli na przerwach pomiędzy lekcjami;
- Brak środków finansowych na poszczególne zabezpieczenia.

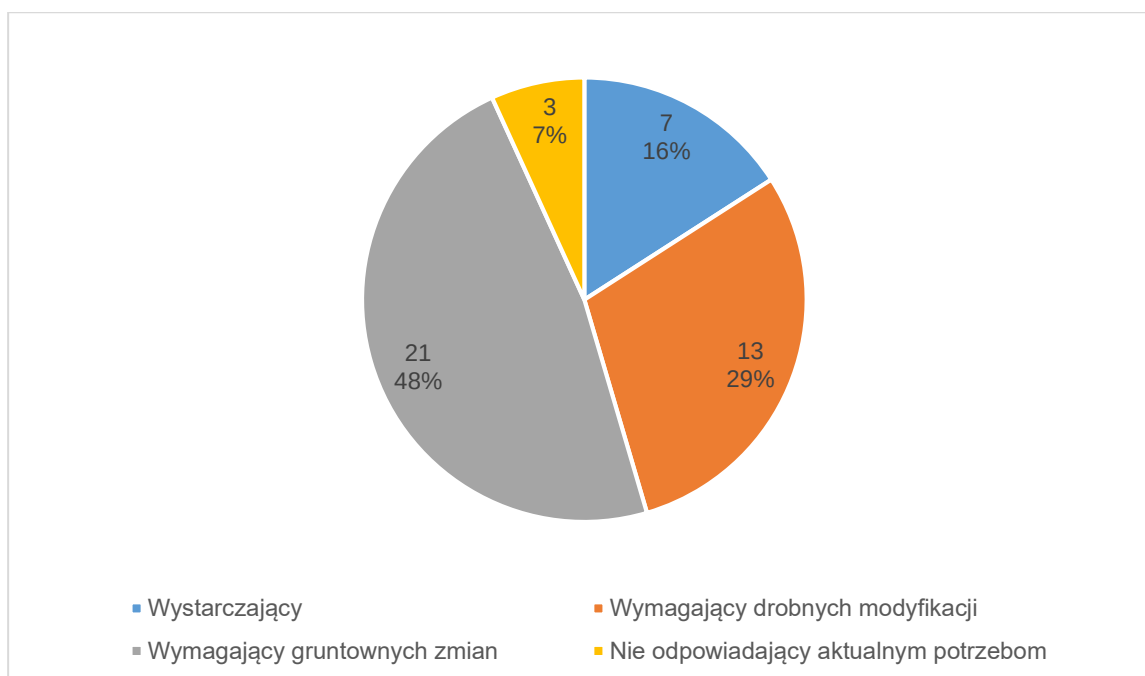

Rysunek 4.16 Zabezpieczeń które powinny być standardem w funkcjonowaniu polskich szkół

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Forma zabezpieczenia, moim zdaniem, zależy od szkoły: innego zabezpieczenia potrzebuje mała szkoła w miejscowości, w której wszyscy mieszkańcy znają się, a zupełnie innego szkoła z kilkuset uczniami w miejskim blokowisku. Nie można tego ujednolicić i do każdej szkoły wdrożyć takie same zabezpieczenia, bo w jednej będą niepotrzebne, a w innej niewystarczające; na "standard wyposażenia w systemy zabezpieczające" ma wpływ m.in. lokalizacja, typ szkoły.

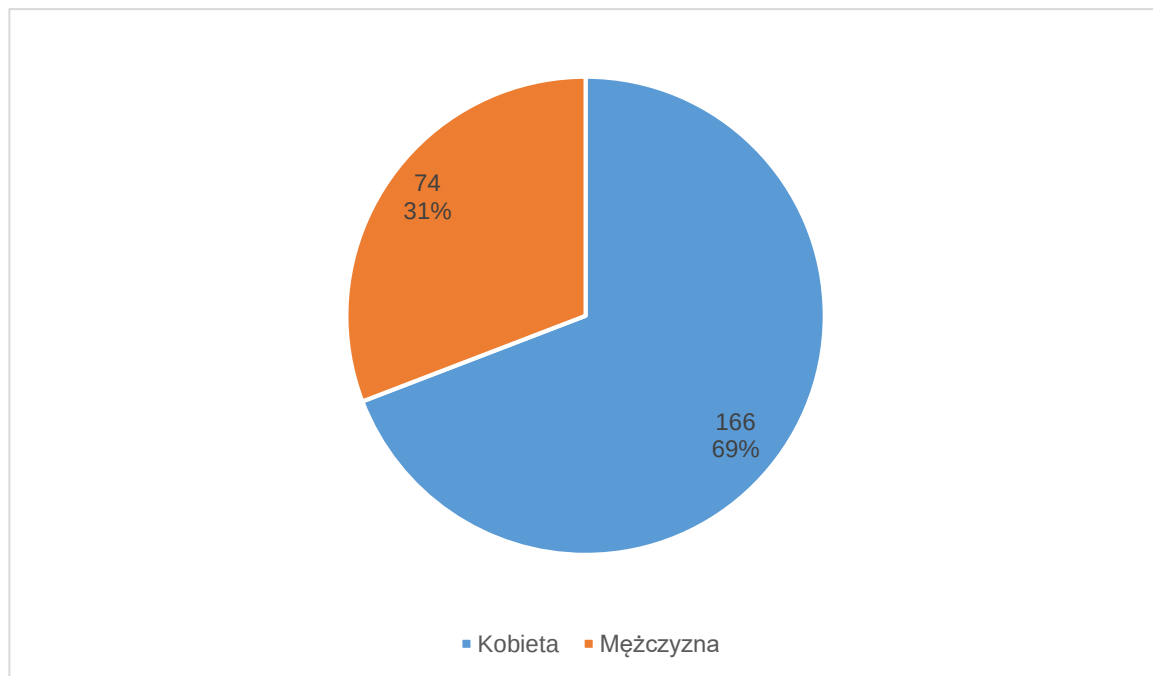
Rysunek 4.17. Ocena wyposażenia szkoły w sprzęt zapewniający właściwy poziom bezpieczeństwa na terenie szkoły

Źródło: Badania własne

Odpowiedzi respondentów (co należy zmienić):

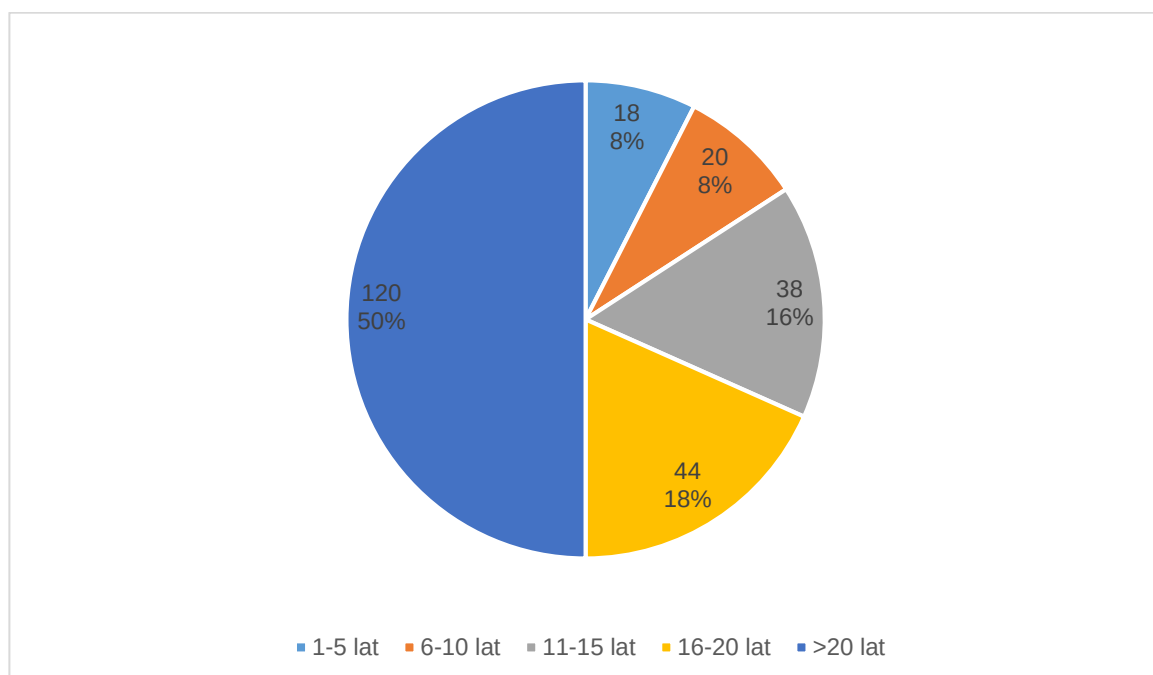
- Rozbudowanie monitoringu;
- Organizacja wejść i wyjść ze szkoły;
- system rejestracji wejść do szkoły, alarm przeciwpożarowy, nowy system monitoringu, nowe ogrodzenie terenu szkoły, zatrudnienie portiera;
- Zatrudnienie ochroniarza (niestety brak środków finansowych);
- Wyposażyć szkoły w nowoczesne rozwiązania techniczne, które dla szkół publicznych często są niedostępne z uwagi na koszty;
- Wymiana przestarzałego sprzętu;
- Przyciski antynapadowe i bramki pirotechniczne;
- Portiernia i karty dostępu dla ucznia i nauczyciela.

CZĘŚĆ ANKIETOWA DOTYCZĄCA NAUCZYCIELI

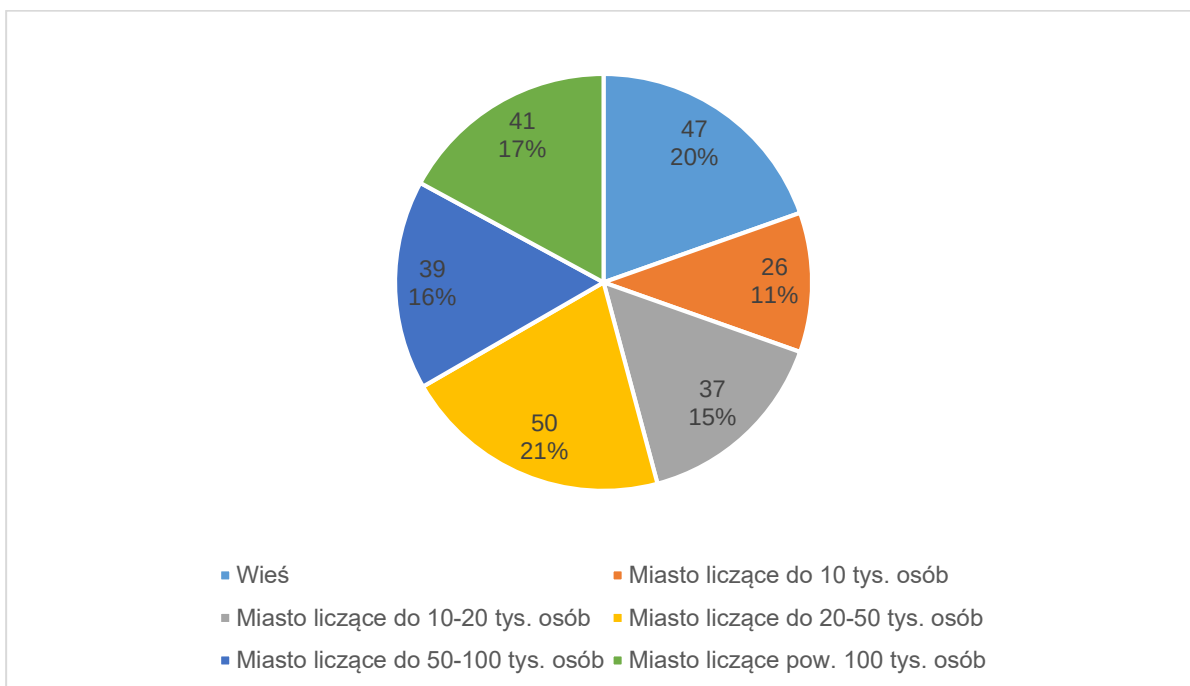
Rysunek 4.20. Nauczyciel - płeć

Źródło: Badania własne

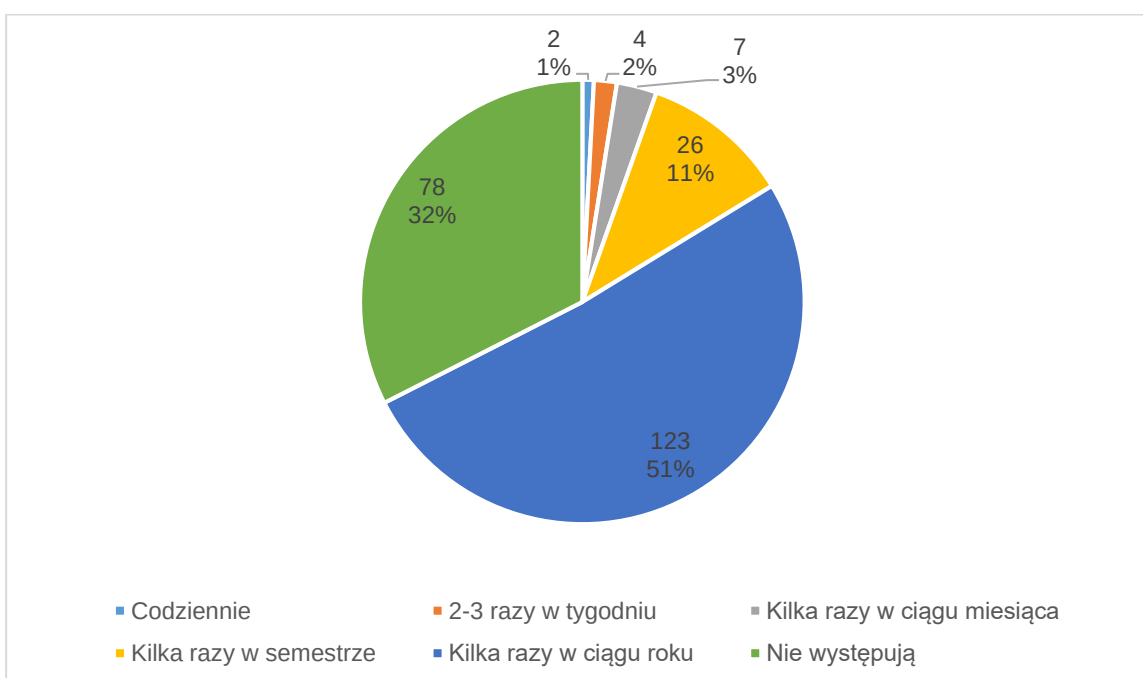
Rysunek 4.21. Nauczyciel – liczba przepracowanych lat w zawodzie

Źródło: Badania własne

Rysunek 4.22. Miejsce zamieszkania ankietowanych nauczycieli

Źródło: Badania własne

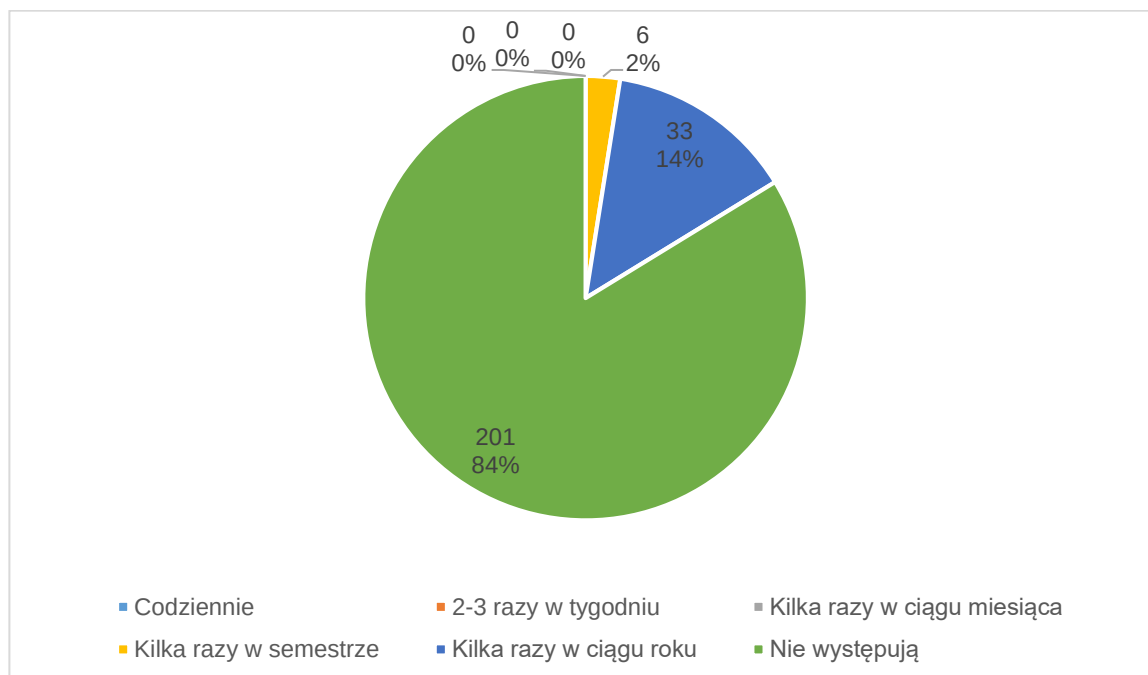

Rysunek 4.23. Częstotliwość aktów przemocy na terenie szkoły

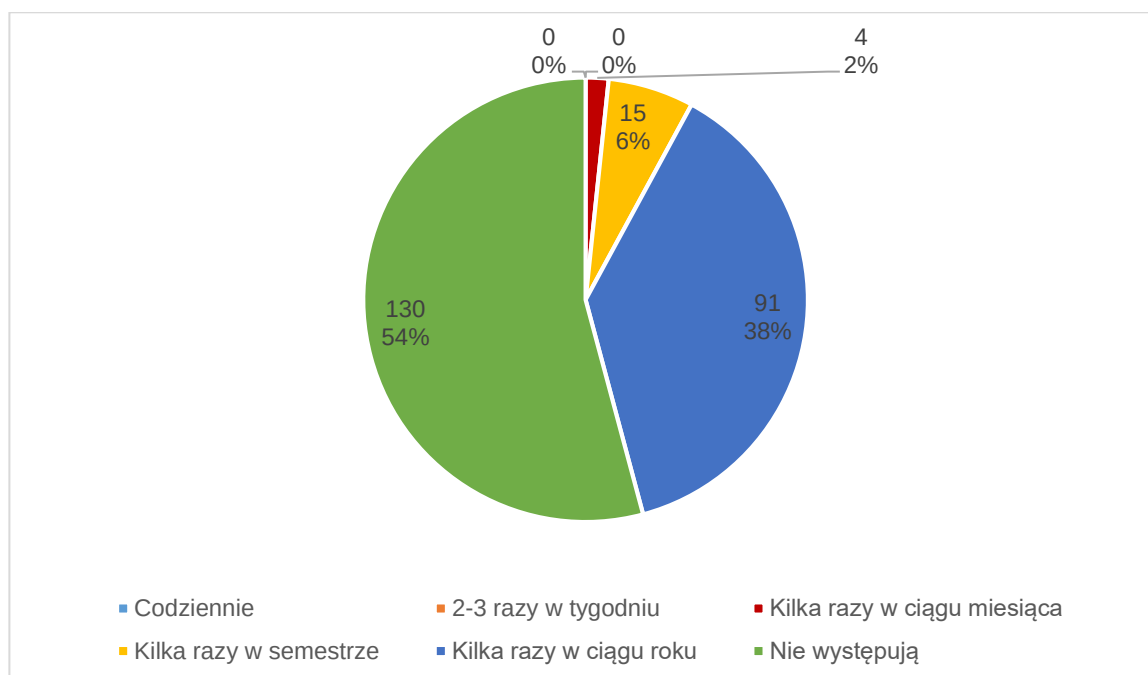
Źródło: Badania własne

Formy przemocy wytypowane przez ankietowanych nauczycieli:

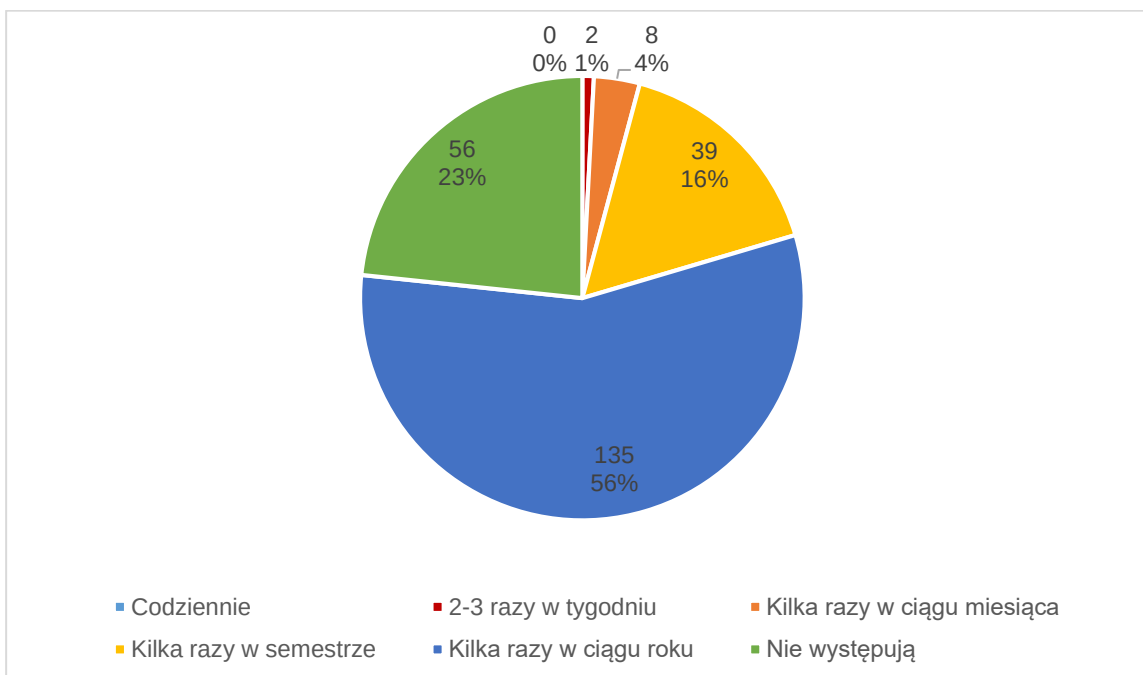
- Bójki, przepychanki, groźby słowne, negatywne komentarze na portalach, kradzież, udostępnianie wizerunku nauczyciela, cyberprzemoc, prześladowanie, konflikty, przemoc psychiczna.

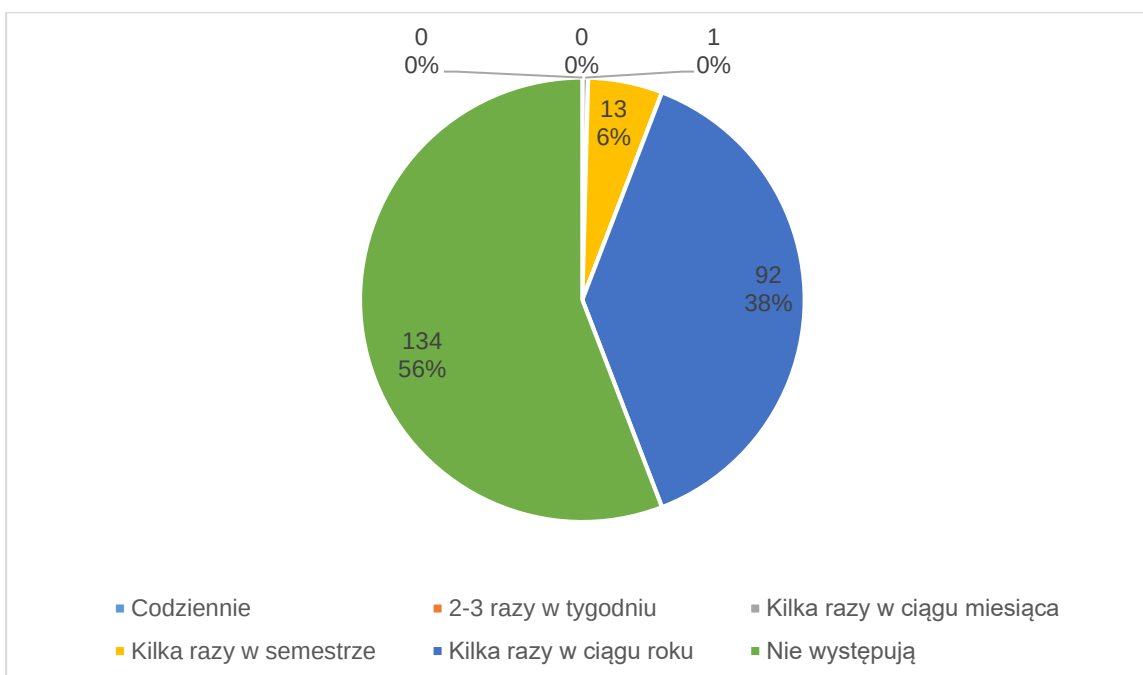
Rysunek 4.24. Wystąpienie przypadków konfliktu wśród personelu szkolnego
 Źródło: Badania własne

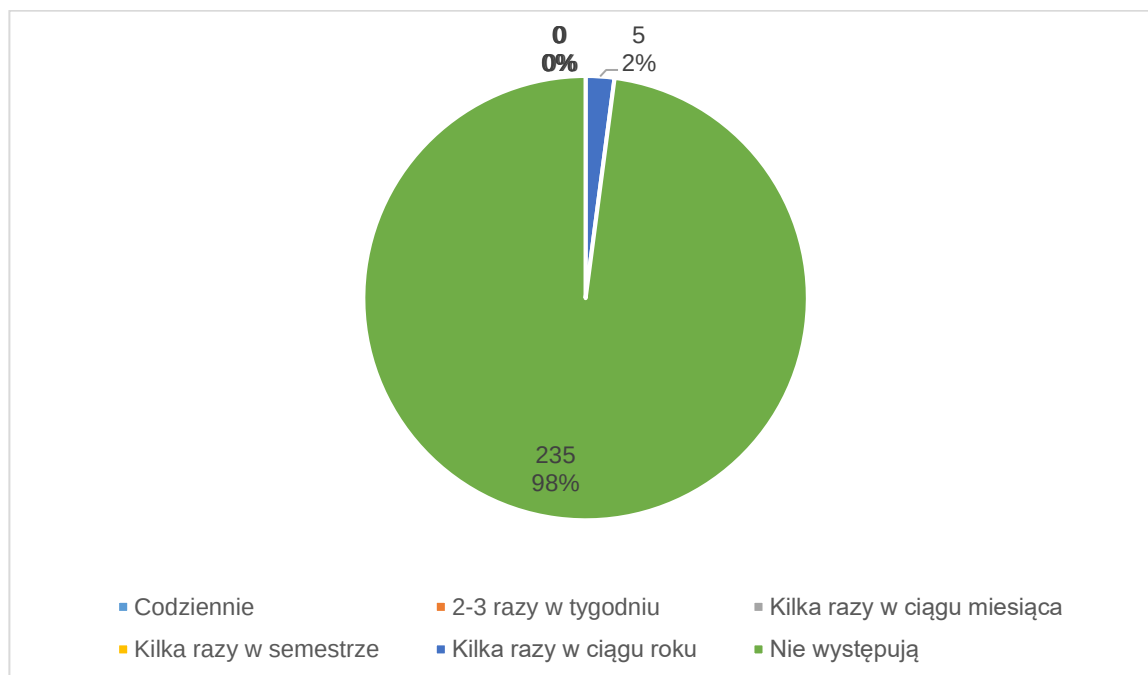
Rysunek 4.27. Przypadki bójek wśród uczniów w opinii nauczycieli
 Źródło: Badania własne

Rysunek 4.28. Przypadki cyberprzemocy wśród uczniów w opinii nauczycieli
 Źródło: Badania własne

Rysunek 4.29. Przypadki naruszenia nietykalności cielesnej wśród uczniów w opinii nauczycieli
 Źródło: Badani własne

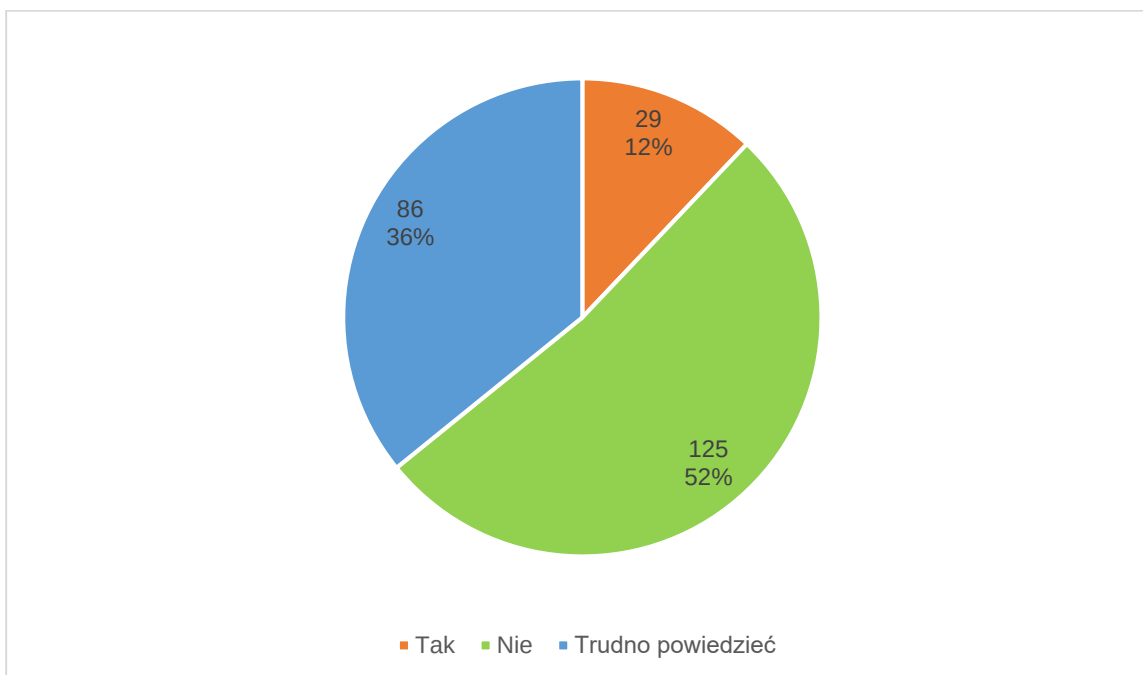

Rysunek 4.30. Przypadki nożownika, ataków z wykorzystaniem broni lub innych narzędzi w opinii nauczycieli

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Prawdopodobnie nie mamy pełnej wiedzy jako nauczyciele, twierdząc, że konflikty i przemoc pomiędzy uczniami nie występują. To normalne, że problemy będą się pojawiać, ale nie zawsze wychodzą na światło dzienne.
- Izolacja ucznia sprawiającego problemy wychowawcze od innych, nauka takiej osoby w domu.
- Jako kadra staramy się reagować na nawet drobne przejawy możliwych sytuacji kryzysowych (np na dyżurach na przerwach), staramy się wyjaśniać, rozmawiać.
- Fałszywe alarmy bombowe.
- Akty agresji często związane są z zaburzeniami psychicznymi uczniów wynikającymi z braku autentycznej opieki nad zdrowiem psychicznym młodzieży, a także brakiem wiedzy rodziców o wychowywaniu dzieci, a nie ich utrzymywaniu
- Na terenie klasy i grup młodzieżowych w szkole zaistniałe nieporozumienia czy konflikty rozwiązywane są przez samych uczniów, uczniów z udziałem wychowawcy lub nauczyciela. Nie dochodzi do pogłębiania się konfliktów i występowania aktów przemocy.

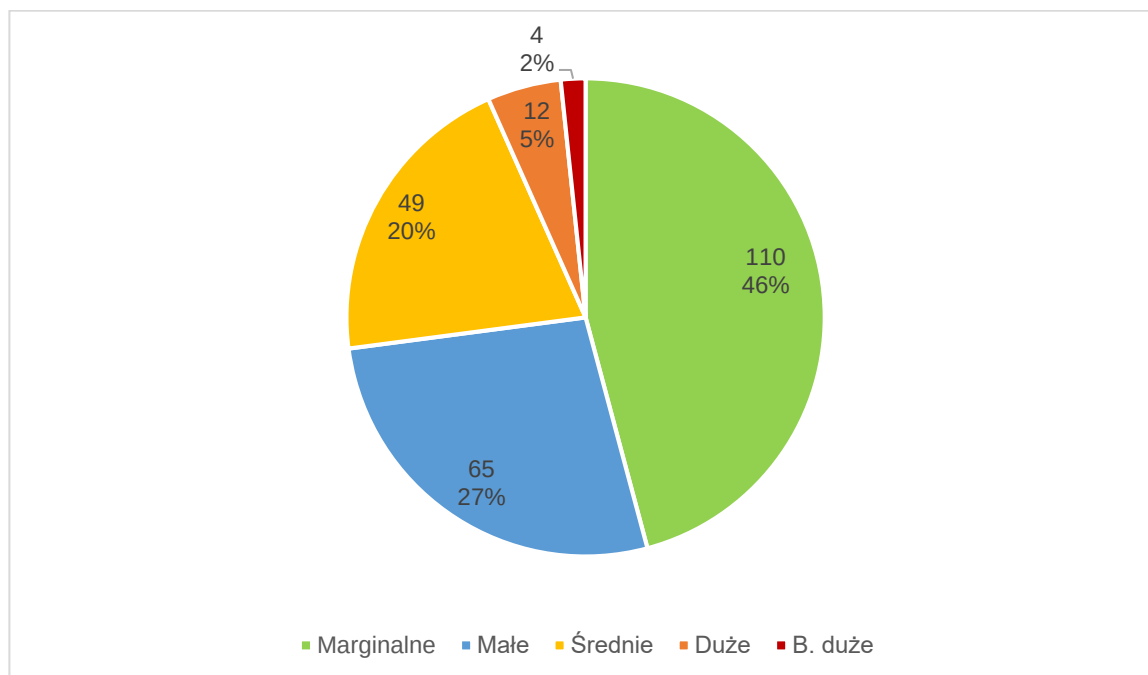

Rysunek 4.31. Czy występuje problem asymilacji, akceptacji oraz tolerancji mniejszości społecznych i etnicznych w opinii nauczycieli

Źródło: Badania własne

W jaki sposób się przejawia:

- wyśmiewanie, izolowanie tego ucznia przez klasę lub grupę,
- stereotypowe podejście,
- myślę, że młodzież akceptuje w chwili obecnej osoby wyróżniające się spośród nich i bardziej kierują się tym na ile dana osoba "da się lubić" i nie będzie trzymała się na uboczu. Z tego co obserwuję osoby takie zazwyczaj w sposób naturalny wchłaniane są w grupę,
- odtrącanie, wyzwiska, naśmiewanie się z uczniów,
- Rzadko słowne wypowiedzi o zabarwieniu rasistowskim jednak kierowane nie do konkretnych osób lecz ogólnie, nie wiadomo czy uczeń naprawdę tak myśli czy tylko jest to chęć zwrócenia uwagi na siebie,
- młodzież ma problem z akceptacją odmienności jako takiej, często wygłaszają hasła rasistowskie i homofobiczne.

Rysunek 4.32. Stanowisko do pojawiających się zagrożeń nożowników oraz ataków z bronią i innymi narzędziami na terenie szkoły w opinii nauczycieli

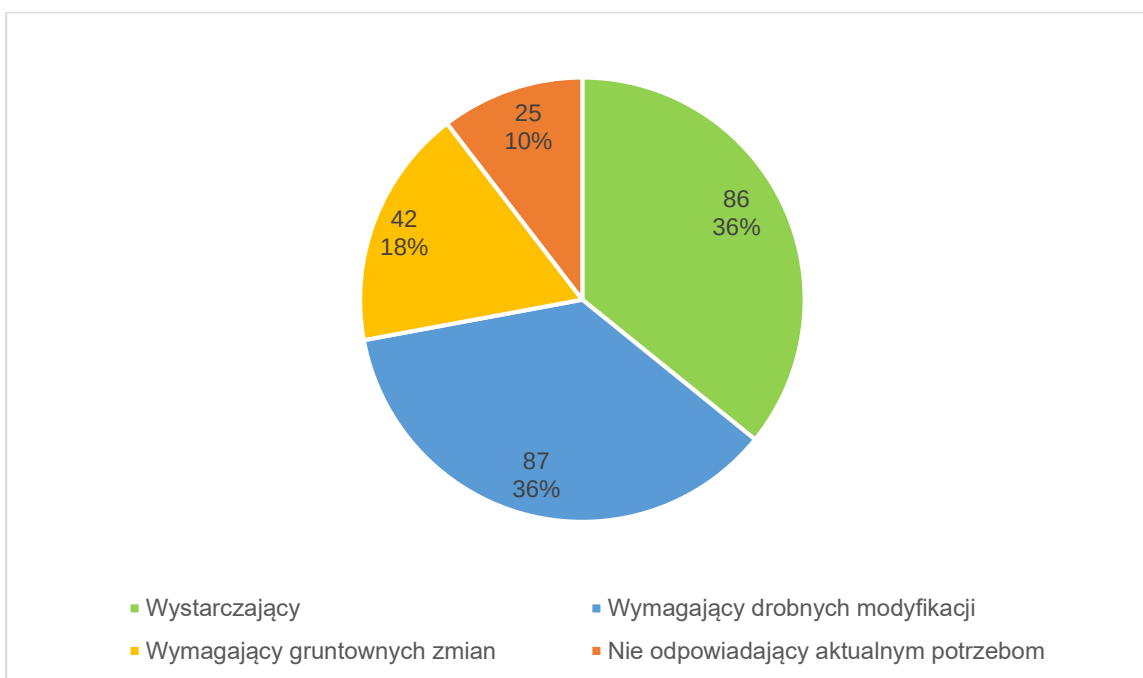
Źródło: Badania własne

Podczas przeprowadzonych badań, respondenci zauważyli problem pojawiania się broni lub narzędzi/ przedmiotów niebezpiecznych. Według 102 ankietowanych, stanowiących 42,5% - należy podjąć działania zapobiegawcze do pojawiających się niebezpieczeństw. Kolejno 87 osób, stanowiących 36,3% uważa, że należy podjąć ciągły monitoring danych zagrożeń. Przybliżona liczba nauczycieli – 83 osoby, stanowiące 43,6% odpowiada, że należy wskazać przyczynowość takich zachowań. Ponadto 44 ankietowanych, stanowiących 18,3%, zauważa problem jako rzeczywisty, a 55 respondentów stanowiących 22,9% określa problem jako rzadki, a działania zapobiegające jako mało potrzebne.

Inne odpowiedzi respondentów:

- mimo że nie było takiego zjawiska jak nożownik czy ataków z innymi niebezpiecznymi środkami warto przeprowadzić szkolenie jak w takiej sytuacji zachować się,
- wzmocnienie statusu prawnego nauczyciela,
- większa karność uczniów i zmiany w prawie,
- W tej szkole nie występuje ale problem jest rzeczywisty i należy zapobiegać takim sytuacjom,
- każde działania profilaktyczne są potrzebne,

- duży wpływ na rodzaj zagrożenia ma wielkość placówki oraz miasta na terenie którego znajduje się szkoła, a także relacje jakie panują pomiędzy uczniami i nauczycielami. Większość problemów i wynikających z nich zagrożeń jesteśmy w stanie rozwiązać przy dobrej współpracy z rodzicem i dzieckiem. Podstawą jest szacunek i wzajemne zaufanie,
- każde działanie zapobiegawcze, które jest właściwie zaplanowane przynosi skutek.

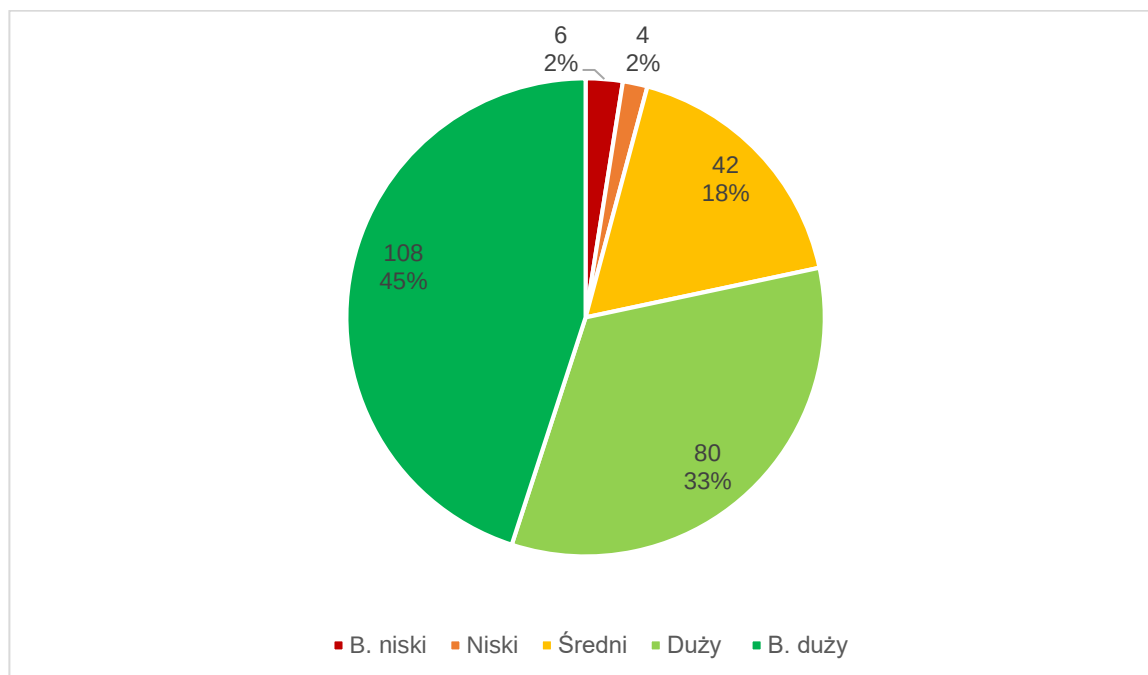

Rysunek 4.33. Ocena obecnego procesu szkoleniowego dotyczącego zapewnienia bezpieczeństwa personalnego w opinii nauczycieli

Źródło: Badania własne

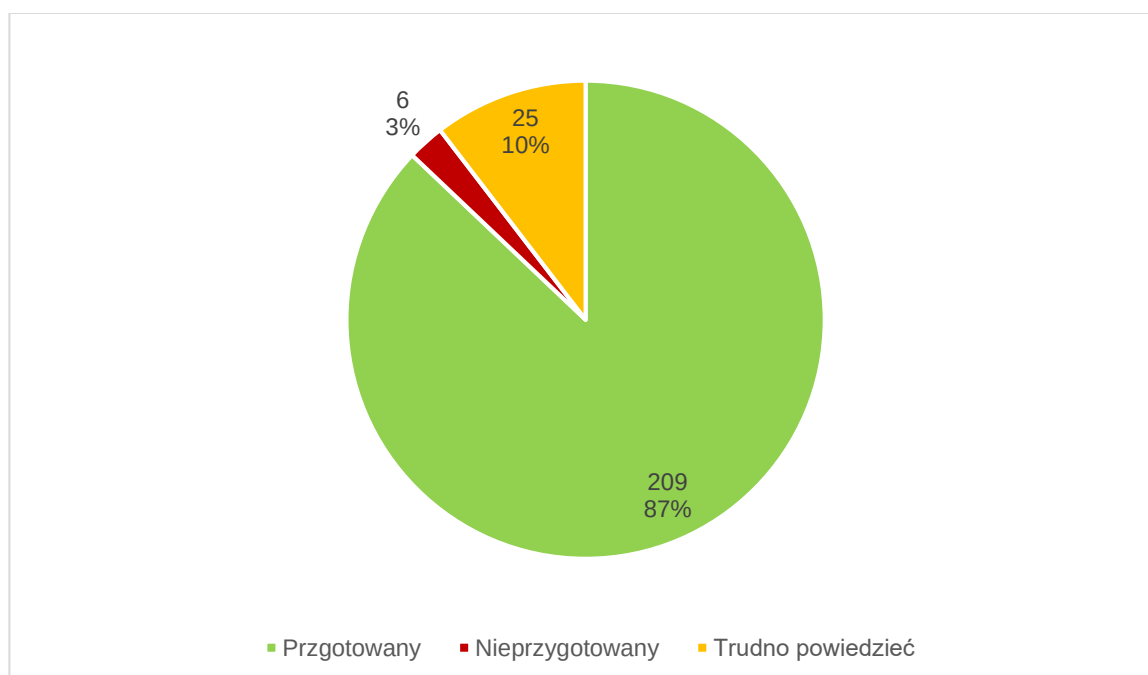
Inne odpowiedzi respondentów:

- Szkoleń po prostu nie ma;
- Brak cykliczności, dobrych specjalistów, więcej działań w praktyce;
- W naszej szkole taki nie istnieje, do szkoły może wejść każdy i nikt nikogo nie kontroluje. Mamy kilka budynków na terenie ośrodka i uczniowie ciągle się przemieszczają, co nie znaczy, że nic nie można zrobić;
- Szkolenie musi być na bardzo wysokim poziomie, a nie na tzw. stracie czasu
- "Więcej praktyki a mniej teorii";
- Skupienie się na dwu aspektach: praktyka, cykliczność.

Rysunek 4.34. Ocena poziomu bezpieczeństwa personalnego w danej szkole w opinii nauczycieli

Źródło: Badania własne

Rysunek 4.35. Indywidualna gotowość przeprowadzenia ewakuacji na terenie szkoły przez nauczycieli

Źródło: Badania własne

Inne istotne odpowiedzi ankietowe respondentów:

- Należy zwracać uwagę na drobne przewinienia np. palenie papierosów na terenie szkoły. Dyrektor zamknięty w gabinecie, a uczniowie chodzą

z papierosami obok nauczycieli, bo nikt ich nie ukarze. Czasem dochodzi do tego, że już nie chce się zwracać uwagi bo nic to nie da;

- Ewakuacje próbne dotyczą głównie zagrożenia pożarem;

- Brakuje ewakuacji próbnych na przerwach;

- W wypadku ataku terrorystycznego, nożownika, z np. ucznia z bronią palną szkoła jest całkowicie bezbronna i nie jest w stanie zapewnić bezpieczeństwa ani uczniom ani pracownikom;

- Występuje nagła potrzeba zaopatrzenia szkół w profesjonalny monitoring z wydzielonym pomieszczeniem/portiernią oraz sygnalizację alarmową umożliwiającą włączanie alarmu terrorystycznego z różnych miejsc szkoły;

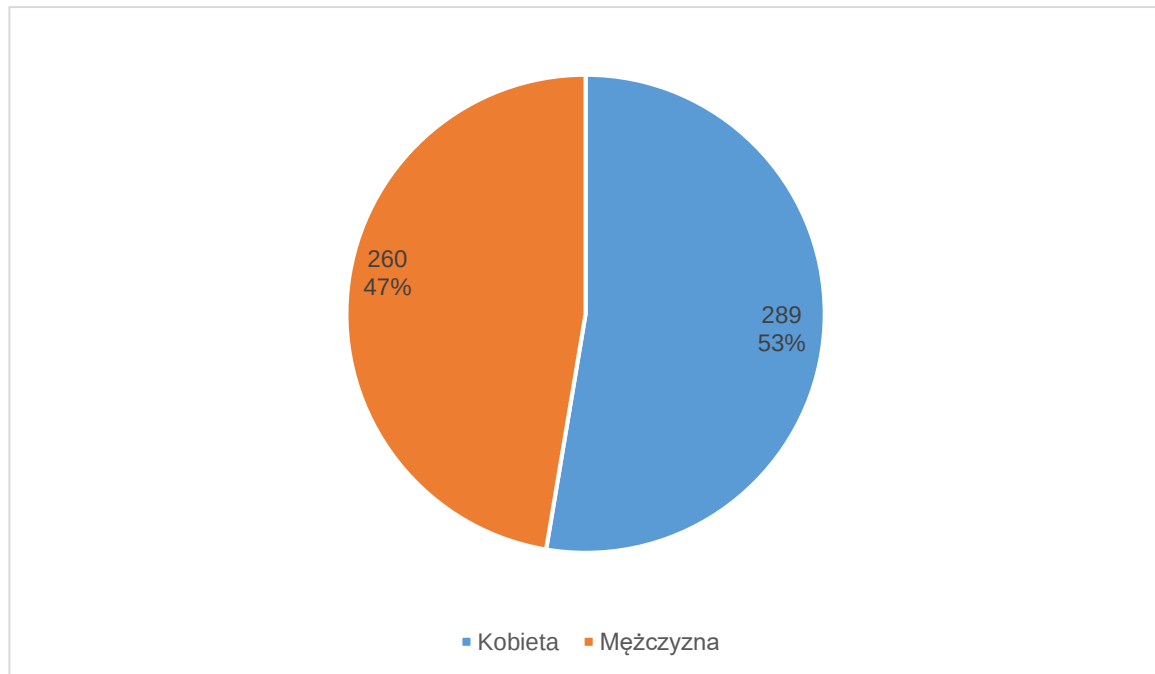
- Jestem od niedawna pracownikiem III LO. Swoje odpowiedzi w dużej części opierałam na doświadczeniu zdobytym w poprzedniej placówce. Był to zespół szkół - oddziały „0”, podstawówka, gimnazjum, liceum (z klasami integracyjnymi). Tam zagrożenie niebezpieczeństwami, których dotyczyła ankieta było dużo większe. I tak myślę, że łatwiej zadbać o bezpieczeństwo w szkołach „jednorodnych”. Wówczas systematycznie wypracowuje się narzędzia, pozyskuje pracowników-specjalistów do danego poziomu rozwoju uczniów;

- Obligatoryjne ćwiczenia kilka razy w roku. Podobnie z zakresu udzielania pomocy przedmedycznej;

- Obecnie jest to temat ważny ale zbyt płytko traktowany;

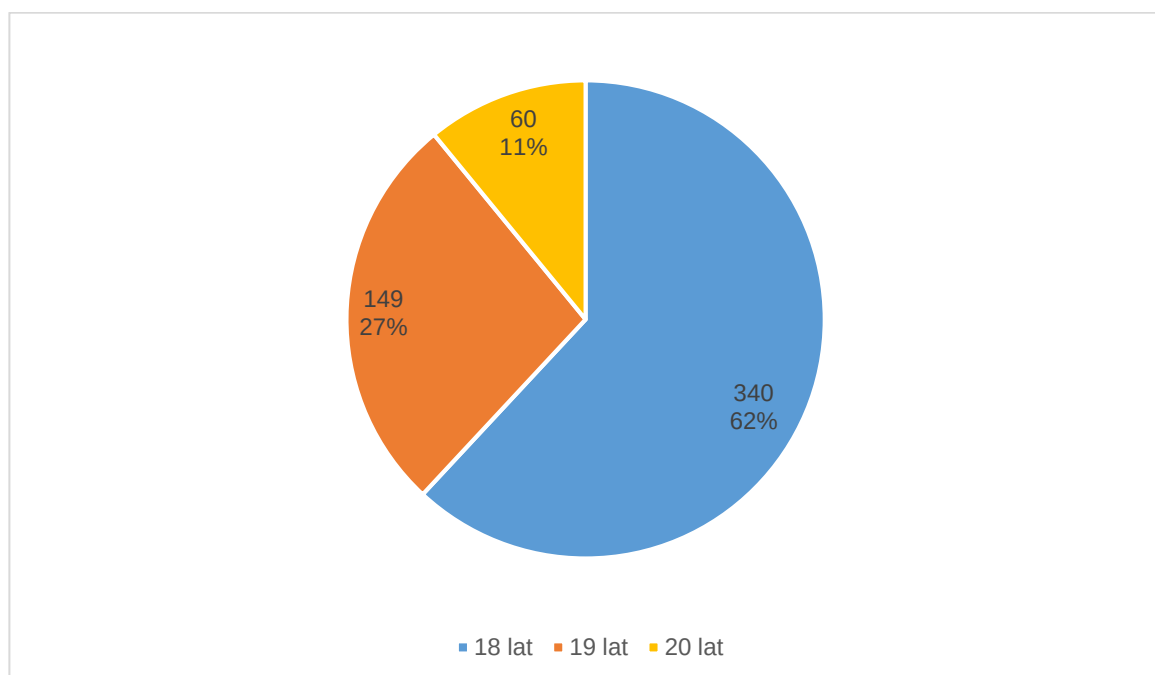
- Wiem, że odbywają się próbne ewakuacje, nie wiem jakie przepisy to regulują.

CZĘŚĆ ANKIETOWA DOTYCZĄCA UCZNIÓW

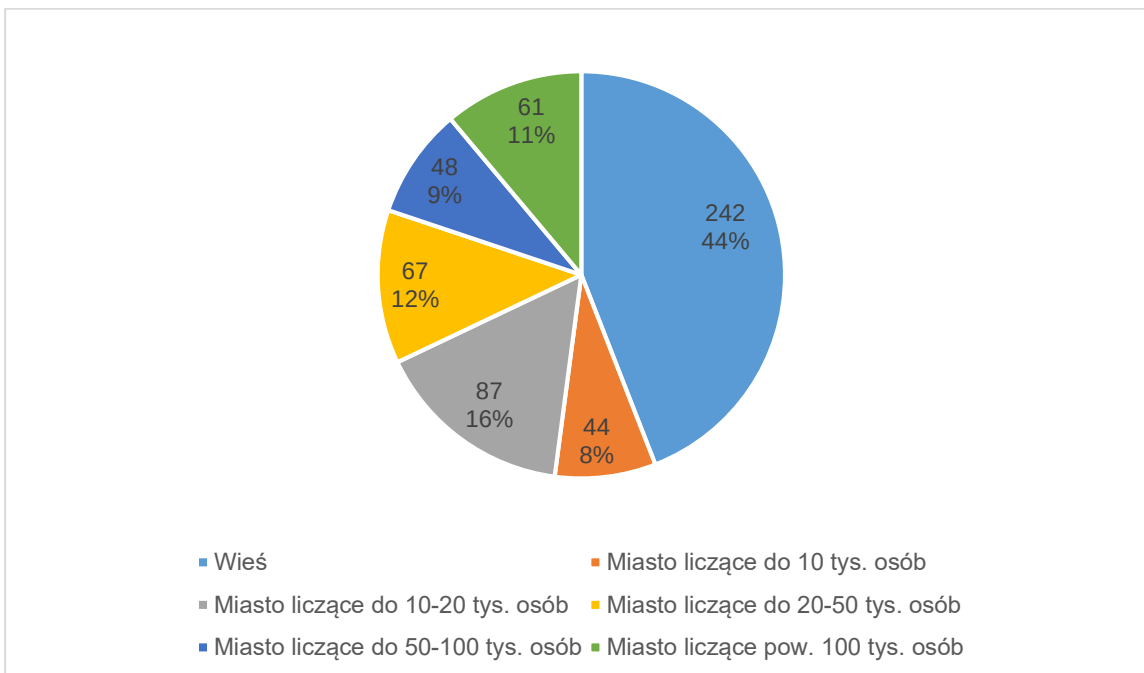
Rysunek 4.36. Uczniowie – płeć

Źródło: Badania własne

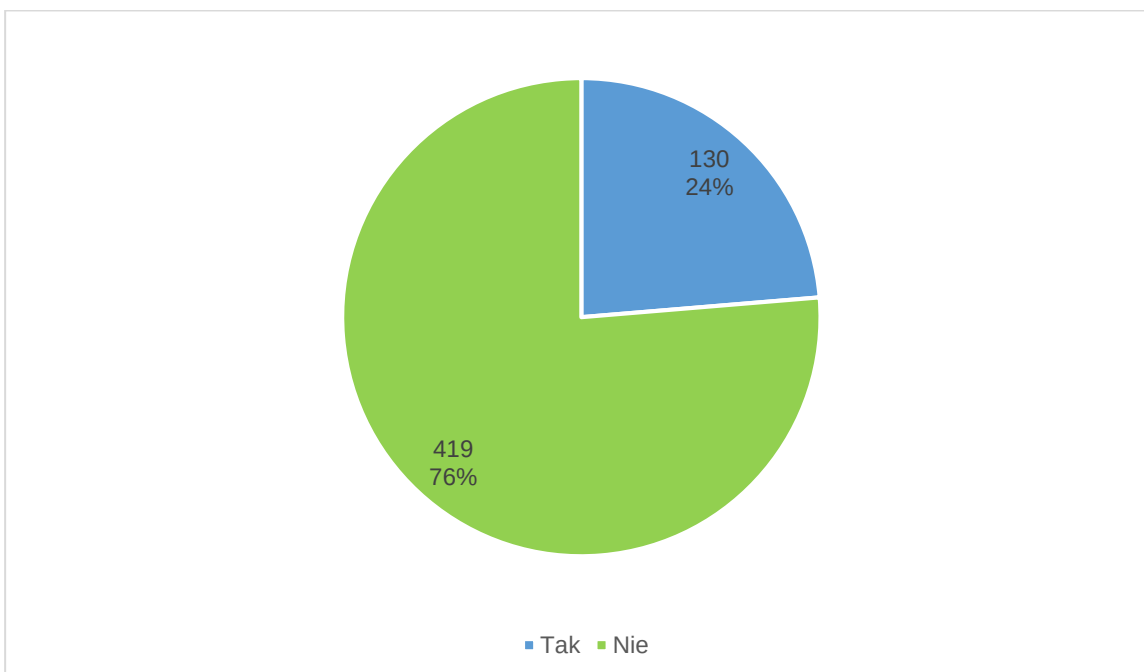
Rysunek 4.37. Wiek ankietowanych uczniów

Źródło: Badania własne

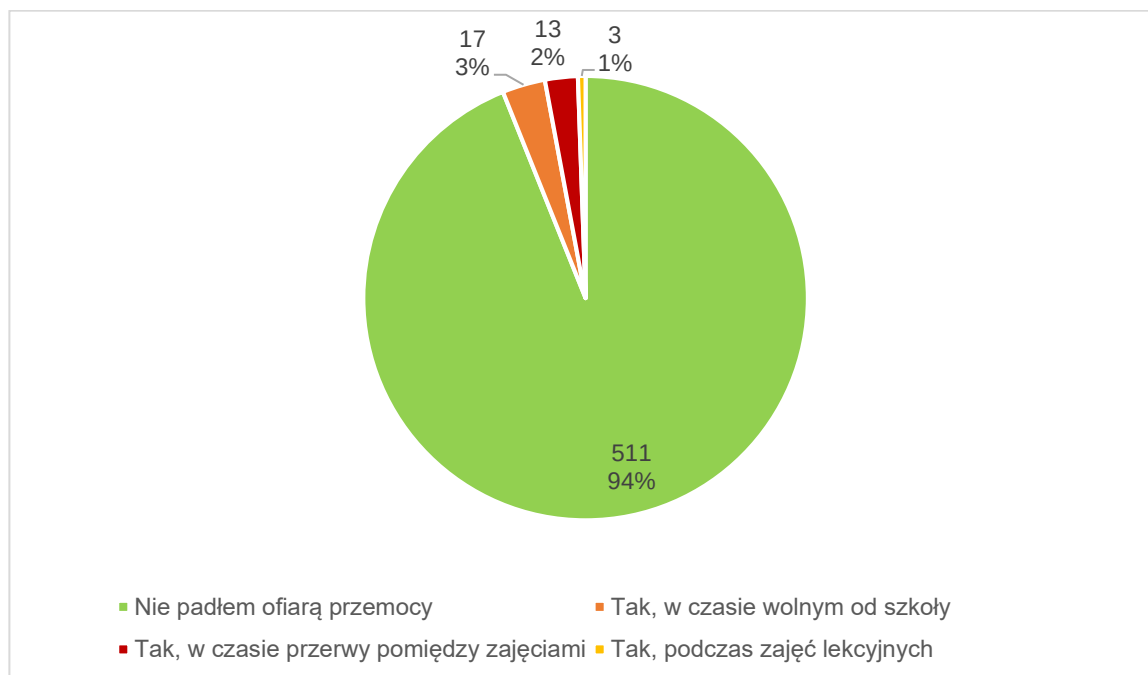
Rysunek 4.39. Miejsce zamieszkania ankietowanych uczniów

Źródło: Badania własne

Rysunek 4.40. Występowanie przemocy na terenie szkoły w opinii uczniów

Źródło: Badania własne

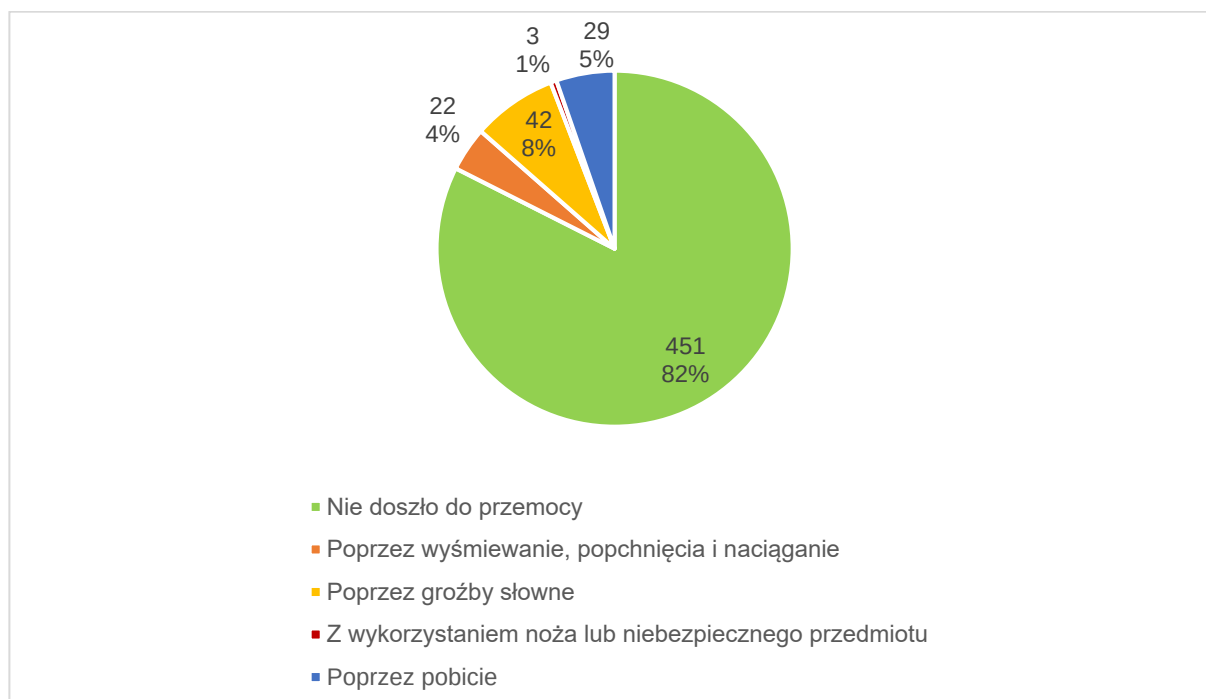

Rysunek 4.41. Czy uczeń padł ofiarą przemocy

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Byłem sprawcą (1 osoba);
- Osobiście uczeń nie padł ofiarą przemocy, ale deklaruje obawę przed kilkoma osobami (1 osoba);
- Byłem ofiarą, byłem oprawcą tak jak każdy (1 osoba);
- Nie nazwałbym się ofiarą, gdyż zdołałem się obronić przed pobiciem (1 osoba).

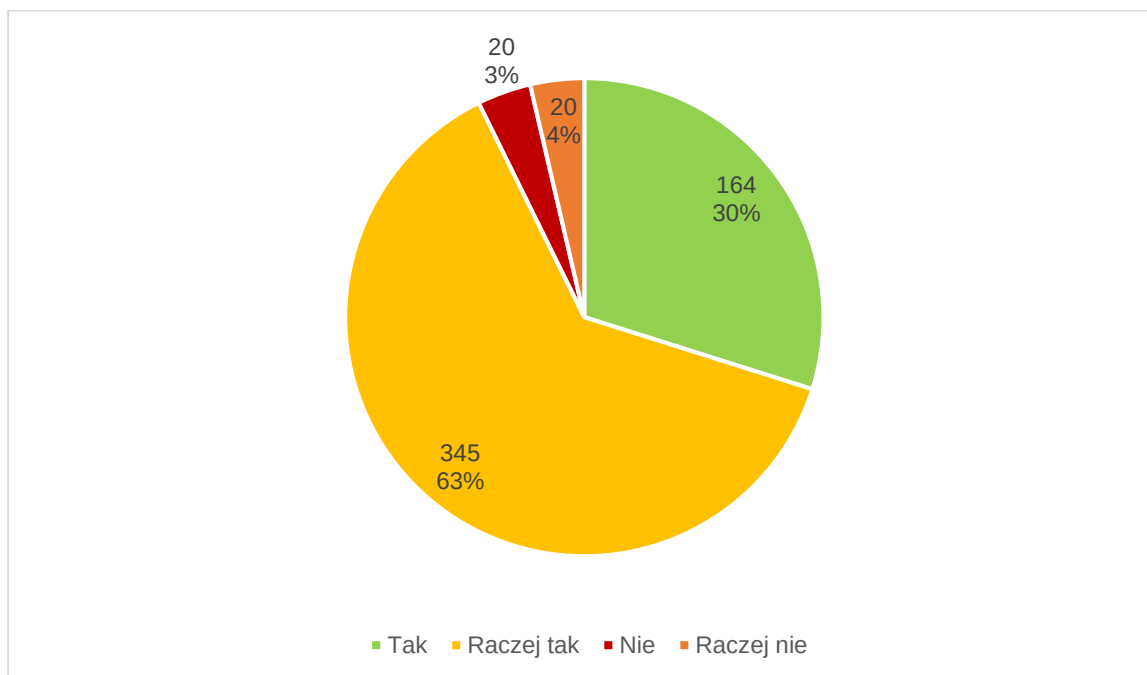

Rysunek 4.42. W jakiej formie doszło do przemocy

Źródło: Badania własne

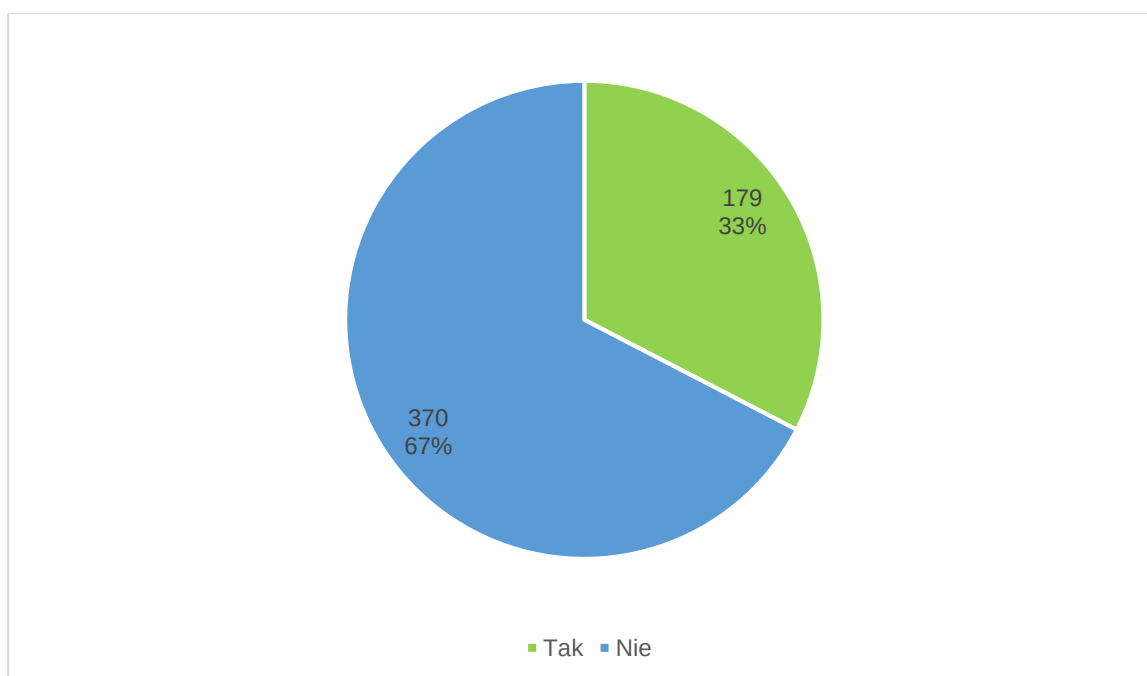
Inne odpowiedzi respondentów:

- Poprzez przemoc psychiczną (2 osoby).

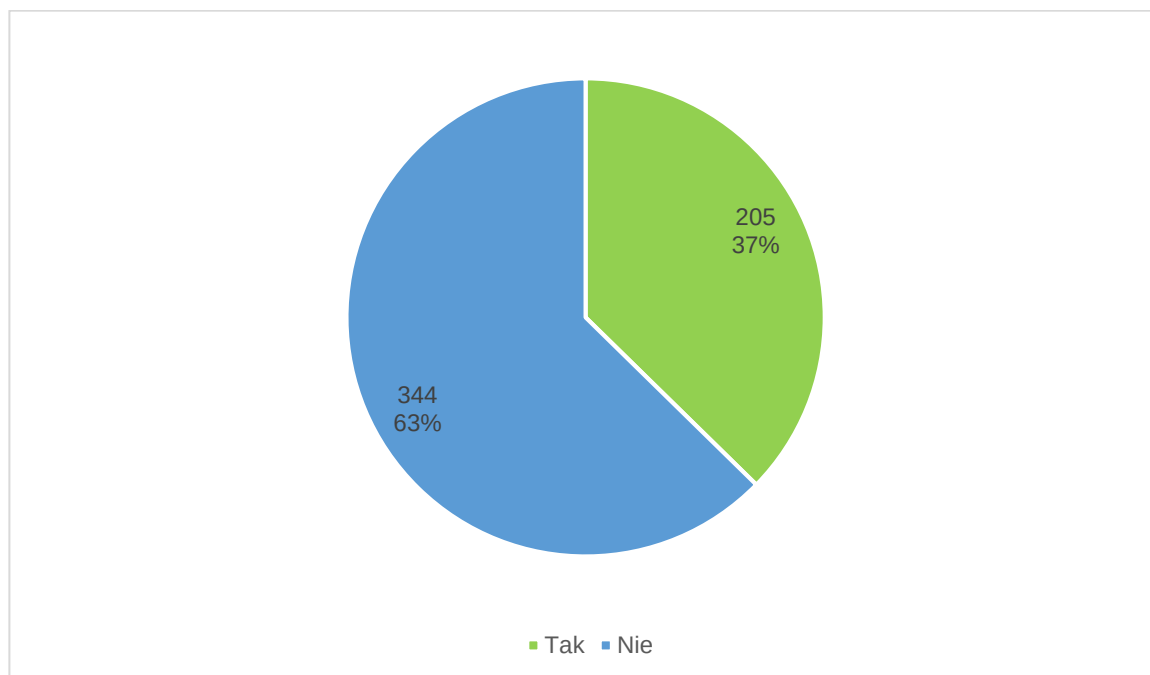
Rysunek 4.43. Czy szkoła jest miejscem bezpiecznym w opinii uczniów

Źródło: Badania własne

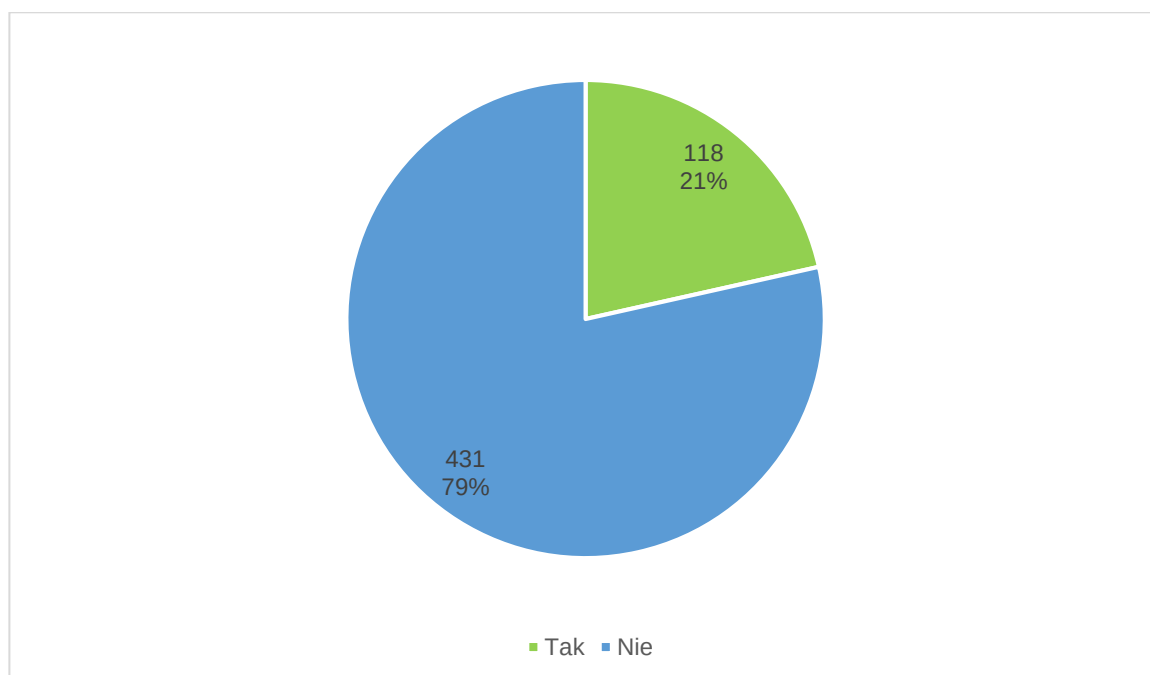
Rysunek 4.44. Czy uczeń był świadkiem lub uczestnikiem przemocy

Źródło: Badania własne

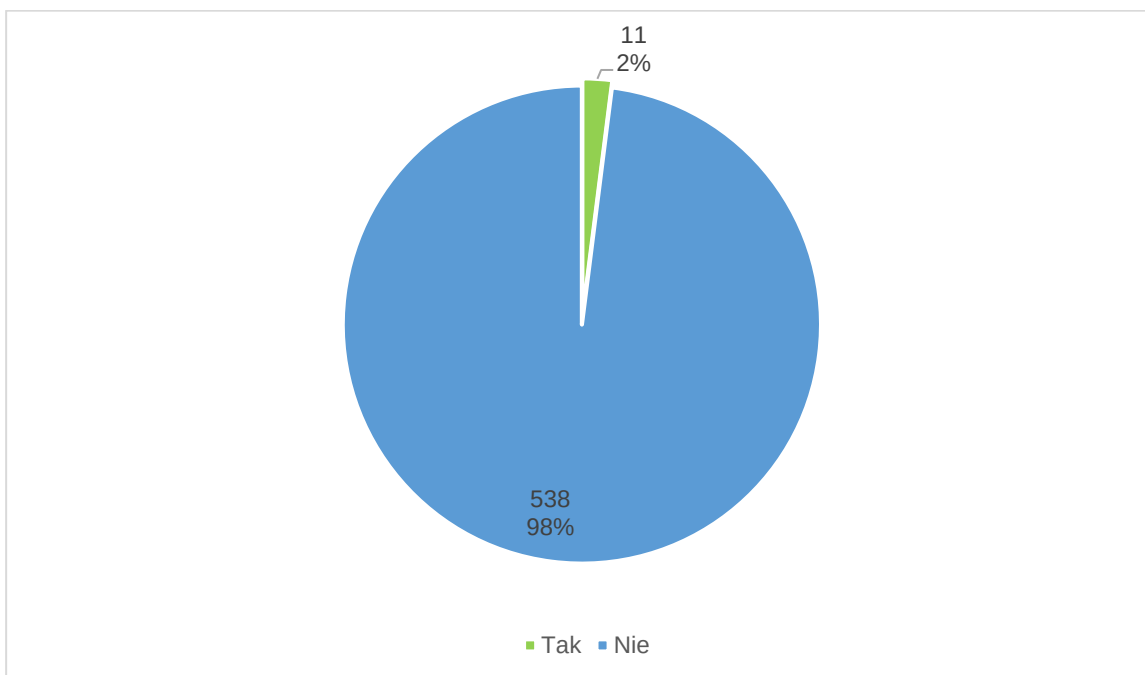
Rysunek 4.45. Czy uczeń był świadkiem lub uczestnikiem cyberprzemocy

Źródło: Badania własne

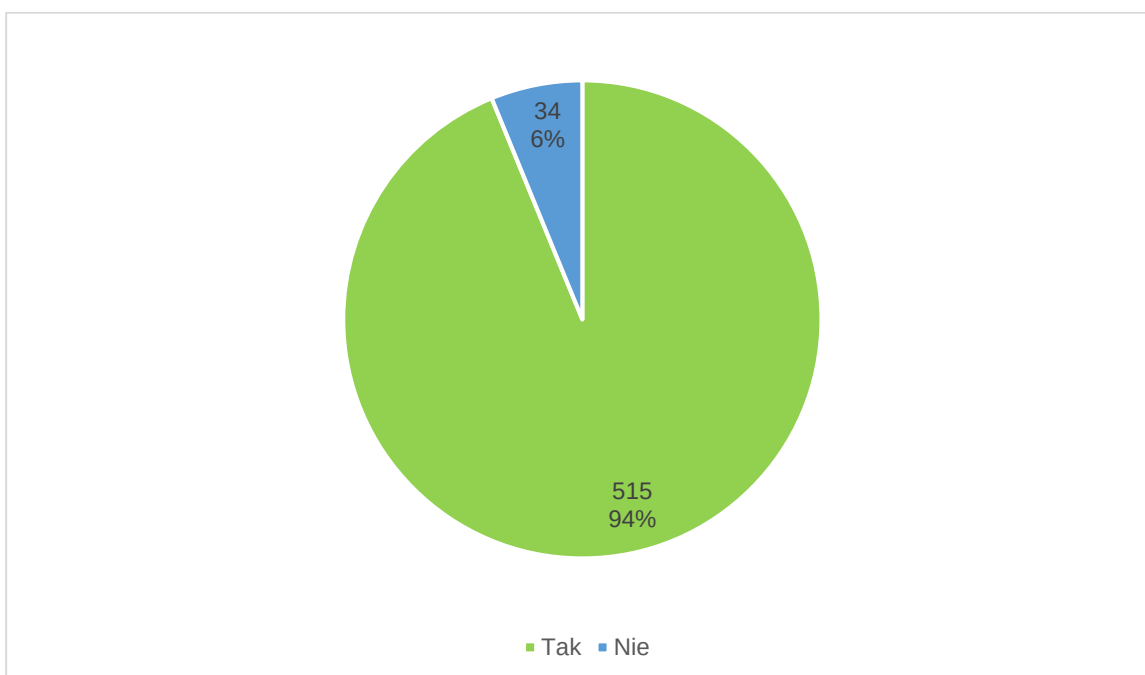
Rysunek 4.46. Czy uczeń był świadkiem lub uczestnikiem naruszenia nietykalności cielesnej

Źródło: Badania własne

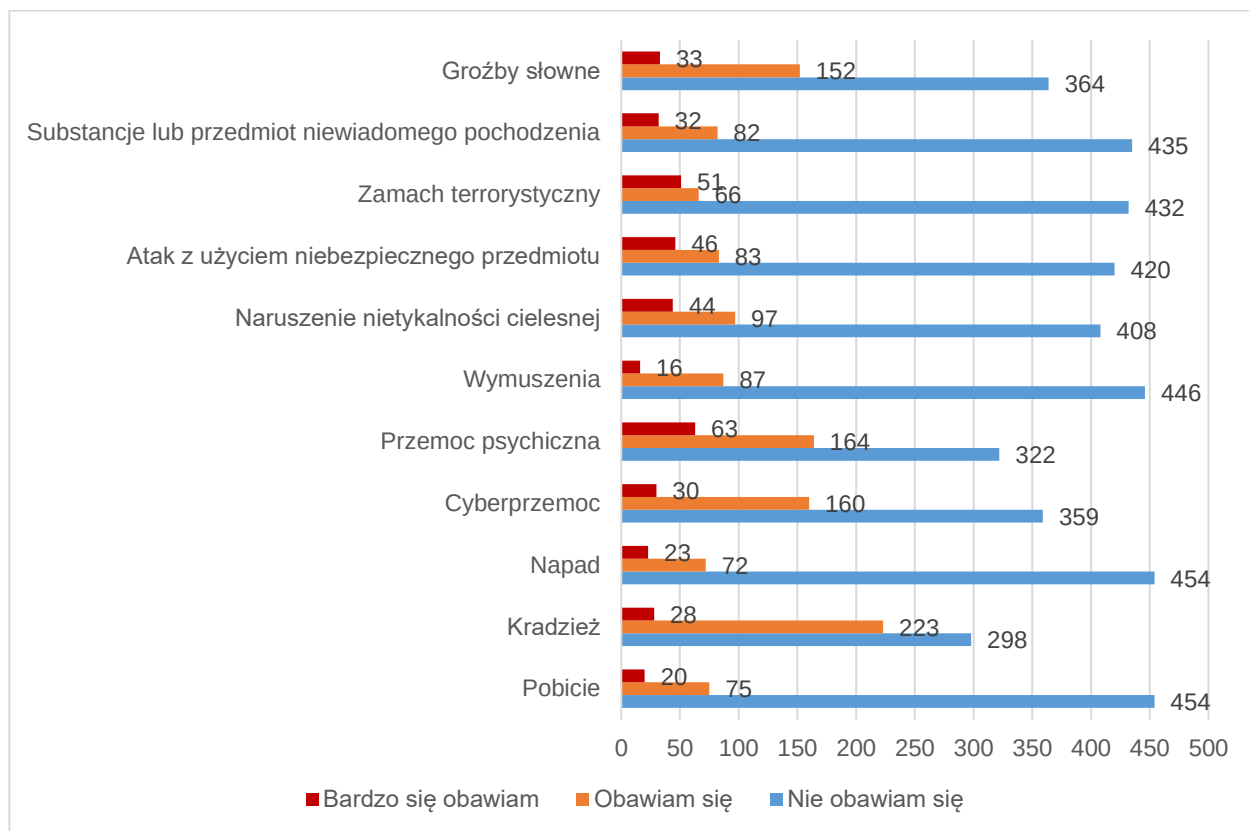
Rysunek 4.47. Czy uczeń był świadkiem przemocy z wykorzystaniem noża lub dowolnej broni na terenie szkoły

Źródło: Badania własne

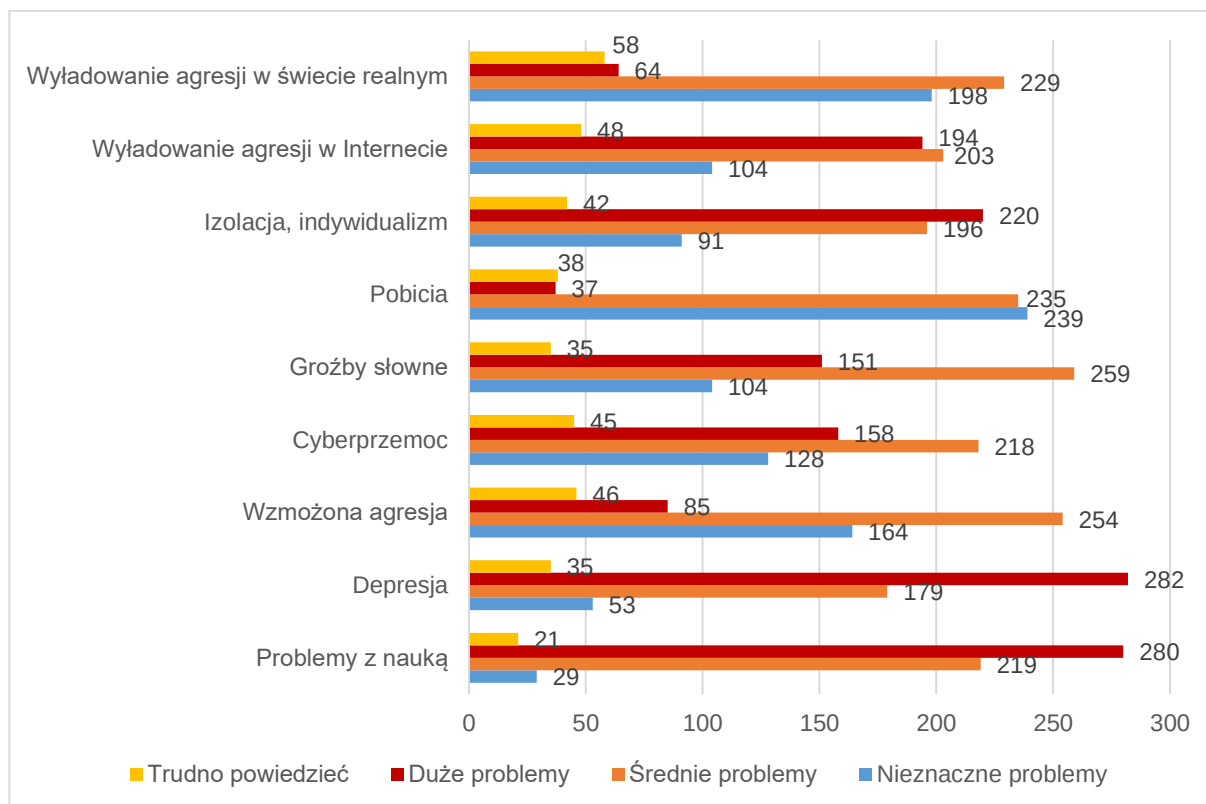
Rysunek 4.48. Czy uczeń uczestniczył w próbnej ewakuacji budynku szkoły

Źródło: Badania własne

Rysunek 4.49. Jakiego zagrożenia najbardziej obawia się uczeń

Źródło: Badania własne

Rysunek 4.50. Z jakimi problemami spotyka się dzisiejsza młodzież w opinii uczniów

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

- Nadużywanie substancji psychoaktywnych;
- Problem uzależnień;
- Zaburzenia odżywiania;
- Zaburzenia psychiczne.

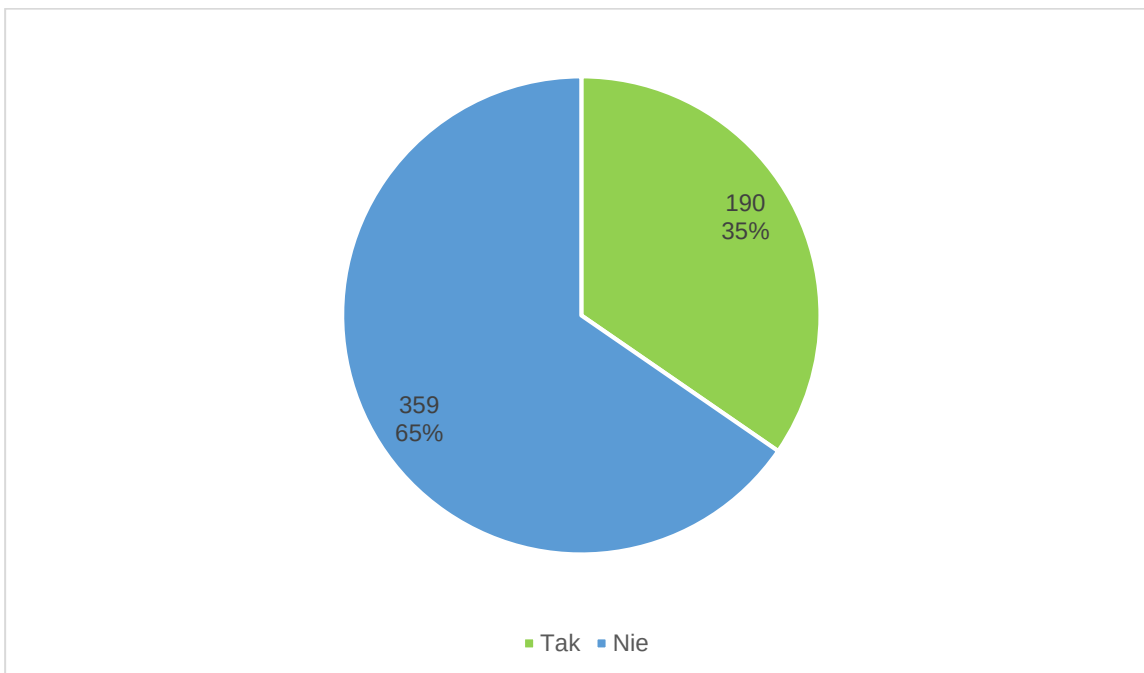
Rysunek 4.51. Co należy poprawić aby poprawić poziom bezpieczeństwa w szkole w opinii uczniów

Źródło: Badania własne

Inne odpowiedzi respondentów:

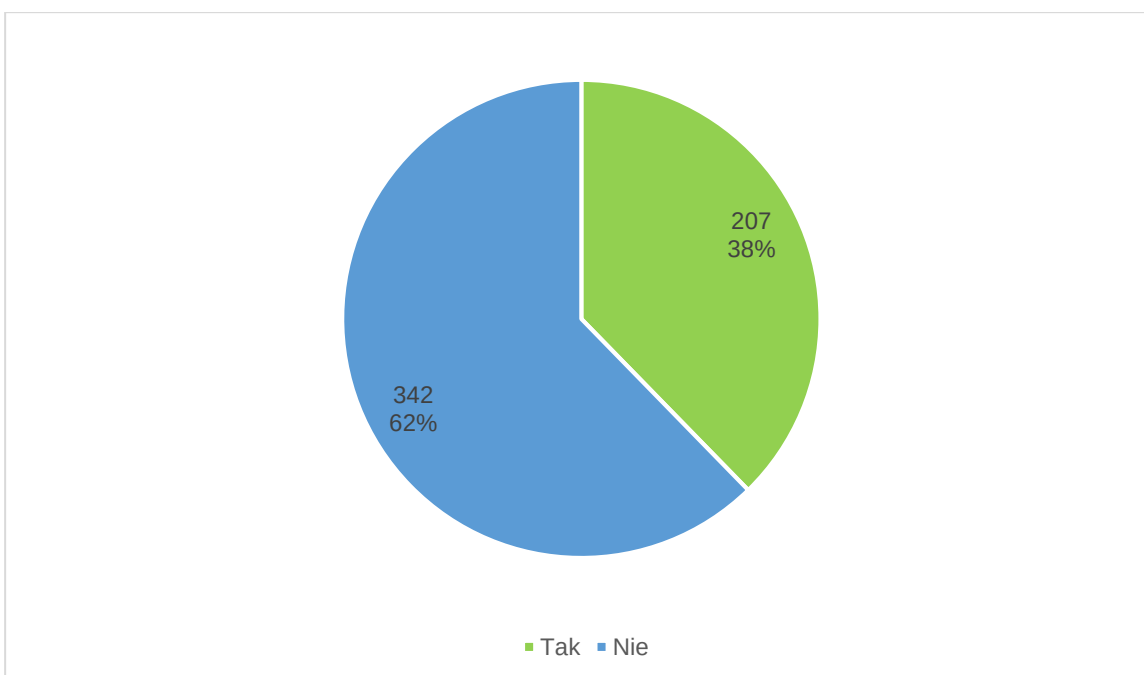
- na podłożu psychicznym aby zadbać o uczniów zorganizować akcje gdzie każdy rozmawia z jakąś osobą (szczerze) lub każdy ma obowiązek raz w tygodniu sprawdzić jak radzi sobie któryś z jego znajomych;
- osoby z widocznymi problemami powinny być wzięte pod uwagę po pierwsze dlaczego tak robią, najlepiej rozmowa z psychologiem;
- więcej rozmawiać z uczniami na luźne tematy, pokazując, że nauczyciel jest osobą, której można zaufać i powiedzieć jakie ma się problemy;
- szkolić nauczycieli w tym zakresie;
- Należy zadbać o edukację od najmłodsze go wieku, dbać o priorytetowe wartości, uczyć szacunku do bliźniego;

- Zmienić nastawienie Nauczycieli do uczniów, których większość nie ma zielonego pojęcia w jaki sposób komunikować się z uczniami. Niektórzy nauczyciele sami stwarzają konflikty;
- warsztaty antyterrorystyczne, spotkania praktyczne z odpowiednimi służbami, metody obrony podczas zagrożenia;
- Szkoła jest raczej bezpiecznym miejscem, znacznie większy problem stanowi psychika uczniów z mojego doświadczenia, depresja itd. nie wiem jak poprawić tą sytuację;
- Zmienić postępowanie nauczycieli i uczulić ich na to że uczeń może być gnębiony przez swoich rówieśników. Nie można tego ignorować albo udawać że się tego nie widzi;
- Nie jesteśmy edukowani w zakresie tego, co zrobić w przypadku napastnika z bronią/wolnego strzelca. Wydarzenia z zeszłego roku w Zielonej Górze pokazały, że zamach na uczniów jest możliwy w polskiej szkole i nie jest tylko amerykańskim mitem. Z tego co pamiętam, próbny alarm w przypadku zamachu na terenie szkoły był przeprowadzony tylko raz w pierwszej klasie-porównując do alarmów przeciwpożarowych, jest ich za mało. Ponadto, w czasie tego jedyne alarmu, nauczyciel, z którym przebywaliśmy w klasie zachował się całkowicie niekompetentnie, tj. na początek nie rozpoznał rodzaju alarmu (o tym, że to alarm dot. napastnika z bronią, dowiedzieliśmy się od innych uczniów), potem wyraźnie zlekceważył sygnał, nie wytłumaczył nam, co powinniśmy zrobić i prowadził dalej lekcję. Z tego, co mi wiadomo, nie pracuje już w naszej szkole. W związku z powyższym, proponuję o lepsze wykształcenie nauczycieli nt. alarmów i zachowania podczas "drills".

Rysunek 4.52. Czy uczeń zaobserwował przemoc w Internecie wśród rówieśników

Źródło: Badania własne

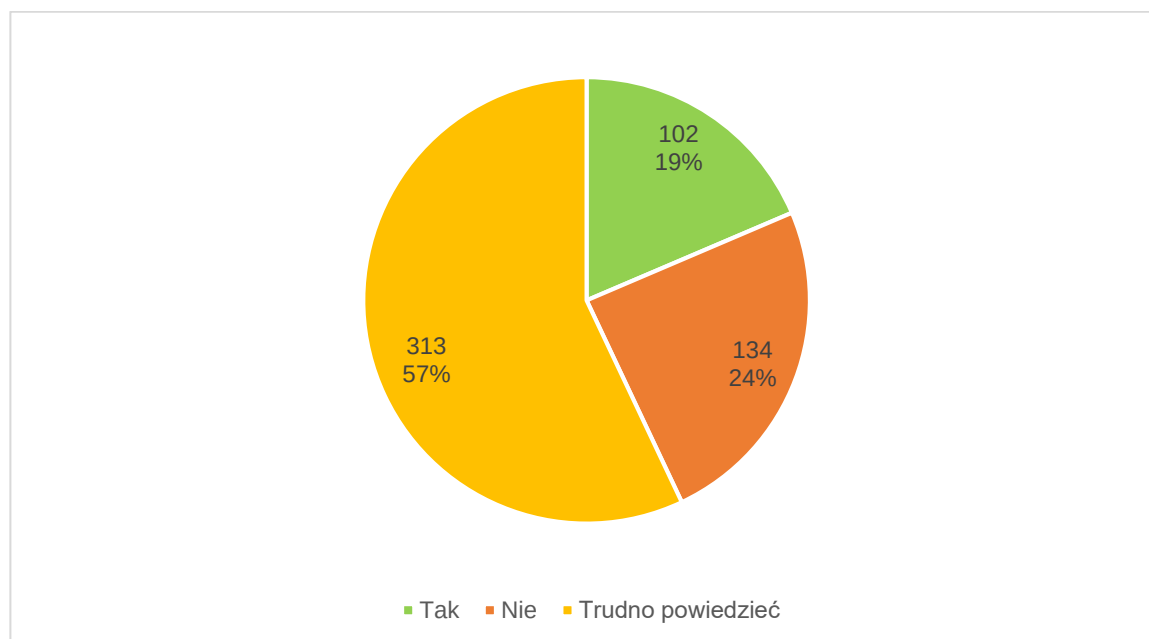
Rysunek 4.53. Czy uczeń próbuje wesprzeć osoby które padły atakom agresji w Internecie

Źródło: Badania własne

W jaki sposób uczniowie próbują pomóc:

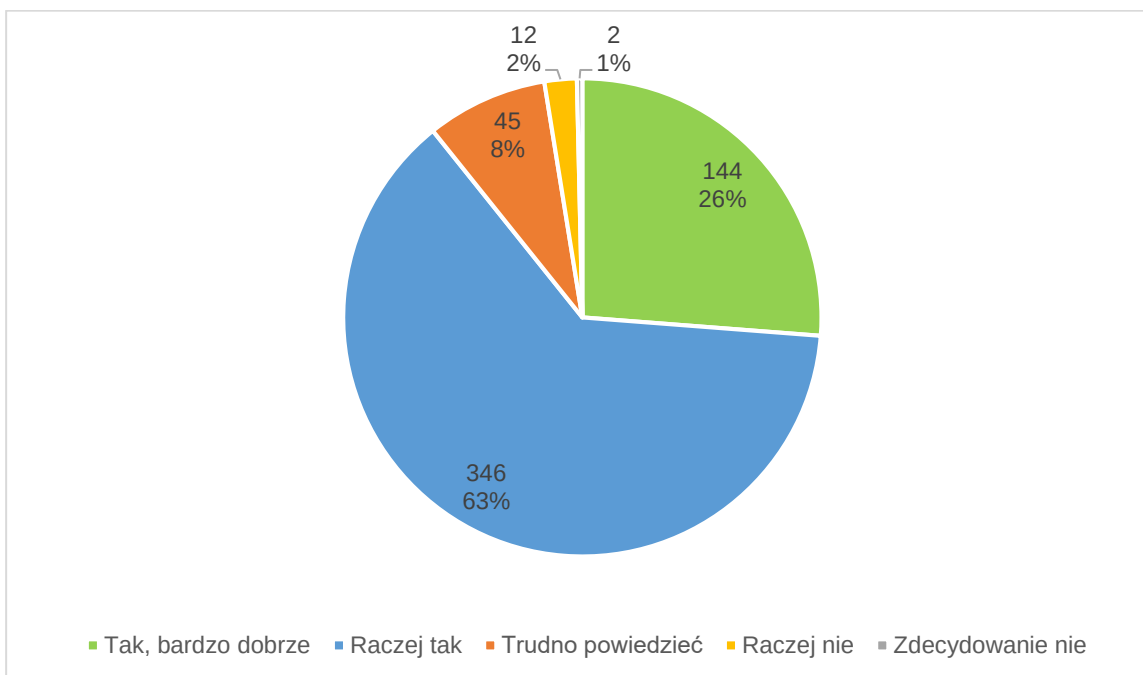
- Rozmowa , wyjaśnienie to z osobą atakującą, wsparcie psychiczne;
- Próbuje wykazać empatię i zaradzić w problemie/stawić się za daną osobą;
- Wspieram ich lub zalecam zgłosić się do specjalisty;

- Zgłaszam niestosowne komentarze;
- Próbuję w jakikolwiek podbudować osobę, która padła atakom agresji internetowej mówiąc jej jak bardzo jest wartościowa i potrzebna na świecie;
- Zgłaszanie złych zachowań, blokowanie „toksycznych” osób, zapobieganie takim sytuacjom poprzez niemożliwość anonimowych komentarzy, wsparcie;
- Rozmowa, zachęta do rozmowy z rodzicami/ pedagogiem szkolnym;
- Mówię takim osobom, że mogą na mnie liczyć, rozmawiam i wspieram w trudnych sytuacjach;
- Najczęściej bronię te osoby lub piszę do nich prywatnie aby porozmawiać o danej sytuacji;
- Zgłaszam niepokojące komentarze czy posty do administracji portalu;
- Uważam, że najlepszym środkiem aby komuś pomóc jest obecność przy osobie poszkodowanej, do momentu, aż będzie miała świadomość, że nie jest sama i może dać upust emocjom/wygadać się;
- Swoją obecnością, to zazwyczaj pomaga najbardziej, zrozumienie drugiej osoby. Nawet nie do końca próba rozwiązania problemu bo nie zawsze jesteśmy w stanie, ale po prostu obecność;
- Subiektywna ocena sytuacji, przedstawienie poszkodowanemu możliwych rozwiązań i które najlepiej sprawdzą się w danej sytuacji - przedstawienie dalszego postępowania oraz ewentualne zagrożenia jakie niesie za sobą dana forma agresji internetowej (w zależności w jakiej formie ona występuje).

Rysunek 4.54. Czy uczeń zauważa działania rówieśników w Internecie które mogą tworzyć przemoc w świecie realnym

Źródło: Badania własne

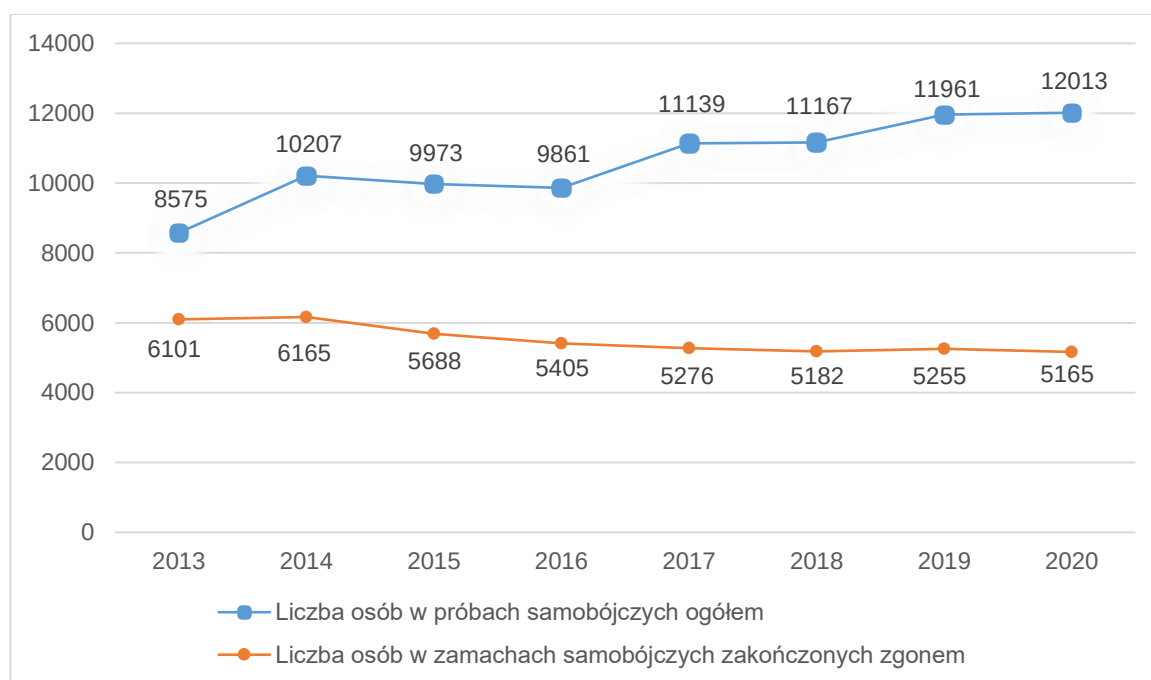
Rysunek 4.55. Czy uczeń wie jak udzielać pierwszej pomocy

Źródło: Badania własne

Inne istotne odpowiedzi ankietowe respondentów:

- Nauczyciele bardzo często faworyzują uczniów co w konsekwencji doprowadza do buntu wśród uczniów przez co niechętnie uczęszczają na właśnie tych lekcjach;
- Uczeń to też człowiek ma swoje problemy dlatego trzeba pomagać a nie wyzywać się na nim bo jakiś nauczyciel ma zły dzień bądź uczeń czegoś nie rozumie;
- Trudno mi było powiedzieć co mogłoby pomóc w likwidowaniu zagrożeń, myślę że w przypadku niektórych uczniów, najlepszym wyjściem byłoby wprowadzenie rozmów z psychologami itp.
- Nauczyciele zawsze pozostają bezkarni i nasza szkoła jest tego przykładem;
- Do momentu w którym w szkole przebywają jednostki marginalne, najczęściej z patologicznych środowisk bezpieczeństwo w placówce będzie mocno ograniczone;
- Zbyt mało mówi się o tych tematach;
- Moim zdaniem nauczyciele powinni być bardziej wyrozumiali dla uczniów którzy mają jakieś problemy i starać się im pomóc a co najważniejsze dopytywać a nie starać się nie patrzeć i nie widzieć problemu bo przecież „wszystko jakoś się ułoży”;
- Nie skupiacie się na cyberprzemocy czy dręczeniu uczniów, bo to jest coraz mniej popularne przynajmniej w placówkach typu Liceum, jeśli chcemy pomóc tym uczniom trzeba im przede wszystkim pomóc w radzeniu sobie ze sobą;

- Myślę, że takie ankiety są potrzebne. Większość osób nie odpowiedziała by szczerze gdyby musiała się pod tym podpisać. Zagrożenie cyberprzemocą jest bardzo groźne i prowadzi do opłakanych skutków Depresja wśród młodzieży, niska samoocena, brak samoakceptacji, problemy z zaklimatyzowaniem się w świecie - to realne problemy o których młodzież nie rozmawia. Myślę, że odsetek prześladowań w szkole (realnym świecie) jest bardzo niski. Wszystko przenosi się do Internetu;
- Trzeba nauczyć młodzież życia, ponieważ niektórzy żyją jak królewny w zamkach. Nie umieją zrobić najprostszych rzeczy. Są rozpuszczeni i mało zdyscyplinowani. Pobór obowiązkowy do wojska jest dobrym pomysłem po wg militarnym jak i społecznym;
- Nie da się w pełni kontrolować działania uczniów w Internecie. Do cyberprzemocy zawsze będzie dochodziło;
- Według mnie przydały by się w szkołach szkolenia z pierwszej pomocy oraz podstawowe szkolenia dotyczące sytuacji zagrożeń bezpieczeństwa.

Rysunek 4.65. Zestawienie samobójstw oraz prób samobójczych ogółem w Polsce

Źródło: Na podstawie danych policyjnych, [w:] [online.] <https://statystyka.policja.pl/>

Rysunek. 5.1. Zdjęcie z jednostkami broni

Źródło: [w.][online.] <https://policja.pl/pol/aktualnosci/207038,Zamiescila-w-Internecie-zdjecie-broni-oraz-grozby-zamachu-na-placowke-oswiatowa.html>

Tabela 41. Wykaz szkół

Nazwa Szkoły	Adres
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (WCY)	ul. Słowackiego 4, Bystrzyca Kłodzka
Zespół Szkół Zawodowych nr 1 (WMT)	ul. Pocztowa 6, Działdowo
Zespół Szkół (WME)	ul. Armii Polskiej 15A, Góra Śląska
Zespół Szkół Mechanicznych Elektrycznych i Elektronicznych (WEL)	ul. Św. Józefa 26, Toruń
Zespół Szkół Technicznych (WTC)	ul. Milewskiego 3B, Turek
XXI LO im. Hugona Kołłątaja	ul. Grójecka 93, Warszawa
Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	ul. Czereśniowa 4E, Gorzów Wlkp.
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (WCY)	ul. Żeromskiego 86, Białobrzegi
II LO im. Polonii i Polaków na Świecie	al. Kardynała Wyszyńskiego 1, Augustów

Augustowskie Centrum Edukacji	al. Kardynała Wyszyńskiego 3, Augustów
LO im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego	ul. 11 Listopada 3, Staszów
XXXIX Liceum Ogólnokształcące im. Lotnictwa Polskiego (WMT)	ul. Lindego 20, Warszawa
Zespół Szkół Samochodowych i Licealnych nr 3 im. Ignacego Jana Paderewskiego (WME)	ul. Włociańska 35, Warszawa
Zespół Szkół Zawodowych nr 1	ul. Górską 39, Nowy Dwór Mazowiecki
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Gen. Władysława Sikorskiego	ul. Ogrodnicza 6, Pomiechówek
Zespół Szkół Ogólnokształcących	ul. Starzyńskiego 10, Nasielsk
Liceum Ogólnokształcące im. Wojska Polskiego	ul. Chemików 1, Nowy Dwór Mazowiecki
Zespół Szkół nr 2	ul. Długa 10, Nowy Dwór Mazowiecki
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2	ul. Mickiewicza 32, Słupsk
V Liceum Ogólnokształcące im. Zbigniewa Herberta	ul. Krzywoustego 6, Słupsk
Zespół Szkół nr 36 im. Marcina Kasprzaka	ul. Kasprzaka 19/21, Warszawa
XIV Liceum Ogólnokształcące im. Zbigniewa Herberta	ul. Radzyńska 5, Lublin
Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka	ul. Pocztowa 14a, Więcbork
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego	ul. Kwiatowa 3, Sypniewo
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	ul. Przemysława 15, Sępólno Krajeńskie
Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie	ul. Zamkowa 21, Ostrzeszów
Zespół Szkół Technicznych	ul. Teofila Kubraka 6, Kolno
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie im. 9 Pułku Strzelców Konnych	ul. Wojska Polskiego 84, Grajewo
Zespół Szkół im. Gen. F. Kamińskiego	ul. Cmentarna 6. Adamów
Zespół Szkół Ekonomicznych im. Oskara Langego z siedzibą w Nowym Sączu	ul. Grodzka 34, Nowy Sącz
Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. T. Kościuszki z siedzibą w Rybniku	ul. Kościuszki 23, Rybnik
Liceum Ogólnokształcące Komisji Edukacji Narodowej	ul. Św Stanisława Kostki 15, Przasnysz
Liceum Ogólnokształcące im. ONZ	ul T. Kościuszki 41/43, Biłgoraj

Szkoły Korpusu Kadetów	ul. Sportowa 3, Suchedniów
Liceum Ogólnokształcące im. Bartosza Głowackiego	ul. Sempołowska 1, Opatów
Zespół Szkół Elektronicznych im. mjr Henryka Sucharskiego	ul. Dąbrowskiego 33, Gorzów Wielkopolski
II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie	ul. Przemysłowa 22, Gorzów Wielkopolski
I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego	ul. Stefana Okrzei 3, Błonie
II Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego	ul. Jałowcowa 10, Tomaszów Mazowiecki
Liceum Ogólnokształcące im Bohaterów Porytowego Wzgórza	ul. Jana Pawła II 1, Janów Lubelski
Zespół Szkół Energetycznych im. Tadeusza Kościuszki z siedzibą w Krakowie	ul. Loretańska 16, Kraków
III Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika	ul. Sybiraków 3, Olsztyn
Zespół Szkół im. Marii Curie Skłodowskiej	ul. Wojska Polskiego 12, Kętrzyn
Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza	os. Piastowskie, Nowa Ruda
Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi z siedzibą w Grójcu	ul. Poświętne 17, Grójec
Zespół Szkół w Gogolinie	ul. Szkolna 27, Gogolin
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 z siedzibą w Warszawie	ul. Ks. Janusza 45/47, Warszawa
Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej	ul. Mickiewicza 13/15, Poddębice
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Kresowiaków	ul. Limanowskiego 10, Bartoszyce
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr2 RCKUiP im. Tadeusza Kościuszki	ul. Blich 10, Łowicz
Zespół Szkół im. Władysława Reymonta	ul. Mirkowska 39, Konstancin-Jeziorna
Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Amosa Komeńskiego	ul. Poniatowskiego 2, Leszno
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Kasprowicza	ul. Dudycza 4, Nietążkowo
Zespół Szkół nr 59 im. Roberta Schumana	ul. Jana III Sobieskiego 68, Warszawa
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Marii Karłowskiej	ul. Browarowa 14, Żnin
Zespół Szkół	ul. Zamkowa 7, Pilica
II Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Firleja	ul. 1 Maja 66/74, Lubartów
I Liceum Ogólnokształcące	ul. Poznańska 38, Pleszew
I Zespół Szkół im. Stanisława Staszica	ul. Kościuszki 11, Wschowa

I Liceum Ogólnokształcące im. M. Skłodowskiej-Curie	ul. Sadowa 11, Sokołów Podlaski
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Króla Jana III Sobieskiego	ul. Królowej Jadwigi 11, Legionowo
I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego	ul. Księdza Piotra Ściegiennego 15, Kielce
Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr I im. Mikołaja Kopernika	ul. Licealna 3, Opole
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 51, Sochaczew
I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej	ul. Adama Mickiewicza 3, Suwałki
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Karola Kurpińskiego	ul. Karola Kurpińskiego 30, oszakowice
LO Rymanów	ul. Szkolna 2, Rymanów

Źródło: Opracowanie własne

2. PROGRAMY RAMOWE SZKOLEŃ

2.1. Program ramowy dla personelu szkolnego

Temat szkolenia: Budowa odporności oraz działań zapewniających bezpieczeństwo personalne w szkołach

Cel szkolenia: Celem szkolenia jest przygotowanie użytkowników stałych placówek szkolnych na podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Szkolenie składa się z pięciu bloków tematycznych. Pierwszy dotyczy przygotowania personelu szkolnego do postępowania w sytuacjach kryzysowych. Drugi blok tematyczny stanowi naukę działań praktycznych w sytuacji zagrożenia. Kolejny blok obejmuje integrację działań z użytkownikami niestałymi placówki szkolnej. Czwarta część stanowi rozszerzoną symulację sytuacji zagrażających zdrowiu lub życiu użytkowników szkół. Ostatnia część tematyczna poświęcona jest budowie odporności szkoły wraz z podsumowaniem procesu szkoleniowego.

Czas trwania:

- 1 blok: 8 godzin
- 2 blok: 16 godzin
- 3 blok: 16 godzin
- 4 blok: 16 godzin
- 5 blok: 8 godzin

BLOK 1. Omówienie i dyskusja na temat bezpieczeństwa w placówkach szkolnych

1. Czynniki wpływające na budowanie odporności placówki
 - a. dostosowanie wyposażenia szkoły na potrzeby obecnych czasów m.in.: (wprowadzenie przycisków antynapadowych, system alarmowania o zagrożeniu, system nadzoru wejść i wyjść, system wizyjny z modułami wykrywania zagrożeń)
 - b. ukierunkowany nadzór działalności uczniów
 - c. schemat interwencji w czasie zaistnienia agresji jednostki lub grupy
2. Czynniki determinujące powstanie zagrożeń personalnych
 - a. przemiany w środowisku młodzieżowym
 - b. wzrost znaczenia cyfryzacji oraz technologii
3. Problemy w identyfikacji zagrożeń użytkowników stałych oraz niestałych placówek
4. Identyfikacja wybranych zdarzeń niebezpiecznych

5. Procedury reagowania na wybrane zdarzenia

BLOK 2. Działania praktyczne użytkowników stałych w sytuacji zagrożenia

1. Podstawowe działania medyczne ratujące życie
2. Obsługa sprzętu technicznego
 - a. PPOŻ
 - b. system raportowania szkolnego
 - c. system wczesnego reagowania
3. Systemy alarmowania szkolnego oraz proces ewakuacji
 - a. ewakuacja do wyznaczonych stref (np. w przypadku zagrożenia naturalnego lub technicznego)
 - b. barykada pomieszczenia (np. w przypadku wtargnięcia osoby do obiektu)
4. Procedury reagowania w praktyce

BLOK 3. Integracja działań praktycznych

1. Współdziałanie pracowników szkoły oraz młodzieży w przypadku wystąpienia wybranych zagrożeń
2. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wybranych zagrożeń
3. Proces ewakuacji do wyznaczonych stref oraz barykady w pomieszczeniu

BLOK 4. Symulacja rozszerzona

Pełnowymiarowe ćwiczenia z opracowanym scenariuszem działań wybranych zagrożeń. Ćwiczenia mają na celu przełożenie nauczonych umiejętności podejmowania działań do złożonej symulacji zagrożenia. W symulacji rozszerzonej rekomendowanym jest czynny udział poszczególnych służb mundurowych w zdarzeniu. Możliwa będzie weryfikacja zdobytej wiedzy i umiejętności przez użytkowników stałych i niestałych placówek szkolnych, a także ćwiczenia sprzęgające z działaniami służb.

BLOK 5. Budowa odporności placówki szkolnej

1. Podsumowanie procesu szkoleniowego
2. Sporządzenie wyników wobec efektów szkolenia
3. Określenie mocnych i słabych stron odporności szkoły
4. Kontynuacja procesu utrwalającego zdobyte umiejętności poprzez organizację happeningów oraz spotkań tematycznych z ekspertami.

2.2. Program ramowy dla uczniów

Temat szkolenia: Budowa odporności oraz działań zapewniających bezpieczeństwo personalne w szkołach

Cel szkolenia: Celem szkolenia jest przygotowanie użytkowników niestałych placówek szkolnych na podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Szkolenie składa się z pięciu bloków tematycznych. Pierwszy dotyczy przygotowania uczniów do postępowania w sytuacjach kryzysowych. Drugi blok obejmuje naukę działań praktycznych w sytuacji zagrożenia. Kolejny etap związany jest z integracją działań z użytkownikami stałymi placówki szkolnej. Czwarta część stanowi rozszerzoną symulację postępowania w sytuacji zagrażających zdrowiu lub życiu użytkowników szkół. Ostatnia część tematyczna dotyczy budowy odporności szkoły oraz utrwalania wiedzy, która dla uczniów jest procesem ciągłym.

Czas trwania:

- 1 blok: 8 godzin
- 2 blok: 16 godzin
- 3 blok: 16 godzin
- 4 blok: 16 godzin
- 5 blok: ~

BLOK 1. Omówienie i dyskusja na temat bezpieczeństwa w placówkach szkolnych

1. Czynniki wpływające na budowanie odporności placówki
 - a. wyposażenie szkoły na potrzeby obecnych czasów m.in.: (wprowadzenie przycisków antynapadowych, system alarmowania o zagrożeniu, system nadzoru wejść i wyjść, system wizyjny z modułami wykrywania zagrożeń)
 - b. schemat postępowania w momencie zaistnienia agresji jednostki lub grupy
 - c. pomoc psychologiczna
2. Czynniki determinujące powstanie zagrożeń personalnych
 - a. wpływ środowiska zewnętrznego
 - b. wpływ cyfryzacji
3. Problemy w identyfikacji zagrożeń użytkowników niestałych placówek
4. Identyfikacja wybranych zdarzeń niebezpiecznych
5. Procedury reagowania na wybrane zdarzenia

BLOK 2. Działania praktyczne użytkowników niestałych w sytuacji zagrożenia

1. Podstawowe działania medyczne ratujące życie

2. Obsługa sprzętu technicznego
 - a. PPOŻ
 - b. aplikacje raportowania równieśniczego
 - c. telefon zaufania
3. Systemy szkolnego alarmowania oraz proces ewakuacji
 - a. ewakuacja do wyznaczonych stref (w przypadku zagrożenia naturalnego lub technicznego)
 - b. barykada pomieszczenia (w przypadku wtargnięcia osoby do obiektu)
4. Procedury reagowania w praktyce
 - a. podejmowanie decyzji
 - b. myślenie awaryjne

BLOK 3. Integracja działań praktycznych użytkowników placówki szkolnej

1. Integracja działań z użytkownikami stałymi w przypadku wybranych zagrożeń
2. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożeń
3. Proces ewakuacji do wyznaczonych stref oraz barykady w pomieszczeniu

BLOK 4. Symulacja rozszerzona

Pełnowymiarowe ćwiczenia z opracowanym scenariuszem działań wybranych zagrożeń. Ćwiczenia mają na celu przełożenie nauczonych umiejętności podejmowania działań do złożonej symulacji zagrożenia. W symulacji rozszerzonej rekomendowanym jest czynny udział poszczególnych służb mundurowych w zdarzeniu. Możliwa będzie weryfikacja zdobytej wiedzy i umiejętności przez użytkowników stałych i niestałych placówek szkolnych, a także ćwiczenia sprzęgające z działaniami służb.

BLOK 5. Budowa odporności placówki szkolnej

Zapewnienie trwałości wiedzy – systematyczne działania mające na celu utrwalanie przekazywanej wiedzy, procedur i funkcjonujących systemów z uwzględnieniem aktualizacji rozwiązań.

Należy zwrócić uwagę, że programy szkoleniowe powinny być dostosowane do danej grupy odbiorców. Inny zakres obowiązków obejmuje personel szkolny, a inny uczniów. Stąd zakres tematyczny realizowanego programu powinien przygotowywać poszczególne grupy użytkowników do podjęcia działań w zakresie swoich kompetencji. Kolejny etap związany jest z przystąpieniem do ćwiczeń integrujących poszczególne grupy. Ponadto w celu kompleksowego podejścia w przygotowaniu procesu szkolenio-

-wego, w działania powinny być zaangażowane instytucje współdziałające w szczególności samorządy oraz organizacje pozarządowe.

3. ANKIETY DO BADAŃ

3.1. Ankieta skierowana do dyrektorów placówek szkolnych.

Ankieta (Dyrektor_WAT2021)

Placówka szkolna jako miejsce kształtujące osobowość uczniów, uważana jest za bezpieczną przestrzeń, posiadającą najodpowiedniejsze warunki do podnoszenia wiedzy, umiejętności i kwalifikacji. Ostatnie czasy pokazują, że w coraz większym stopniu takie miejsca narażone są na szereg zagrożeń, których intensywność przybiera na sile. Wspólną troską jest poprawa i ciągłe podnoszenie poziomu bezpieczeństwa na terenie szkół.

W związku z powyższym dbając o bezpieczeństwo użytkowników szkół, podjęto działania przeprowadzenia badań w zakresie zarządzania kryzysowego w dziedzinie bezpieczeństwa społecznego. Badania mają na celu doskonalenie modelu działań osób w sytuacjach kryzysowych na terenie szkół. Pytania oscylują wokół bezpieczeństwa personalnego rozumianego jako bezpieczeństwo fizyczne osób, na które składa się m.in. możliwość pobicia, kradzieży, napadu, zachowań agresywnych etc., mogących dezorganizować działania lub kształtować niekorzystne relacje ze społeczeństwem.

Wyniki badań posłużą do budowy nowego modelu działań w sytuacji wystąpienia zagrożenia na terenie placówek szkolnych. Zwracam się z prośbą o rzetelne odpowiedzi, wraz z ewentualnymi sugestiami i spostrzeżeniami zaczerpniętymi z własnych doświadczeń.

W niniejszych badaniach proszę nie uwzględniać zagrożeń związanych z sytuacją pandemiczną Covid-19. Zwracam się z prośbą o wypełnienie ankiety w NIEPRZEKRACZALNYM TERMINIE do dnia 28 lutego 2021.

***Wymagane**

1. Nazwa Szkoły:

2. Metryczka: Płeć *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ Kobieta

☐ Mężczyzna

3. Metryczka: Liczba lat przepracowanych w zawodzie *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ 1-5 lat

☐ 6-10 lat

- ☐ 11-15 lat
- ☐ 16-20 lat
- ☐ >20 lat

4. Metryczka: Liczba lat przepracowanych na stanowisku dyrektora *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ 1-5 lat
- ☐ 6-10 lat
- ☐ 11-15 lat
- ☐ 16-20 lat
- ☐ >20 lat

5. Metryczka: Województwo *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Zachodnio-Pomorskie
- ☐ Pomorskie
- ☐ Warmińsko - Mazurskie
- ☐ Podlaskie
- ☐ Lubuskie
- ☐ Wielkopolskie
- ☐ Kujawsko - Pomorskie
- ☐ Mazowieckie
- ☐ Dolnośląskie
- ☐ Łódzkie
- ☐ Lubelskie
- ☐ Opolskie
- ☐ Śląskie
- ☐ Świętokrzyskie
- ☐ Małopolskie
- ☐ Podkarpackie

6. Metryczka: Miejsce zamieszkania *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Wieś
- ☐ Miasto liczące do 10 tys. mieszkańców
- ☐ Miasto liczące 10 -20 tys. mieszkańców
- ☐ Miasto liczące 20 - 50 tys. mieszkańców
- ☐ Miasto liczące 50 -100 tys. mieszkańców

☐ Miasto liczące pow. 100 tys. mieszkańców

7. Które z poniższych zagrożeń uważa Pani/Pan że najbardziej prawdopodobnie mogą wystąpić na terenie placówki szkolnej w Polsce? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	Prawdopodobieństwo: Bardzo małe	Małe	Średnie	Duże	Bardzo Duże
Pobicie	☐	☐	☐	☐	☐
Kradzież	☐	☐	☐	☐	☐
Napad	☐	☐	☐	☐	☐
Cyberprzemoc	☐	☐	☐	☐	☐
Przemoc psychiczna	☐	☐	☐	☐	☐
Wymuszenia	☐	☐	☐	☐	☐
Naruszenie nietykalności cielesnej	☐	☐	☐	☐	☐
Atak z użyciem przedmiotu niebezpiecznego	☐	☐	☐	☐	☐
Zamach terrorystyczny	☐	☐	☐	☐	☐
Substancja lub przedmiot niewiadomego pochodzenia	☐	☐	☐	☐	☐
Groźby słowne	☐	☐	☐	☐	☐
Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela	☐	☐	☐	☐	☐
Udostępnianie wizerunku nauczyciela z wulgarnym komentarzem na portalach społecznościowych	☐	☐	☐	☐	☐
Atak ucznia na nauczyciela / pracownika szkoły	☐	☐	☐	☐	☐

8. [Ad.1] Inne jakie?

9. Które z poniższych zagrożeń uważa Pani/Pan za najgroźniejsze? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	Bardzo małe zagrożenie	Małe zagrożenie	Średnie zagrożenie	Duże zagrożenie	Bardzo Duże zagrożenie
Pobicie	☐	☐	☐	☐	☐
Kradzież	☐	☐	☐	☐	☐
Napad	☐	☐	☐	☐	☐
Cyberprzemoc	☐	☐	☐	☐	☐
Przemoc psychiczna	☐	☐	☐	☐	☐
Wymuszenia	☐	☐	☐	☐	☐
Naruszenie nietykalności cielesnej	☐	☐	☐	☐	☐
Atak z użyciem przedmiotu niebezpiecznego	☐	☐	☐	☐	☐
Zamach terrorystyczny	☐	☐	☐	☐	☐
Substancja lub przedmiot niewiadomego pochodzenia	☐	☐	☐	☐	☐
Groźby słowne	☐	☐	☐	☐	☐
Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela	☐	☐	☐	☐	☐
Udostępnianie wizerunku nauczyciela z wulgarnym komentarzem na portalach społecznościowych	☐	☐	☐	☐	☐
Atak ucznia na nauczyciela / pracownika szkoły	☐	☐	☐	☐	☐

10. [Ad. 1] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

11. W jaki sposób identyfikuje Pani/Pan zagrożenia wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec AGRESJI I PRZEMOCY WŚRÓD UCZNIÓW? (możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Rozmowy z pokrzywdzonymi uczniami
- ☐ Nadzorowanie postów w portalach społecznościowych
- ☐ Obserwacja i przekazana informacja ze strony nauczycieli
- ☐ Informacje od rówieśników ucznia
- ☐ Informacje od rodziców rówieśników
- ☐ Wykorzystanie monitoringu szkolnego
- ☐ Informacja przekazana od psychologa szkolnego
- ☐ Obserwacja i przekazana informacja od pracowników szkoły
- ☐ Inne:

-
12. W jaki sposób identyfikuje Pani/Pan zagrożenia wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec NARDZĘDZI NIEBEZPIECZNYCH WŚRÓD UCZNIÓW? * (możliwość wielokrotnego wyboru)

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Rozmowy z pokrzywdzonymi uczniami
- ☐ Nadzorowanie postów w portalach społecznościowych
- ☐ Obserwacja i przekazana informacja ze strony nauczycieli
- ☐ Informacje od rówieśników ucznia
- ☐ Informacje od rodziców rówieśników
- ☐ Wykorzystanie monitoringu szkolnego
- ☐ Informacja przekazana od psychologa szkolnego
- ☐ Obserwacja i przekazana informacja od pracowników szkoły
- ☐ Inne: ____

13. W jaki sposób identyfikuje Pani/Pan zagrożenia wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec CYBERPRZEMOCY? (możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Rozmowy z pokrzywdzonymi uczniami
- ☐ Nadzorowanie postów w portalach społecznościowych
- ☐ Obserwacja i przekazana informacja ze strony nauczycieli
- ☐ Informacje od rówieśników ucznia
- ☐ Informacje od rodziców rówieśników
- ☐ Wykorzystanie monitoringu szkolnego
- ☐ Informacja przekazana od psychologa szkolnego

☐ Obserwacja i przekazana informacja od pracowników szkoły

☐ Inne: _____

14. W jaki sposób identyfikuje Pani/Pan zagrożenia wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec PRZEMOCY UCZNIÓW WZGLĘDEM NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY? (możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

☐ Rozmowy z pokrzywdzonymi uczniami

☐ Nadzorowanie postów w portalach społecznościowych

☐ Obserwacja i przekazana informacja ze strony nauczycieli

☐ Informacje od rówieśników ucznia

☐ Informacje od rodziców rówieśników

☐ Wykorzystanie monitoringu szkolnego

☐ Informacja przekazana od psychologa szkolnego

☐ Obserwacja i przekazana informacja od pracowników szkoły

☐ Inne: ____

15. [Ad.2] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

16. W jaki sposób zapobiega Pani/Pan zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół względem AGRESJI I PRZEMOCY WŚRÓD UCZNIÓW?(możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

☐ Ciągły monitoring na terenie szkoły

☐ Zastosowanie reguł wpuszczania osób postronnych na teren szkoły

☐ Posiadanie portiera wraz z księgą wejść i wyjść

☐ Posiadanie pracowników ochrony fizycznej

☐ Regularne kontrole zachowań uczniów

☐ Systematyczne spotkania z kadrą dydaktyczną

☐ Posiadanie systemów antynapadowych

☐ Wykorzystanie kart dostępu dla nauczycieli i uczniów

☐ Detektory i wykrywacze metali

☐ Inne: ____

17. W jaki sposób zapobiega Pani/Pan zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół względem NARZĘDZI NIEBEZPIECZNYCH WŚRÓD UCZNIÓW? *
- (możliwość wielokrotnego wyboru)

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Ciągły monitoring na terenie szkoły
- ☐ Zastosowanie reguł wpuszczania osób postronnych na teren szkoły
- ☐ Posiadanie portiera wraz z księgą wejść i wyjść
- ☐ Posiadanie pracowników ochrony fizycznej
- ☐ Regularne kontrole zachowań uczniów
- ☐ Systematyczne spotkania z kadrą dydaktyczną
- ☐ Posiadanie systemów antynapadowych
- ☐ Wykorzystanie kart dostępu dla nauczycieli i uczniów
- ☐ Detektory i wykrywacze metali
- ☐ Inne: ____

18. W jaki sposób zapobiega Pani/Pan zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół względem CYBERPRZEMOCY?(możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Ciągły monitoring na terenie szkoły
- ☐ Zastosowanie reguł wpuszczania osób postronnych na teren szkoły
- ☐ Posiadanie portiera wraz z księgą wejść i wyjść
- ☐ Posiadanie pracowników ochrony fizycznej
- ☐ Regularne kontrole zachowań uczniów
- ☐ Systematyczne spotkania z kadrą dydaktyczną
- ☐ Posiadanie systemów antynapadowych
- ☐ Wykorzystanie kart dostępu dla nauczycieli i uczniów
- ☐ Detektory i wykrywacze metali
- ☐ Inne: ____

19. W jaki sposób zapobiega Pani/Pan zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół względem PRZEMOCY UCZNIÓW W SOTSUNKU DO NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY?(możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Ciągły monitoring na terenie szkoły
- ☐ Zastosowanie reguł wpuszczania osób postronnych na teren szkoły
- ☐ Posiadanie portiera wraz z księgą wejść i wyjść
- ☐ Posiadanie pracowników ochrony fizycznej
- ☐ Regularne kontrole zachowań uczniów
- ☐ Systematyczne spotkania z kadrą dydaktyczną

- ☐ Posiadanie systemów antynapadowych
- ☐ Wykorzystanie kart dostępu dla nauczycieli i uczniów
- ☐ Detektory i wykrywacze metali
- ☐ Inne: ____

20. [Ad.3] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

21. W jaki sposób dba Pani/Pan o bezpieczeństwo szkół i w czym się to wyraża?
(możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Prowadzenie szkoleń
- ☐ Spotkania z ekspertami
- ☐ Monitorowanie zachowań uczniów
- ☐ Instalacja monitoringu wizyjnego
- ☐ Stosowanie systemów zabezpieczeń
- ☐ Stosowanie się do rekomendacji ministerstwa w zakresie modernizacji systemów zabezpieczeń
- ☐ Inne:

22. [Ad.4] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

23. Jakie działania należy podjąć w celu neutralizacji wskazanych przez Panią/Pana trzech pierwszych zagrożeń (z największym prawdopodobieństwem) wymienionych w pytaniu pierwszym?

24. Jakie działania należy podjąć w celu neutralizacji wskazanych przez Panią/Pana trzech pierwszych zagrożeń (z największym prawdopodobieństwem) wymienionych w pytaniu drugim?

25. Jak Pani/Pan ocenia obecny proces szkoleniowy związany z zapewnieniem bezpieczeństwa personalnego użytkowników stałych oraz niestałych szkół? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Wystarczający
- ☐ Wymagający drobnych modyfikacji
- ☐ Wymagający gruntownych zmian
- ☐ Nie odpowiadający aktualnym potrzebom

26. [Ad.5] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

27. Z jakich zabezpieczeń korzysta Pani/Pan na terenie szkoły? (możliwość wielokrotnego wyboru) *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Portier
- ☐ Systemy alarmowania i ostrzegania (w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia)
- ☐ Bramki pirotechniczne (do wykrywania metali)
- ☐ Karty dostępu dla uczniów
- ☐ Karty dostępu dla nauczycieli i pracowników szkoły
- ☐ Agencja ochrony
- ☐ Monitoring
- ☐ Przyciski antynapadowe
- ☐ Inne: _____

28. [Ad.6] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

29. Które z powyższych zabezpieczeń Pani/Pana zdaniem powinny być standardem w funkcjonowaniu polskich szkół? *

(możliwość wielokrotnego wyboru)

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Portier
- ☐ Systemy alarmowania i ostrzegania (w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia)
- ☐ Bramki pirotechniczne (do wykrywania metali)
- ☐ Karty dostępu dla uczniów
- ☐ Karty dostępu dla nauczycieli i pracowników szkoły
- ☐ Agencja ochrony
- ☐ Monitoring
- ☐ Przyciski antynapadowe
- ☐ Inne: _____

30. [Ad.7] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

31. Jak Pani/Pana zdaniem wykorzystać dotychczasowe doświadczenia w procesie przygotowania użytkowników stałych oraz niestałych placówek szkolnych do podjęcia działań w sytuacji zagrożenia?(proszę o dokonanie rankingu od 1 do 5) *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	1	2	3	4	5
Poprzez zorganizowanie forum wymiany informacji pomiędzy szkołami	☐	☐	☐	☐	☐
Poprzez cykliczne spotkania z ekspertami	☐	☐	☐	☐	☐
Poprzez uaktualnianie szkolenia specjalistyczne	☐	☐	☐	☐	☐
Poprzez utworzenie stałej rubryki w fachowym czasopiśmie	☐	☐	☐	☐	☐

32. [Ad.2] Inne jakie?

33. Jak ocenia Pani/Pan wyposażenie szkoły w odpowiedni sprzęt, który jest w stanie zapewnić właściwy poziom bezpieczeństwa na terenie placówki? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Wystarczające
- ☐ Wymagające drobnych uzupełnień
- ☐ Wymagające modernizacji
- ☐ Wymagające gruntownej przebudowy

34. Co ewentualnie należałoby zmienić lub dodać?

35. Jak Pani/Pan ocenia realne zagrożenie bezpieczeństwa personalnego użytkowników stałych oraz niestałych placówek szkolnych? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

1 2 3 4 5

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Marginalne

Bardzo wysokie

36. Jakie jest Pani/Pana stanowisko do pojawiających się w ostatnich latach nasilenia zjawiska nożowników oraz ataków z bronią i innymi środkami bojowymi na terenie szkół? Czy zagrożenie jest małe czy duże? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

1 2 3 4 5

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Marginalne

Bardzo duże

37. Czy problem jest rzeczywisty i należy podjąć działania przygotowująco-zapobiegawcze? *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Należy powziąć działania zapobiegawcze
- ☐ Należy podjąć ciągły monitoring danych zagrożeń
- ☐ Należy wskazać przyczynowość takich zachowań
- ☐ Problem jest rzeczywisty
- ☐ Problem jest rzadki a działania zapobiegawcze mało potrzebne

38. [Ad.8] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

39. W jakich kierunkach powinny być wprowadzane zmiany organizacyjno – szkoleniowe w placówkach szkolnych aby móc poprawić poziom bezpieczeństwa użytkowników? (Proszę o dokonanie rankingu od 1 do 6) *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	1	2	3	4	5	6
Cykliczne spotkania ze ekspertami przekazującymi wiedzę na temat aktualnych zagrożeń i sposobów reagowania w momencie ich zaistnienia dla nauczycieli i uczniów	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Coroczne szkolenia dla pracowników szkoły w zakresie reagowania w sytuacjach kryzysowych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wymiana doświadczeń i spostrzeżeń między dyrektorami placówek na dedykowanych spotkaniach	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Modernizacja obecných systemów zabezpieczeń	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Obligatoryjne wprowadzanie dedykowanych systemów ostrzegania i alarmowania na terenie placówek szkolnych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Coroczne ćwiczenia praktyczne użytkowników szkoły z zakresu zapewnienia i utrzymania bezpieczeństwa	☐	☐	☐	☐	☐	☐

40. [Ad.3] Inne jakie?

41. Ad.9] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

3.2. Ankieta skierowana do nauczycieli

Ankieta (Nauczyciel_WAT2021)

Placówka szkolna jako miejsce kształtujące osobowość uczniów, uważana jest za bezpieczną przestrzeń, posiadającą najodpowiedniejsze warunki do podnoszenia wiedzy, umiejętności i kwalifikacji. Ostatnie czasy pokazują, że w coraz większym stopniu takie miejsca narażone są na szereg zagrożeń, których intensywność przybiera na sile. Wspólną troską jest poprawa i ciągle podnoszenie poziomu bezpieczeństwa na terenie szkół.

W związku z powyższym dbając o bezpieczeństwo użytkowników szkół, podjęto działania przeprowadzenia badań w zakresie zarządzania kryzysowego w dziedzinie bezpieczeństwa społecznego. Badania mają na celu doskonalenie modelu działań osób w sytuacjach kryzysowych na terenie szkół. Pytania oscylują wokół bezpieczeństwa personalnego rozumianego jako bezpieczeństwo fizyczne osób, na które składa się m.in. możliwość pobicia, kradzieży, napadu, zachowań agresywnych etc., mogących dezorganizować działania lub kształtować niekorzystne relacje ze społeczeństwem.

Wyniki badań posłużą do budowy nowego modelu działań w sytuacji wystąpienia zagrożenia na terenie placówek szkolnych. Zwracam się z prośbą o rzetelne odpowiedzi, wraz z ewentualnymi sugestiami i spostrzeżeniami zaczerpniętymi własnymi doświadczeniami.

Ankieta jest anonimowa, a udzielone odpowiedzi posłużą do badań naukowych.

W niniejszych badaniach proszę nie uwzględniać zagrożeń związanych z sytuacją pandemiczną Covid-19. Zwracam się z prośbą o wypełnienie ankiety w NIEPRZEKRACZALNYM TERMINIE do dnia 28 lutego 2021.

*Wymagane

1. Nazwa Szkoły:

2. Metryczka: Płeć *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ Kobieta

☐ Mężczyzna

3. Metryczka: Liczba lat przepracowanych w zawodzie nauczyciela *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ 1-5 lat

☐ 6-10 lat

☐ 11-15 lat

☐ 16-20 lat

☐ <20 lat

4. Metryczka: Województwo *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ Zachodnio - Pomorskie

☐ Pomorskie

☐ Warmińsko - Mazurskie

☐ Podlaskie

☐ Lubuskie

☐ Wielkopolskie

☐ Kujawsko – Pomorskie

☐ Mazowieckie

☐ Dolnośląskie

☐ Łódzkie

☐ Lubelskie

☐ Opolskie

☐ Śląskie

☐ Świętokrzyskie

☐ Małopolskie

☐ Podkarpackie

5. Metryczka: Miejsce zamieszkania *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ Wieś

☐ Miasto liczące do 10 tys. mieszkańców

☐ Miasto liczące 10 -20 tys. mieszkańców

☐ Miasto liczące 20 - 50 tys. mieszkańców

☐ Miasto liczące 50 -100 tys. mieszkańców

☐ Miasto liczące pow. 100 tys.mieszkańców

6. Które z poniższych zagrożeń uważa Pani/Pan że najbardziej prawdopodobnie mogą wystąpić na terenie placówki szkolnej w Polsce? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

Prawdopodobieństwo:	Bardzo małe	Małe	Średnie	Duże	Bardzo Duże
Pobicie	☐	☐	☐	☐	☐
Kradzież	☐	☐	☐	☐	☐
Napad	☐	☐	☐	☐	☐
Cyberprzemoc	☐	☐	☐	☐	☐
Przemoc psychiczna	☐	☐	☐	☐	☐
Wymuszenia	☐	☐	☐	☐	☐
Naruszenie nietykalności cielesnej	☐	☐	☐	☐	☐
Atak z użyciem przedmiotu niebezpiecznego	☐	☐	☐	☐	☐
Zamach terrorystyczny	☐	☐	☐	☐	☐
Substancja lub przedmiot niewiadomego pochodzenia	☐	☐	☐	☐	☐
Groźby słowne	☐	☐	☐	☐	☐
Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela	☐	☐	☐	☐	☐
Udostępnianie wizerunku nauczyciela z wulgarnym komentarzem na portalach społecznościowych	☐	☐	☐	☐	☐
Atak ucznia na nauczyciela / pracownika szkoły	☐	☐	☐	☐	☐

7. [Ad.1] Inne jakie?

8. Jakie działania należy podjąć w celu neutralizacji wskazanych przez Panią/Pana trzech pierwszych zagrożeń (z największym prawdopodobieństwem) wymienionych w pytaniu nr 1? *

9. Jak często dochodzi do aktów przemocy na terenie placówki szkolnej i w jakiej formie? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Codziennie
- ☐ 2-3 razy w tygodniu
- ☐ Kilka razy w miesiącu
- ☐ Kilka razy w semestrze
- ☐ Kilka razy w ciągu roku
- ☐ Nie występują

10. [Ad. 1] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

11. Czy zdarzały się przypadki: KONFLIKTÓW I PRZEMOCY W ŚRÓD UCZNIÓW? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Codziennie
- ☐ 2-3 razy w tygodniu
- ☐ Kilka razy w ciągu miesiąca
- ☐ Kilka razy w semestrze
- ☐ Kilka razy w ciągu roku
- ☐ Nie występują

12. Czy zdarzały się przypadki: KONFLIKTÓW I PRZEMOCY WŚRÓD PERSONELU SZKOLNEGO? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Codziennie
- ☐ 2-3 razy w tygodniu
- ☐ Kilka razy w ciągu miesiąca
- ☐ Kilka razy w semestrze
- ☐ Kilka razy w ciągu roku
- ☐ Nie występują

13. Czy zdarzały się przypadki: BÓJEK WŚRÓD UCZNIÓW? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Codziennie
- ☐ 2-3 razy w tygodniu
- ☐ Kilka razy w ciągu miesiąca
- ☐ Kilka razy w semestrze
- ☐ Kilka razy w ciągu roku
- ☐ Nie występują

14. Czy zdarzały się przypadki: CYBERPRZEMOCY WŚRÓD UCZNIOW? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Codziennie
- ☐ 2-3 razy w tygodniu
- ☐ Kilka razy w ciągu miesiąca
- ☐ Kilka razy w semestrze
- ☐ Kilka razy w ciągu roku
- ☐ Nie występują

15. Czy zdarzały się przypadki: NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI CIELESNEJ WŚRÓD UCZNIÓW? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Codziennie
- ☐ 2-3 razy w tygodniu
- ☐ Kilka razy w ciągu miesiąca
- ☐ Kilka razy w semestrze
- ☐ Kilka razy w ciągu roku
- ☐ Nie występują

16. Czy zdarzały się przypadki: NOŻOWNIKA, ATAKÓW Z WYKORZYSTANIEM BRONI LUB INNYCH NARZĘDZI IMATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Codziennie
- ☐ 2-3 razy w tygodniu
- ☐ Kilka razy w ciągu miesiąca
- ☐ Kilka razy w semestrze
- ☐ Kilka razy w ciągu roku
- ☐ Nie występują

17. [Ad. 2] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

18. Czy spotykany jest problem asymilacji, akceptacji oraz tolerancji mniejszości społecznych i etnicznych? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ TAK
- ☐ NIE
- ☐ TRUDNO POWIEDZIEĆ

19. W jaki sposób się przejawia? *

20. Jakie jest Pani/Pana stanowisko do pojawiających się w ostatnich latach nasilenia zjawiska nożowników oraz ataków z bronią i innymi środkami bojowymi na terenie szkół? Czy zagrożenie jest małe czy duże? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

1 2 3 4 5

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Marginalne

Bardzo duże

21. Czy problem jest rzeczywisty i należy podjąć działania przygotowująco-zapobiegawcze? *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Należy powziąć działania zapobiegawcze
- ☐ Należy podjąć ciągły monitoring danych zagrożeń
- ☐ Należy wskazać przyczynowość takich zachowań
- ☐ Problem jest rzeczywisty
- ☐ Problem jest rzadki a działania zapobiegawcze mało potrzebne

22. [Ad.3] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

23. W jakich kierunkach powinny być wprowadzane zmiany organizacyjno – szkoleniowe w placówkach szkolnych aby móc poprawić poziom bezpieczeństwa użytkowników? *
(Proszę o dokonanie rankingu od 1 do 6)

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	1	2	3	4	5	6
Cykliczne spotkania ekspertami przekazującymi wiedzę na temat aktualnych zagrożeń i sposobów reagowania w momencie ich zaistnienia dla nauczycieli i uczniów	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Coroczne szkolenia dla pracowników szkoły w zakresie reagowania w sytuacjach kryzysowych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wymiana doświadczeń i spostrzeżeń między dyrektorami placówek na dedykowanych spotkaniach	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Modernizacja obecnych systemów zabezpieczeń	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Obligatoryjne wprowadzanie dedykowanych systemów ostrzegania i alarmowania na terenie placówek szkolnych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Coroczne ćwiczenia praktyczne użytkowników szkoły z zakresu zapewnienia i utrzymania bezpieczeństwa	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. [Ad.2] Inne jakie?

25. Jak Pani/Pan ocenia obecny proces szkoleniowy związany z zapewnieniem bezpieczeństwa personalnego użytkowników stałych oraz niestałych szkół? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Wystarczający
- ☐ Wymagający drobnych modyfikacji
- ☐ Wymagający gruntownych zmian
- ☐ Nie odpowiadający aktualnym potrzebom

26. [Ad.4] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

27. W skali od 1 do 5 jak ocenia Pani/Pan poziom bezpieczeństwa personalnego w szkole, w której Pani/Pan pracuje? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

1 2 3 4 5

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Niski

Wysoki

28. Czy jest Pani/Pan w stanie przeprowadzić ewakuację osób w czasie wystąpienia zagrożenia na terenie placówki szkolnej? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ TAK
- ☐ NIE
- ☐ TRUDNO POWIEDZIEĆ

29. Czy prowadzone są ewakuacje próbne? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ TAK ☐ NIE

30. [Ad.5] Miejsce na własne sugestie / uwagi:

3.3. Ankiety skierowane do uczniów

Ankieta (Uczeń_WAT2021)

Prowadzone badania w zakresie zarządzania kryzysowego w dziedzinie bezpieczeństwa społecznego, mają na celu sprawdzenie poziomu bezpieczeństwa na terenie szkół. Pytania oscylują wokół bezpieczeństwa personalnego rozumianego jako bezpieczeństwo fizyczne osób, na które składa się m.in. możliwość pobicia, kradzieży, napadu, zachowań agresywnych etc., mogących dezorganizować działania lub kształtować niekorzystne relacje ze społeczeństwem.

Ankieta jest anonimowa, a udzielone odpowiedzi posłużą do badań naukowych.

Zwracam się z prośbą o wypełnienie ankiety w NIEPRZEKRACZALNYM TERMINIE do dnia 28 lutego 2021.

*Wymagane

1. Nazwa szkoły:

2. Metryczka: Płeć *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ Kobieta

☐ Mężczyzna

3. Metryczka: Wiek *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ 18 lat

☐ 19 lat

☐ >20 lat

4. Metryczka: Województwo *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

☐ Zachodnio – Pomorskie

☐ Pomorskie

☐ Warmińsko – Mazurskie

☐ Podlaskie

☐ Lubuskie

☐ Wielkopolskie

☐ Kujawsko – Pomorskie

☐ Mazowieckie

☐ Dolnośląskie

☐ Łódzkie

☐ Lubelskie

☐ Opolskie

☐ Śląskie

☐ Świętokrzyskie

- ☐ Małopolskie
- ☐ Podkarpackie

5. Metryczka: Miejsce zamieszkania *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Wieś
- ☐ Miasto liczące do 10 tys. mieszkańców
- ☐ Miasto liczące 10 -20 tys. mieszkańców
- ☐ Miasto liczące 20 - 50 tys. mieszkańców
- ☐ Miasto liczące 50 -100 tys. mieszkańców
- ☐ Miasto liczące pow. 100 tys. mieszkańców

6. Czy spotkałeś/eś się z przemocą na terenie szkoły? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ TAK
- ☐ NIE

7. Czy padłeś/eś ofiarą przemocy?*

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Tak, podczas zajęć lekcyjnych
- ☐ Tak, w czasie przerwy pomiędzy zajęciami
- ☐ Tak, w czasie drogi do szkoły
- ☐ Tak, w czasie drogi ze szkoły
- ☐ Tak, w czasie wolnym od szkoły (np. wieczorem podczas spotkania z rówieśnikami)
- ☐ Nie padłem ofiarą przemocy
- ☐ Inne: _____

8. W jakiej formie doszło do przemocy? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Poprzez pobicie
- ☐ Poprzez pobicie z wykorzystaniem noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu
- ☐ Poprzez groźby słowne
- ☐ Poprzez popchnięcia i naciąganie
- ☐ Nie doszło do przemocy
- ☐ Inne: _____

9. Czy Twoim zdaniem szkoła jest miejscem bezpiecznym? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ TAK
- ☐ RACZEJ TAK
- ☐ RACZEJ NIE
- ☐ NIE

10. Czy byłeś/eś świadkiem lub uczestnikiem PRZEMOCY WŚRÓD RÓWIEŚNIKÓW? *
- Zaznacz tylko jedną odpowiedź.
- ☐ TAK
- ☐ NIE
11. Czy byłeś/eś świadkiem lub uczestnikiem CYBERPRZEMOCY WŚRÓD RÓWIEŚNIKÓW? *
- Zaznacz tylko jedną odpowiedź.
- ☐ TAK
- ☐ NIE
12. Czy byłeś/eś świadkiem lub uczestnikiem NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI CIELESNEJ? *
- Zaznacz tylko jedną odpowiedź.
- ☐ TAK
- ☐ NIE
13. Czy spotkałeś/eś się z osobą grożącą nożem lub dowolną bronią na terenie szkoły? *
- Zaznacz tylko jedną odpowiedź.
- ☐ TAK
- ☐ NIE
14. Z jakimi zagrożeniami lub niebezpieczeństwami spotkałeś/eś się w szkole? *
- Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.*
- ☐ Pobicie
- ☐ Kradzież
- ☐ Napad
- ☐ Cyberprzemoc
- ☐ Przemoc psychiczna
- ☐ Wymuszenia
- ☐ Naruszenie nietykalności cielesnej
- ☐ Atak z użyciem przedmiotu niebezpiecznego
- ☐ Zamach terrorystyczny
- ☐ Substancja lub przedmiot niewiadomego pochodzenia
- ☐ Groźby słowne
- ☐ Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela
- ☐ Udostępnianie wizerunku nauczyciela z wulgarnym komentarzem na portalach społecznościowych
- ☐ Atak ucznia na nauczyciela / pracownika szkoły
- ☐ Inne:
- _____

15. Czy uczestniczyłaś/eś w próbnej ewakuacji budynku szkoły? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

☐ TAK

☐ NIE

16. Jakiego zagrożenia obawiasz się najbardziej? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	Nie obawiam się	Obawiam się	Bardzo się obawiam
Pobicie	☐	☐	☐
Kradzież	☐	☐	☐
Napad	☐	☐	☐
Cyberprzemoc	☐	☐	☐
Przemoc psychiczna	☐	☐	☐
Wymuszenia	☐	☐	☐
Naruszenie nietykalności cielesnej	☐	☐	☐
Atak z użyciem niebezpiecznego przedmiotu	☐	☐	☐
Zamach terrorystyczny	☐	☐	☐
Substancja lub przedmiot niewiadomego pochodzenia	☐	☐	☐
Groźby słowne	☐	☐	☐

17. [Ad.1] Inne jakie?

18. Twoim zdaniem z jakimi problemami spotyka się dzisiejsza młodzież? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	Nieznaczące problemy, nie dochodzi do zdarzeń	Średnie problemy, czasami się zdarza	Duże problemy, często się zdarza	Trudno powiedzieć
Problemy z nauką	☐	☐	☐	☐
Depresja	☐	☐	☐	☐
Wzmoczona agresja	☐	☐	☐	☐
Cyberprzemoc	☐	☐	☐	☐
Groźby słowne	☐	☐	☐	☐
Pobicia wśród rówieśników	☐	☐	☐	☐
Izolacja,, indywidualizm	☐	☐	☐	☐
Wyładowanie agresji w Internecie	☐	☐	☐	☐
Wyładowanie agresji w rzeczywistości	☐	☐	☐	☐

19. [Ad.2] Inne jakie?

20. Co Twoim zdaniem należy zrobić żeby poprawić bezpieczeństwo w szkole? *

Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi.

- ☐ Organizować spotkania ze specjalistami bezpieczeństwa
 - ☐ Organizować warsztaty praktyczne jak postępować w sytuacji zagrożenia
 - ☐ Wprowadzić nowe systemy zabezpieczeń na terenie szkoły
 - ☐ Wprowadzić większy zakres monitorowania agresywnych zachowań
 - ☐ Inne:
-

21. Czy obserwujesz formy przemocy w Internecie wśród rówieśników? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ TAK
- ☐ NIE

22. Czy próbujesz pomóc lub wesprzeć osoby które padły atakom agresji Internetowej? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ TAK
- ☐ NIE

23. Jeżeli tak to w jaki sposób?

24. Czy zauważasz działania rówieśników w Internecie które mogą tworzyć przemoc w realnym świecie? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ TAK
- ☐ NIE
- ☐ TRUDNO POWIEDZIEĆ

25. Czy wiesz jakie czynności podjąć w czasie: *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź w rzędzie.

	TAK	NIE	TRUDNO POWIEDZIEĆ
Pożaru	☐	☐	☐
Powodzi	☐	☐	☐
Awarii zasilania	☐	☐	☐
Katastrofy budowlanej	☐	☐	☐
Substancji niewiadomego pochodzenia	☐	☐	☐
Zamachu terrorystycznego	☐	☐	☐
Ataku z użyciem niebezpiecznego przedmiotu	☐	☐	☐

26. Krótko opisz co byś zrobił/a podczas zamachu terrorystycznego? *

27. Czy w razie konieczności potrafisz udzielić pierwszej pomocy? *

Zaznacz tylko jedną odpowiedź.

- ☐ Tak, bardzo dobrze
- ☐ Raczej tak
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Raczej nie
- ☐ Zdecydowanie nie

28. Miejsce na własne sugestie lub uwagi

4. WYKAZ TABEL I RYSUNKÓW

Rysunek 2.1. Przestępczość nieletnich – uszczerbek na zdrowiu	9
Rysunek 2.2. Przestępczość nieletnich – bójka i pobicie	9
Rysunek 2.3. Przestępczość nieletnich – zabójstwa / zgwałcenia.....	10
Rysunek 2.4. Przestępczość nieletnich – zgwałcenie (art. 197KK)	10
Rysunek 2.5. Przestępczość nieletnich – kradzież cudzej rzeczy	11
Rysunek 2.6. Przestępczość nieletnich – rozboje kradzież i wymuszenia.....	11
Rysunek 2.7. Przestępczość nieletnich – ustawa o narkomanii	12
Rysunek 2.8. Przestępczość nieletnich – uszkodzenie rzeczy	12
Rysunek 4.1. Dyrektorzy – płeć.....	13
Rysunek 4.2. Dyrektorzy – liczba przepracowanych lat w zawodzie	13
Rysunek 4.3. Liczba lat przepracowanych na stanowisku dyrektora.....	14
Rysunek 4.4. Miejsce zamieszkania ankietowanych dyrektorów.....	14
Rysunek 4.5. Identyfikacja zagrożenia wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły wobec agresji i przemocy wśród uczniów w opinii dyrektorów	15
Rysunek 4.6. Identyfikacja zagrożeń wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec narzędzi niebezpiecznych wśród uczniów w opinii dyrektorów.....	15
Rysunek 4.7. Identyfikacja zagrożeń wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec cyberprzemocy w opinii dyrektorów	16
Rysunek 4.8. Identyfikacja zagrożeń wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkół wobec przemocy uczniów względem nauczycieli i pracowników szkoły	17
Rysunek 4.9. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem agresji i przemocy wśród uczniów	17
Rysunek 4.10. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem narzędzi niebezpiecznych wśród uczniów	18
Rysunek 4.11. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem cyberprzemocy	19

Rysunek 4.12. Zapobieganie zagrożeniom wobec bezpieczeństwa personalnego na terenie szkoły względem przemocy uczniów w stosunku do nauczycieli	20
Rysunek 4.13. Dbanie o bezpieczeństwo szkół, w czym się wyraża	20
Rysunek 4.14. Ocena obecnego procesu szkoleniowego obejmującego zapewnienie bezpieczeństwa personalnego użytkowników szkół	21
Rysunek 4.16 Zabezpieczeń które powinny być standardem w funkcjonowaniu polskich szkół.....	22
Rysunek 4.17. Ocena wyposażenia szkoły w sprzęt zapewniający właściwy poziom bezpieczeństwa na terenie szkoły	23
Rysunek 4.20. Nauczyciel - płeć.....	24
Rysunek 4.21. Nauczyciel – liczba przepracowanych lat w zawodzie	24
Rysunek 4.22. Miejsce zamieszkania ankietowanych nauczycieli.....	25
Rysunek 4.23. Częstotliwość aktów przemocy na terenie szkoły	25
Rysunek 4.24. Wystąpienie przypadków konfliktu wśród personelu szkolnego	26
Rysunek 4.27. Przypadki bójek wśród uczniów w opinii nauczycieli.....	26
Rysunek 4.28. Przypadki cyberprzemocy wśród uczniów w opinii nauczycieli	27
Rysunek 4.29. Przypadki naruszenia nietykalności cielesnej wśród uczniów w opinii nauczycieli.....	27
Rysunek 4.30. Przypadki nożownika, ataków z wykorzystaniem broni lub innych narzędzi w opinii nauczycieli	28
Rysunek 4.31. Czy występuje problem asymilacji, akceptacji oraz tolerancji mniejszości społecznych i etnicznych w opinii nauczycieli	29
Rysunek 4.32. Stanowisko do pojawiających się zagrożeń nożowników oraz ataków z bronią i innymi narzędziami na terenie szkoły w opinii nauczycieli .	30
Rysunek 4.33. Ocena obecnego procesu szkoleniowego dotyczącego zapewnienia bezpieczeństwa personalnego w opinii nauczycieli	31
Rysunek 4.34. Ocena poziomu bezpieczeństwa personalnego w danej szkole w opinii nauczycieli	32
Rysunek 4.35. Indywidualna gotowość przeprowadzenia ewakuacji na terenie szkoły przez nauczycieli	32
Rysunek 4.36. Uczniowie – płeć.....	34

Rysunek 4.37. Wiek ankietowanych uczniów	34
Rysunek 4.40. Występowanie przemocy na terenie szkoły w opinii uczniów	35
Rysunek 4.41. Czy uczeń padł ofiarą przemocy.....	36
Rysunek 4.42. W jakiej formie doszło do przemocy	36
Rysunek 4.43. Czy szkoła jest miejscem bezpiecznym w opinii uczniów	37
Rysunek 4.44. Czy uczeń był świadkiem lub uczestnikiem przemocy.....	37
Rysunek 4.45. Czy uczeń był świadkiem lub uczestnikiem cyberprzemocy ..	38
Rysunek 4.46. Czy uczeń był świadkiem lub uczestnikiem naruszenia nietykalności cielesnej.....	38
Rysunek 4.47. Czy uczeń był świadkiem przemocy z wykorzystaniem noża lub dowolnej broni na terenie szkoły	39
Rysunek 4.48. Czy uczeń uczestniczył w próbnej ewakuacji budynku szkoły	39
Rysunek 4.49. Jakiego zagrożenia najbardziej obawia się uczeń	40
Rysunek 4.50. Z jakimi problemami spotyka się dzisiejsza młodzież w opinii uczniów	40
Rysunek 4.51. Co należy poprawić aby poprawić poziom bezpieczeństwa w szkole w opinii uczniów.....	41
Rysunek 4.52. Czy uczeń zaobserwował przemoc w Internecie wśród rówieśników.....	43
Rysunek 4.53. Czy uczeń próbuje wesprzeć osoby które padły atakom agresji w Internecie	43
Rysunek 4.54. Czy uczeń zauważa działania rówieśników w Internecie które mogą tworzyć przemoc w świecie realnym.....	44
Rysunek 4.55. Czy uczeń wie jak udzielać pierwszej pomocy	45
Rysunek 4.65. Zestawienie samobójstw oraz prób samobójczych ogółem w Polsce	46
Rysunek. 5.1. Zdjęcie z jednostkami broni	47
Tabela 41. Wykaz szkół	47